ព្រះ

ត្រៃបិដកបាលី

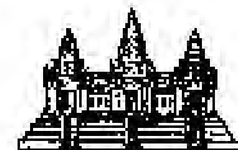
និង

សេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន ធ្វានសមភាគ

១០៥

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

ព.ស ២៥១២

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន ទ្វាទសមភាគ

១១៨

ព.ស. ២៥១២

អភិធម្មបិដកេ

បដ្ឋានស្ស ទ្វាទសមោ ភាគោ

អនុលោមទុកត្តិកបដ្ឋានំ

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

ហេតុទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[១] ហេតុំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ហេតុំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ហេតុំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ កុសលោ ច នហេតុ កុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ នហេតុំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នហេតុំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នហេតុំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ កុសលោ ច នហេតុ កុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ ហេតុំ កុសលញ្ច នហេតុំ កុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ កុសលោ ធម្មោ

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន ទ្វាទសមភាគ

អនុលោមទុកត្តិកបដ្ឋាន

សូមនមស្ការចំពោះព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ។

ហេតុទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១] កុសលធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ជាហេតុក្តី កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ជាហេតុក្តី កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាហេតុផង នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុផង

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុំ កុសលញ្ច នហេតុំ កុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុំ កុសលញ្ច នហេតុំ កុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ កុសលោ ច នហេតុ កុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២) ហេតុំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។បេ។

(៣) ហេតុយា ៩ អារម្មណេ ៩ អធិបតិយា ៩ អនន្តរេ ៩ សមនន្តរេ ៩ សហជាតេ ៩ អញ្ញមញ្ញេ ៩ និស្សយេ ៩ ឧបនិស្សយេ ៩ បុរេជាតេ ៩ អាសេវនេ ៩ កម្មេ ៩ អាហារេ ៩ ឥន្ទ្រិយេ ៩ ឈានេ ៩ មគ្គេ ៩ សម្បយុត្តេ ៩ វិប្បយុត្តេ ៩ អត្ថិយា ៩ នត្ថិយា ៩ វិគតេ ៩ អវិគតេ ៩ ។

ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាហេតុផង នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ជាហេតុក្តី កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាហេតុផង នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២] កុសលធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាហេតុ ហើយកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។បេ។

[៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៤] ហេតុំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិបច្ចយា ហេតុំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិបច្ចយា ហេតុំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ កុសលោ ច នហេតុ កុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អធិបតិបច្ចយា ។ នហេតុំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ កុសលញ្ច នហេតុំ កុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិបច្ចយា តីណិ ។

[៥] ហេតុំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ បុរេជាតបច្ចយា នវ បច្ឆាជាតបច្ចយា នវ អាសេវនបច្ចយា នវ ។

[៦] ហេតុំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ កម្មបច្ចយា ។ នហេតុំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ កម្មបច្ចយា ។ ហេតុំ កុសលញ្ច នហេតុំ កុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ កម្មបច្ចយា ។

[៤] កុសលធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ជាហេតុក្តី កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ កុសលធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាហេតុផង នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៥] កុសលធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៦] កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះកម្មប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះកម្មប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាហេតុផង នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះកម្មប្បច្ច័យ ។

(៧) ហេតុំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នវិបាកប្បច្ចយា នវ នវិប្បយុត្តប្បច្ចយា នវ ។

(៨) នអធិបតិយា នវ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នវិប្បយុត្តេ នវ ។

(៩) ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា នវ ។

(១០) នអធិបតិប្បច្ចយា ហេតុយា នវ ... អារម្មណេ នវ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ និស្សយវារម្បិ សំសដ្ឋវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ វិត្ថារេតព្ពំ(១) ។

(១១) ហេតុ កុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុ កុសលោ ធម្មោ នហេតុស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុ កុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស កុសលស្ស ច នហេតុស្ស កុសលស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

---

(១) ម. សហជាតវារំបិ ។ល។ បដិច្ចវារសទិសំ វិត្ថារេតព្ពំ ។

(៧) កុសលធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

(៨) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

(៩) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ... ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

(១១) កុសលធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាហេតុ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាហេតុផង នៃកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦) ហេតុ កុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នហេតុ កុសលោ ធម្មោ នហេតុស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ហេតុ កុសលោ ច នហេតុ កុសលោ ច ធម្មា ហេតុស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(១៧) ហេតុ កុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ នហេតុ(១) កុសលោ ធម្មោ នហេតុស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ ហេតុ កុសលោ ច នហេតុ កុសលោ ច ធម្មា ហេតុស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ តីណិ ។

(១៨) ហេតុ កុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សមនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

១ ម. ហេតុ ។

(១៦) កុសលធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាហេតុ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ កុសលធម៌ ជាហេតុក្តី កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាហេតុ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៧) កុសលធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាហេតុ ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។ កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។ កុសលធម៌ ជាហេតុក្តី កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាហេតុ ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអារម្មណាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។

(១៨) កុសលធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(១៥) ហេតុ កុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ តីណិ ។ នហេតុ កុសលោ ធម្មោ នហេតុស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ តីណិ ។ ហេតុ កុសលោ ច នហេតុ កុសលោ ច ធម្មា ហេតុស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ តីណិ ។

(១៦)... អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ៩ ។

(១៧) នហេតុ កុសលោ ធម្មោ នហេតុស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ កុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ កុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស កុសលស្ស ច នហេតុស្ស កុសលស្ស ច ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៥) កុសលធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាហេតុ ព្រោះឧបនិស្សយប្បច្ច័យ គឺអារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ មានវារៈ ៣ ។ កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះឧបនិស្សយប្បច្ច័យ គឺអារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ មានវារៈ ៣ ។ កុសលធម៌ ជាហេតុក្តី កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាហេតុ ព្រោះឧបនិស្សយប្បច្ច័យ គឺអារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៦)... ជាបច្ច័យ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(១៧) កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះកម្មប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាហេតុ ព្រោះកម្មប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាហេតុផង នៃកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ព្រោះកម្មប្បច្ច័យ ។

[១៨] នហេតុ កុសលោ ធម្មោ នហេតុស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[១៩] ហេតុ កុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្ ។

[២០] នហេតុ កុសលោ ធម្មោ នហេតុស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[២១] ហេតុ កុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្ ។

[២២] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត្ អធិបតិយា ចត្ អនន្តរេ ចត្ សមនន្តរេ ចត្ សហជាតេ ចត្ អញ្ញមញ្ញេ ចត្ និស្សយេ ចត្ ឧបនិស្សយេ ចត្ អាសេវនេ ចត្ កម្មេ តីណិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ចត្ សម្បយុត្តេ ចត្ អត្ថិយា ចត្ នត្ថិយា ចត្ វិគតេ ចត្ អវិគតេ ចត្ ។

[១៨] កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៩] កុសលធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាហេតុ ព្រោះឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[២០] កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២១] កុសលធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាហេតុ ព្រោះមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[២២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៦៣) ហេតុ កុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នហេតុ កុសលោ ធម្មោ នហេតុស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បេ ។ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ កុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បេ ។ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ កុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស កុសលស្ស ច នហេតុស្ស កុសលស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតុ កុសលោ ច នហេតុ កុសលោ ច ធម្មា ហេតុស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បេ ។ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៦៣) កុសលធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មាន ៣ៈ ។ កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាហេតុផង នៃកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ជាហេតុក្តី កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មាន ៣ៈ ។

[៦៦] នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ ចត្តារិ ន-អធិបតិយា ចត្តារិ នោវិគតេ ចត្តារិ ។

[៦៧] ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ... នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[៦៨] នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ... អវិគតេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

[៦៩] ហេតុំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ហេតុំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ហេតុំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អកុសលោ ច នហេតុ អកុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ នហេតុំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នហេតុំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា

[៦៦] គ្មានហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គ្មានអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គ្មានអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គ្មានវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

[៦៧] គ្មានអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... គ្មាននត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ គ្មានវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

[៦៨] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ... ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលរាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

[៦៩] អកុសលធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អកុសលធម៌ ជាហេតុក្តី អកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អកុសលធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

នហេតុំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អកុសលោ ច នហេតុ អកុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុំ អកុសលញ្ច នហេតុំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុំ អកុសលញ្ច នហេតុំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុំ អកុសលញ្ច នហេតុំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អកុសលោ ច នហេតុ អកុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៨) ហេតុយា ៩ អារម្មណេ ៩ អធិបតិយា ៩ កម្មេ ៩ អាហារេ ៩ អវិគតេ ៩ ។

(៦៩) នហេតុំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

(៧០) ហេតុំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិប្បច្ចយា ៩ ។

(៧១) ហេតុំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា ។

អកុសលធម៌ជាហេតុក្តី អកុសលធម៌មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាហេតុផង នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាហេតុផង នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អកុសលធម៌ ជាហេតុក្តី អកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាហេតុផង នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ។

(៦៩) អកុសលធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧០) អកុសលធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ មាន៩វារៈ ។

(៧១) អកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ ។

នហេតុំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុំ អកុសលញ្ច នហេតុំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣២] នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា ៩ នបុរេជាតេ ៩ នបច្ឆាជាតេ ៩ នអាសេវនេ ៩ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ៩ នវិប្បយុត្តេ ៩ ។

[៣៣] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា ៩ ។

[៣៤] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។ សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[៣៥] ហេតុ អកុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុ អកុសលោ ធម្មោ នហេតុស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុ អកុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស អកុសលស្ស ច នហេតុស្ស អកុសលស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

អកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាហេតុផង នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

[៣៣] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៤] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៣៥] អកុសលធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាហេតុ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អកុសលធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អកុសលធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាហេតុផង នៃអកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៦] ហេតុ អកុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នហេតុ អកុសលោ ធម្មោ នហេតុស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ហេតុ អកុសលោ ច នហេតុ អកុសលោ ច ធម្មា ហេតុស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៣៧] ហេតុ អកុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ តីណិ ។ នហេតុ អកុសលោ ធម្មោ នហេតុស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ ហេតុ អកុសលោ ច នហេតុ អកុសលោ ច ធម្មា ហេតុស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ តីណិ ។

[៣៨] នហេតុ អកុសលោ ធម្មោ នហេតុស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ នហេតុ អកុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ

[៣៦] អកុសលធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាហេតុ ដោយអារម្មណបច្ច័យ គឺ មានកៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណបច្ច័យ មានកៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាហេតុក្តី អកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាហេតុ ដោយអារម្មណបច្ច័យ មានកៈ ៣ ។

[៣៧] អកុសលធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាហេតុ ដោយអធិបតិបច្ច័យ ពួកអារម្មណាធិបតិ មានកៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិបច្ច័យ ពួកអារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានកៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាហេតុក្តី អកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាហេតុ ដោយអធិបតិបច្ច័យ ពួកអារម្មណាធិបតិ មានកៈ ៣ ។

[៣៨] អកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយកម្មបច្ច័យ អកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាហេតុ ដោយកម្មបច្ច័យ

នហេតុ អកុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស អកុសលស្ស ច នហេតុស្ស អកុសលស្ស ច ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៣៩] នហេតុ អកុសលោ ធម្មោ នហេតុស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៤០] នហេតុ អកុសលោ ធម្មោ នហេតុស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៤១] នហេតុ អកុសលោ ធម្មោ នហេតុស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ឈានបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៤២] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ ចត្តារិ អញ្ញមញ្ញេ ចត្តារិ និស្សយេ ចត្តារិ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អាសេវនេ ចត្តារិ កម្មេ តីណិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ តីណិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ ចត្តារិ អត្ថិយា ចត្តារិ នត្ថិយា ចត្តារិ វិគតេ ចត្តារិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

អកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាហេតុផង នៃអកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ព្រោះកម្មប្បច្ច័យ មាន៣ ។

[៣៩] អកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះអាហារប្បច្ច័យ មាន៣ ។

[៤០] អកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មាន៣ ។

[៤១] អកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះឈានប្បច្ច័យ មាន៣ ។

[៤២] គឺហេតុប្បច្ច័យ មាន៣ គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៤ គឺអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៤ គឺអនន្តរប្បច្ច័យ មាន៤ គឺសមនន្តរប្បច្ច័យ មាន៤ គឺសហជាតប្បច្ច័យ មាន៤ គឺអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មាន៤ គឺនិស្សយប្បច្ច័យ មាន៤ គឺឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មាន៤ គឺអាសេវនប្បច្ច័យ មាន៤ គឺកម្មប្បច្ច័យ មាន៣ គឺអាហារប្បច្ច័យ មាន៣ គឺឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មាន៣ គឺឈានប្បច្ច័យ មាន៣ គឺមគ្គប្បច្ច័យ មាន៣ គឺសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន៤ គឺអត្ថិប្បច្ច័យ មាន៤ គឺនត្ថិប្បច្ច័យ មាន៤ គឺវិគតប្បច្ច័យ មាន៤ គឺអវិគតប្បច្ច័យ មាន៤ ។

[៦៣] ហេតុ អកុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ។បេ។ អវិគតបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៤] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សហជាតេ ទ្វេ អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ ។បេ។ អវិគតេ ទ្វេ ។

[៦៥] ហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

[៦៦] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។ យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

[៦៧] ហេតុំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អព្យាកតោ ច នហេតុ អព្យាកតោ ច ធម្មា

[៦៣] កុសលធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអវិគតប្បច្ច័យ ។ល។

[៦៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ។ល។ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ។

[៦៥] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

[៦៧] អព្យាកតធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាហេតុផង អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុផង អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាហេតុ

ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ នហេតុំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អព្យាកតញ្ច នហេតុំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

[៤៨] ហេតុំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។

[៤៩] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ បុរេជាតេ នវ បច្ឆាជាតេ នវ អាសេវនេ នវ កម្មេ នវ វិបាកេ នវ អាហារេ នវ ឥន្ទ្រិយេ នវ ឈានេ នវ មគ្គេ នវ សម្បយុត្តេ នវ វិប្បយុត្តេ នវ អត្ថិយា នវ នត្ថិយា នវ វិគតេ នវ អវិគតេ នវ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ជាហេតុផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៨] អព្យាកតធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណបច្ច័យ ។

[៤៩] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ឆាជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឥន្ទ្រិយបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឈានបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងមគ្គបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិប្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៥០) នហេតុំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

(៥១) ហេតុំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា ។ នហេតុំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា ។ ហេតុំ អព្យាកតញ្ច នហេតុំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា ។

(៥២) ហេតុំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា នវ ។

(៥៣) ហេតុំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មបច្ចយា ។ នហេតុំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មបច្ចយា ។ ហេតុំ អព្យាកតញ្ច នហេតុំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មបច្ចយា ។

(៥៤) នហេតុំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអាហារបច្ចយា នឥន្ទ្រិយបច្ចយា នឈានបច្ចយា ។

(៥០) អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥១) អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាហេតុផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៥២) អព្យាកតធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៥៣) អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាហេតុផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ ។

(៥៤) អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាហារប្បច្ច័យ ព្រោះនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ព្រោះនឈានប្បច្ច័យ ។

[៨៥] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ ន-អធិបតិយា ទ្វេ ននន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ ទ្វេ នបច្ឆាជាតេ ទ្វេ នអាសេវនេ ទ្វេ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ទ្វេ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[៨៦] ហេតុយា នអារម្មណេ តីណិ ... អវិ-គតេ ទ្វេ ។

[៨៧] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។ សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា[១] ។

[៨៨] ហេតុ អកុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស អកុ-សលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុ អកុសលោ ធម្មោ នហេតុស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុ អកុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស អកុសលស្ស ច នហេតុស្ស អកុសលស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

១ ម. បដិច្ចវារសទិសំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៨៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩០] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្រៅអំពីហេតុប្បច្ច័យ ... ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៩១] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្រៅអំពីហេតុប្បច្ច័យ ។ សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

[៩២] អកុសលធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជា-ហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ អកុសលធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុ-សលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ អកុសលធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាហេតុផង នៃអកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៩] ហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ ហេតុស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។

[៦០] ហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ ហេតុស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ នហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ នហេតុស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ ហេតុ អព្យាកតោ ច នហេតុ អព្យាកតោ ច ធម្មា ហេតុស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ តីណិ ។

[៦១] នហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ នហេតុស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៦២] ហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ នហេតុស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ នហេតុស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥៩] អព្យាកតធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាហេតុ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៦០] អព្យាកតធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាហេតុ ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាហេតុក្តី អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាហេតុ ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។

[៦១] អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦២] អព្យាកតធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។

ហេតុ អព្យាកតោ ច នហេតុ អព្យាកតោ ច ធម្មា នហេតុស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៣] នហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ នហេតុស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៦៤] ហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ ហេតុស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ ៤ ។

[៦៥] នហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ នហេតុស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៦] ហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ នហេតុស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ នហេតុស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ហេតុ អព្យាកតោ ច នហេតុ អព្យាកតោ ច ធម្មា នហេតុស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

អព្យាកតធម៌ ជាហេតុក្តី អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។

[៦៣] អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦៤] អព្យាកតធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាហេតុ ព្រោះវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៦៥] អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះឈានប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះមគ្គប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៦៦] អព្យាកតធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាហេតុក្តី អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

(៦៣) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សហជាតេ ទ្វេ អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ទ្វេ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ទ្វេ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ទ្វេ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ទ្វេ សម្បយុត្តេ ទ្វេ វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា ទ្វេ នត្ថិយា ទ្វេ វិគតេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(៦៤) ហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ ហេតុស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ នហេតុស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ ហេតុស្ស អព្យាកតស្ស ច នហេតុស្ស អព្យាកតស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន

[៦៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៦៤) អព្យាកតធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាហេតុ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាហេតុផង នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ

បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ នហេតុស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៩] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ ។

(៣០) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៣១) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

ហេតុទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកវេទនាត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(៣២) ហេតុំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ

ជាបច្ច័យ ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។

(២៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៣០) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣១) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមនក្តី បច្ចនីយនក្តី អនុលោមបច្ចនីយនក្តី បច្ចនីយានុលោមនក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ រាប់រួចហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ ហេតុទុកកុសលត្តិកៈ ។

ហេតុទុកវេទនាត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(៣២) សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ (ធម៌ប្រកបដោយសុខវេទនា) ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុំ សុខាយ វេទនាយ-
សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សុខាយ វេទនាយ-
សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុំ
សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សុ-
ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច នហេតុ សុខាយ វេទ-
នាយ សម្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។
នហេតុំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ
សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា នហេតុំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ
បដិច្ច ហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ សុខាយ វេទនាយ-
សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សុខាយ វេទនាយ-
សម្បយុត្តោ ច នហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ
ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុំ សុខាយ វេ-
ទនាយ សម្បយុត្តញ្ច នហេតុំ សុខាយ វេទនាយ សម្ប-
យុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុំ សុខាយ វេទនាយ-
សម្បយុត្តញ្ច នហេតុំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច
ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិន
មែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ទើប
កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ
ក្តី សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវ
សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-
ប្បច្ច័យ ។ សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ
នូវសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ
នូវសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុក្តី សុខាយ-
វេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវសុខាយ-
វេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ ។ សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ
នូវសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុផង នូវសុខាយវេទនាយ-
សម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវសុខាយ-
វេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុផង នូវសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌

ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច នហេតុំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច នហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៣] ហេតុយា ៩ អារម្មណេ ៩ អធិបតិយា ៩ អនន្តរេ ៩ សមនន្តរេ ៩ សហជាតេ ៩ អញ្ញមញ្ញេ ៩ និស្សយេ ៩ ឧបនិស្សយេ ៩ បុរេជាតេ ៩ អាសេវនេ ៩ កម្មេ ៩ វិបាកេ ៩ អាហារេ ៩ ។បេ។ អវិគតេ ៩ ។

[៧៤] នហេតុំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៥] ហេតុំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិប្បច្ចយា ។ ហេតុំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច

មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុក្តី សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុផង នូវសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។បេ។ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៧៤] សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៥] សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ

នហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិប្បច្ចយា ។ បេ ។

(៧៦) នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា ៤ នបុរេជាតេ ៤ នបច្ឆាជាតេ ៤ នអាសេវនេ ៤ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ៤ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ៤ ។

(៧៧) ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា ៤ ។

(៧៨) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(៧៩) ហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ហេតុស្ស សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៨០) ហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ហេតុស្ស សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

ក្តីសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះនអធិ-បតិប្បច្ច័យ ។ បេ ។

(៧៦) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

(៧៧) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៨) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(៧៩) សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(៨០) សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃសុខា-យវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

នហេតុំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ នហេតុស្ស សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ហេតុំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ច នហេតុំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ច ធម្មំ ហេតុស្ស សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៨១) ហេតុំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ ហេតុស្ស សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ នហេតុំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ នហេតុស្ស សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ ហេតុំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ច នហេតុំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ច ធម្មំ ហេតុស្ស សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ តីណិ ។

សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុក្តី សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨១) សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។ សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។ សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុក្តី សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអារម្មណាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។

(៨២) ហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ហេតុស្ស សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ៤ ។

(៨៣) នហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ នហេតុស្ស សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ហេតុស្ស សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ហេតុស្ស សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ច នហេតុស្ស សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ...វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៨៤) នហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ នហេតុស្ស សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៨៥) ហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ហេតុស្ស សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អវិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៨២) សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ព្រោះឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បាន ដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ មាន វារៈ ៤ ។

(៨៣) សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុផង នៃសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ... ជាបច្ច័យ ព្រោះវិបាកប្បច្ច័យ ។

(៨៤) សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨៥) សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ព្រោះអវិគតប្បច្ច័យ ។

[៨៦] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សហជាតេ ទ្វេ អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ទ្វេ អាហារេ ទ្វេ ឥន្ទ្រិយេ ទ្វេ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ទ្វេ សម្បយុត្តេ ទ្វេ អត្ថិយា ទ្វេ នត្ថិយា ទ្វេ វិគតេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

[៨៧] ហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ហេតុស្ស សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បេ ។

[៨៨] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ នោ-វិគតេ ទ្វេ ។

[៨៩] ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៩០] នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

[៨៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៨៧] សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ បេ ។

[៨៨] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៨៩] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩០] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោម-
ម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ច-
នីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

[៤៩] ហេតុំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ
បដិច្ច ហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ហេតុំ សុខាយ វេទនាយ សម្ប-
យុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្ប-
យុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ហេតុំ សុខា-
យ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សុខាយ
វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច នហេតុ សុខាយ វេទនា-
យ សម្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។
នហេតុំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន-
ហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ សុខាយ វេទ-
នាយ សម្បយុត្តញ្ច នហេតុំ សុខាយ វេទនាយ សម្ប-
យុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្ប-
យុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុ-
លោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ
យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់
យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

[៤៩] សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវ
សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្ប-
ច្ច័យ សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវ
សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្ប-
ច្ច័យ សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុក្តី សុខាយវេទនាយសម្ប-
យុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌
ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សុខាយវេទនាយសម្ប-
យុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌
មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។
សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវសុខាយវេទនាយ-
សម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុផង នូវសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែន
ជាហេតុផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។

[៤២] ហេតុយា ៤ អារម្មណេ ៤ អធិបតិយា ៤ អនន្តរេ ៤ សមនន្តរេ ៤ សហជាតេ ៤ អញ្ញមញ្ញេ ៤ និស្សយេ ៤ ឧបនិស្សយេ ៤ បុរេជាតេ ៤ អាសេវនេ ៤ កម្មេ ៤ វិបាកេ ២ អាហារេ ៤ ឥន្ទ្រិយេ ៤ ឈានេ ៤ មគ្គេ ៤ សម្បយុត្តេ ៤ វិប្បយុត្តេ ៤ អត្ថិយា ៤ នត្ថិយា ៤ វិគតេ ៤ អវិគតេ ៤ ។

[៤៣] នហេតុំ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

[៤៤] ហេតុំ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ។

[៤២] គន់ហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៤ គន់អារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៤ គន់អធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៤ គន់អនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ៤ គន់សមនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ៤ គន់សហជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៤ គន់អញ្ញមញ្ញបច្ច័យ មានវារៈ ៤ គន់និស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ៤ គន់ឧបនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ៤ គន់បុរេជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៤ គន់អាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ ៤ គន់កម្មបច្ច័យ មានវារៈ ៤ គន់វិបាកបច្ច័យ មានវារៈ ២ គន់អាហារបច្ច័យ មានវារៈ ៤ គន់ឥន្ទ្រិយបច្ច័យ មានវារៈ ៤ គន់ឈានបច្ច័យ មានវារៈ ៤ គន់មគ្គបច្ច័យ មានវារៈ ៤ គន់សម្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ៤ គន់វិប្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ៤ គន់អត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ ៤ គន់នត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ ៤ គន់វិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៤ គន់អវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៤៣] ទុក្ខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ ទុក្ខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។

[៤៤] ទុក្ខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ ទុក្ខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិបច្ច័យ ។

[៤៥] នហេតុយា បញ្ច នអធិបតិយា ទ្វេ នបច្ឆាជាតេ ទ្វេ នអាសេវនេ ទ្វេ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ទ្វេ នឈានេ បញ្ច នមគ្គេ បញ្ច ។

[៤៦] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា ទ្វេ ។

[៤៧] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ បញ្ច ។ សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ និស្សយវារម្បិ សំសដ្ឋវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ វិត្ថារេតព្វំ(១) ។

បញ្ហាវារោ

[៤៨] ហេតុ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ហេតុស្ស ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតុ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ហេតុស្ស ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ច នហេតុស្ស ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៩] ហេតុ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ហេតុស្ស ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

១ ម. បដិច្ចវារសទិសំ ន វិត្ថារេតព្វំ ។ ឯវំ សង្ខិត្តំ ។

[៤៥] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

[៤៦] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៧] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៤៨] ទុក្ខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃទុក្ខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ទុក្ខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃទុក្ខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុផង នៃទុក្ខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៩] ទុក្ខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃទុក្ខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

នហេតុ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ នហេតុស្ស ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ តីណិ ។ ហេតុ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច នហេតុ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ធម្មា នហេតុស្ស ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(១០៧) នហេតុ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ នហេតុស្ស ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(១០៨) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ៤ អធិបតិយា តីណិ អនន្តរេ ៤ សមនន្តរេ ៤ សហជាតេ ៤ អញ្ញមញ្ញេ ៤ និស្សយេ ៤ ឧបនិស្សយេ ៤ អាសេវនេ ៤ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ តីណិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ ៤ អត្ថិយា ៤ នត្ថិយា ៤ វិគតេ ៤ អវិគតេ ៤ ។

ទុក្ខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃទុក្ខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ទុក្ខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុផង ទុក្ខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ជាបច្ច័យ នៃទុក្ខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១០៧) ទុក្ខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃទុក្ខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១០៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[១០៦] ហេតុ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តោ ធម្មោ ហេតុស្ស ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១០៧] ហេតុយា ៤ អារម្មណេ ៤ អ-វិគតេ ៤ ។

[១០៨] ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[១០៩] នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ៤ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយា-នុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

[១១០] ហេតុំ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

[១០៦] ធម៌ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ជាហេតុ ព្រោះអារម្មណបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះអធិបតិបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះឧបនិស្សយបច្ច័យ ។

[១០៧] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

[១០៨] ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

[១០៩] ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ៤ ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោម ក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងវេទនាត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

[១១០] ធម៌ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

ហេតុំ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច នហេតុំ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(១០៧) ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ បុរេជាតេ នវ អាសេវនេ នវ កម្មេ នវ វិបាកេ នវ អាហារេ នវ ឥន្ទ្រិយេ នវ ឈានេ នវ មគ្គេ នវ សម្បយុត្តេ នវ វិប្បយុត្តេ នវ អត្ថិយា នវ នត្ថិយា នវ វិគតេ នវ អវិគតេ នវ ។

(១០៨) នហេតុំ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ទ្វេ ។

អទុក្ខមសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអទុក្ខមសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុផង នូវអទុក្ខមសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១០៧] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឥន្ទ្រិយបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឈានបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងមគ្គបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិប្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១០៨] អទុក្ខមសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអទុក្ខមសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[១០៩] ហេតុំ អនុត្តរំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អនុត្តរោ សុខាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិបច្ចយា ។

[១១០] នហេតុយា ទ្វេ នអធិបតិយា ចត្តារិ ន-បុរេជាតេ ចត្តារិ នបច្ឆាជាតេ ចត្តារិ នអាសេវនេ ចត្តារិ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ចត្តារិ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ចត្តារិ ។

[១១១] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា ចត្តារិ ។

[១១២] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ និស្សយ-វារម្បិ សំសដ្ឋវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ វិត្ថារេតព្វំ ។

បញ្ហាវារោ

[១១៣] ហេតុ អនុត្តរោ សុខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តោ ធម្មោ ហេតុស្ស អនុត្តរស្ស សុខាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[១០៩] អនុត្តរសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវអនុត្តរសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[១១០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[១១១] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១២] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[១១៣] អនុត្តរសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអនុត្តរសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១៦) ហេតុ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ហេតុស្ស អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ៤ ។

(១១៧) ហេតុ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ហេតុស្ស អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ នហេតុ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ នហេតុស្ស អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ ហេតុ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច នហេតុ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ធម្មា ហេតុស្ស អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ។ តីណិ ។ អារម្មណាធិបតិយេវ ។

(១១៦) អទុក្ខមសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអទុក្ខមសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(១១៧) អទុក្ខមសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអទុក្ខមសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺទាំងអារម្មណាធិបតិ ទាំងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។ អទុក្ខមសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអទុក្ខមសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺទាំងអារម្មណាធិបតិ ទាំងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។ អទុក្ខមសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុផង អទុក្ខមសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ជាបច្ច័យ នៃអទុក្ខមសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអារម្មណាធិបតិ ។ មានវារៈ ៣ ។ នៅជាអារម្មណាធិបតិដដែល ។

(១១២) ហេតុ អកុសលសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ហេតុស្ស អកុសលសុខាយ វេទនាយសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ចត្តារិ ... អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។

(១១៣) នហេតុ អកុសលសុខាយ វេទនាយសម្បយុត្តោ ធម្មោ នហេតុស្ស អកុសលសុខាយវេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(១១៤) ហេតុ អកុសលសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ហេតុស្ស អកុសលសុខាយ វេទនាយសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិគតបច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។ អវិគតបច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។

(១១៥) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ ចត្តារិ អញ្ញមញ្ញេ ចត្តារិ និស្សយេ ចត្តារិ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អាសេវនេ ចត្តារិ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ចត្តារិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ចត្តារិ

(១១៦) អកុសលសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ព្រោះឧបនិស្សយបច្ច័យ គឺអារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ មានវារៈ ៤ ។ ... ជាបច្ច័យ ព្រោះអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(១១៧) អកុសលសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះកម្មបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១៨) អកុសលសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ព្រោះវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ ជាបច្ច័យ ព្រោះអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(១១៩) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាហារបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គបច្ច័យ មានវារៈ ៤

សម្បយុត្តេ ទ្វេ អត្ថិយា ទ្វេ នត្ថិយា ទ្វេ វិគតេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

[១៦០] ហេតុ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ហេតុស្ស អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៦១] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[១៦២] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[១៦៣] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

ហេតុទុកវេទនាត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[១៦០] អទុក្ខមសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអទុក្ខមសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៦១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[១៦២] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦៣] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកវេទនាត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ ហេតុទុកវេទនាត្តិកៈ ។

ហេតុទុកវិបាកត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[១៦៦] ហេតុំ វិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ វិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ហេតុំ វិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ វិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ហេតុំ វិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ វិបាកោ ច នហេតុ វិបាកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ នហេតុំ វិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ វិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ វិបាកញ្ច នហេតុំ វិបាកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ វិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

[១៦៧] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ បុរេជាតេ នវ កម្មេ នវ វិបាកេ នវ អាហារេ នវ ឥន្ទ្រិយេ នវ ឈានេ នវ

ហេតុទុកវិបាកត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១៦៦] វិបាកធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវវិបាកធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ វិបាកធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវវិបាកធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ វិបាកធម៌ ជាហេតុក្តី វិបាកធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវវិបាកធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ វិបាកធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវវិបាកធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ វិបាកធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវវិបាកធម៌ ជាហេតុផង នូវវិបាកធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

[១៦៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ៩

មគ្គេ ៤ សម្បយុត្តេ ៤ វិប្បយុត្តេ ៤ អត្ថិយា ៤ នត្ថិយា ៤ វិគតេ ៤ អវិគតេ ៤ ។

(១៦៦) នហេតុំ វិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ វិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦៧) ហេតុំ វិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ វិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិប្បច្ចយា ។

(១៦៨) នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា ៤ នបុរេជាតេ ៤ នបច្ឆាជាតេ ៤ នអាសេវនេ ៤ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ៤ ។

(១៦៩) ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា ៤ ។

(១៧០) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។ សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(១៧១) ហេតុ វិបាកោ ធម្មោ ហេតុស្ស វិបាកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

(១៦៦) វិបាកធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវវិបាកធម៌ មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៧) វិបាកធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវវិបាកធម៌ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(១៦៨) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

(១៦៩) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៧០) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(១៧១) វិបាកធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃវិបាកធម៌ ជាហេតុ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(១៣២) ហេតុ វិបាកោ ធម្មោ ហេតុស្ស វិបាកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ តីណិ ។ នហេតុ វិបាកោ ធម្មោ នហេតុស្ស វិបាកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ តីណិ ។ ហេតុ វិបាកោ ច នហេតុ វិបាកោ ច ធម្មា ហេតុស្ស វិបាកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ តីណិ ។ ឃដនារម្មណាយេវ លព្ភន្តិ ។

(១៣៣) ហេតុ វិបាកោ ធម្មោ ហេតុស្ស វិបាកស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ តីណិ ។ សហជាតាធិបតិយេវ លព្ភតិ អារម្មណាធិបតិ នត្ថិ ។ បេ ។

(១៣៤) ហេតុ វិបាកោ ធម្មោ ហេតុស្ស វិបាកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ ហេតុ វិបាកោ ធម្មោ នហេតុស្ស វិបាកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ ហេតុ វិបាកោ ធម្មោ ហេតុស្ស វិបាកស្ស ច នហេតុស្ស វិបាកស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ

(១៣២) វិបាកធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃវិបាកធម៌ ជាហេតុ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មាន ៣ ។ វិបាកធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃវិបាកធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មាន ៣ ។ វិបាកធម៌ ជាហេតុក្តី វិបាកធម៌ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃវិបាកធម៌ ជាហេតុ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មាន ៣ នៅជាឃដនារម្មណ៍តែប៉ុណ្ណោះ ។

(១៣៣) វិបាកធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃវិបាកធម៌ ជាហេតុ ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ មាន ៣ នៅជាសហជាតាធិបតិ តែម្យ៉ាង ឯអារម្មណាធិបតិ មិនមានទេ ។ បេ ។

(១៣៤) វិបាកធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃវិបាកធម៌ ជាហេតុ ព្រោះឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ វិបាកធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃវិបាកធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ វិបាកធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃវិបាកធម៌ ជាហេតុផង នៃវិបាកធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ព្រោះឧបនិស្សយប្បច្ច័យ

អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ នហេតុ វិចារោ ឆន្ទោ នហេតុស្ស វិចារស្ស ឆន្ទស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ [illegible] ទ្វេ អនន្តរូបនិស្សយបកតូបនិស្សយោ យេវ(១) ។

[១៣៥] នហេតុ វិចារោ ឆន្ទោ នហេតុស្ស វិចារស្ស ឆន្ទស្ស កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ ។ តីណិ សហជាតា នានាខណិកា ។

[១៣៦] ហេតុ វិចារោ ឆន្ទោ ហេតុស្ស វិចារស្ស ឆន្ទស្ស វិបាកបច្ចយេន បច្ចយោ ៤ ។

[១៣៧] នហេតុ វិចារោ ឆន្ទោ នហេតុស្ស វិចារស្ស ឆន្ទស្ស អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៣៨] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ៤ អធិបតិយា ៦ អនន្តរេ ៤ សមនន្តរេ ៤ សហជាតេ ៤ អញ្ញមញ្ញេ ៤ និស្សយេ ៤ ឧបនិស្សយេ ៤ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ៤ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ៤ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ៤ សម្បយុត្តេ ៤ អត្ថិយា ៤ នត្ថិយា ៤ វិគតេ ៤ អវិគតេ ៤ ។

១ ម. អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោយេវាតិ ទិស្សតិ ។

ចុះដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ វិចារធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃវិចារធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ព្រោះឧបនិស្សយបច្ច័យ ចុះដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ចុះដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ទាំងពីរប្រការនេះផង ។

[១៣៥] វិចារធម៌ ដែលមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃវិចារធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះកម្មបច្ច័យ មានវារៈ៣ ហើយជាសហជាតផង ។

[១៣៦] វិចារធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃវិចារធម៌ ជាហេតុ ព្រោះវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

[១៣៧] វិចារធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃវិចារធម៌ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះអាហារបច្ច័យ ។

[១៣៨] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងអនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងសមនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងសហជាតបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងឧបនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងកម្មបច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអាហារបច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងឈានបច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងមគ្គបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងសម្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងវិគតបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

[១៣៩] ហេតុ វិបាកធម្មធម្មោ ហេតុស្ស វិបាកធម្មធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៤០] នហេតុយា ៤ នអារម្មណេ ៤ ។

[១៤១] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[១៤២] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ៤ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

[១៤៣] ហេតុំ វិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ហេតុ វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុំ វិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច នហេតុ វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុំ វិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ហេតុ វិបាកធម្មធម្មោ ច នហេតុ វិបាកធម្មធម្មោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៩) វិបាកធម្មធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃវិបាកធម្មធម៌ ជាហេតុ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(១៤០) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(១៤១) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៤២) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី គឺ បេយ្យាលវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោកគណនាហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកវិបាកត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

(១៤៣) ធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុក្តី ធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

នហេតុំ វិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច នហេតុ វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ វិបាកធម្មធម្មញ្ច នហេតុំ វិបាកធម្មធម្មញ្ច បដិច្ច ហេតុ វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

[១៦៦] ហេតុយា ៩ អារម្មណេ ៩ អធិបតិយា ៩ ។បេ។ កម្មេ ៩ អាហារេ ៩ ឥន្ទ្រិយេ ៩ ឈានេ ៩ មគ្គេ ៩ សម្បយុត្តេ ៩ វិប្បយុត្តេ ៩ អត្ថិយា ៩ នត្ថិយា ៩ វិគតេ ៩ អវិគតេ ៩ ។

[១៦៧] នហេតុំ វិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ហេតុ វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

[១៦៨] ហេតុំ វិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ហេតុ វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ៩ ។

ធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុផង នូវធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៦៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។បេ។ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១៦៧] ធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦៨] ធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(១៤៧) ហេតុំ វិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ហេតុ វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតបច្ចយា ៤ នបច្ឆាជាតបច្ចយា ៤ នអាសេវនបច្ចយា ៤ ។

(១៤៨) ហេតុំ វិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច នហេតុ វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា ។ នហេតុំ វិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច នហេតុ វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា ។ ហេតុំ វិបាកធម្មធម្មញ្ច នហេតុំ វិបាកធម្មធម្មញ្ច បដិច្ច នហេតុ វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា ។

(១៤៩) នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ ៤ នបុរេជាតេ ៤ នបច្ឆាជាតេ ៤ នអាសេវនេ ៤ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ៤ នវិប្បយុត្តេ ៤ ។

(១៥០) ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា ៤ ។

(១៥១) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

(១៤៧) ធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ព្រោះនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

(១៤៨) ធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុផង នូវធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(១៤៩) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

(១៥០) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៥១) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ និស្សយវារេបិ សំសដ្ឋវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(១៩២) ហេតុ វិបាកធម្មធម្មោ ហេតុស្ស វិបាកធម្មធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(១៩៣) ហេតុ វិបាកធម្មធម្មោ ហេតុស្ស វិបាកធម្មធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។

(១៩៤) ហេតុ វិបាកធម្មធម្មោ ហេតុស្ស វិបាកធម្មធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ចត្តារិ ។

(១៩៥) ហេតុ វិបាកធម្មធម្មោ ហេតុស្ស វិបាកធម្មធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ... ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ចត្តារិ ។ ... អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។

(១៩៦) នហេតុ វិបាកធម្មធម្មោ នហេតុស្ស វិបាកធម្មធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(១៩២) ធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៩៣) ធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(១៩៤) ធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៤ ។

(១៩៥) ធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ ព្រោះអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ... ជាបច្ច័យ ព្រោះឧបនិស្សយប្បច្ច័យ គឺអារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ មានវារៈ ៤ ។ ... ជាបច្ច័យ ព្រោះអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(១៩៦) ធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ព្រោះកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៥៧) នហេតុ(១) វិបាកាព្យាកតោ ធម្មោ នហេតុស្ស វិបាកាព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៥៨) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សហជាតេ ទ្វេ អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ តីណិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ទ្វេ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ទ្វេ សម្បយុត្តេ ទ្វេ អត្ថិយា ទ្វេ នត្ថិយា ទ្វេ វិគតេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(១៥៩) ហេតុ វិបាកាព្យាកតោ ធម្មោ ហេតុស្ស វិបាកាព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៦០) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

(១៦១) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(១៦២) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

១ ម. ហេតុ ។

(១៦៣) ធម៌មានវិបាកជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌មានវិបាកជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាហេតុ ព្រោះអាហារប្បច្ច័យ ។

(១៦៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(១៦៥) ធម៌មានវិបាកជាអព្យាក្រឹត ជាហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌មានវិបាកជាអព្យាក្រឹត ជាហេតុ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(១៦៦) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(១៦៧) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៨) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

[១៦៣] ហេតុំ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មញ្ច នហេតុំ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មញ្ច បដិច្ច ហេតុ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[១៦៤] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលរាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកវិបាកត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

បដិច្ចវារៈ

[១៦៣] ធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុផង នូវធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៦៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩

ឧបនិស្សយេ ៤ បុរេជាតេ ៤ អាសេវនេ ៤ កម្មេ ៤ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ ៤ ឥន្ទ្រិយេ ៤ ឈានេ ៤ មគ្គេ ៤ សម្បយុត្តេ ៤ វិប្បយុត្តេ ៤ អត្ថិយា ៤ នត្ថិយា ៤ វិគតេ ៤ អវិគតេ ៤ ។

[១៥៤] នហេតុំ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

[១៥៥] ហេតុំ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ។ នហេតុំ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ។ ហេតុំ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មញ្ច នហេតុំ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មញ្ច បដិច្ច នហេតុ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ

ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

[១៥៤] ធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៥៥] ធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុផង នូវធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុផង

ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ។

[១៦៧] ហេតុំ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិប្បច្ចយា ៤ ។

[១៦៨] ហេតុំ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មប្បច្ចយា តីណិ ។

[១៦៩] នហេតុំ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអាហារប្បច្ចយា ។

[១៧០] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា ៤ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ ៤ នបច្ឆាជាតេ ៤ នអាសេវនេ ៤ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ៤ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ

ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១៦៧] ធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[១៦៨] ធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៦៩] ធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាហារប្បច្ច័យ ។

[១៧០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១

ធាតុសម្បយុត្តេ តីណិ វិប្បយុត្តេ ចត្តារិ នោអត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

(៤៩១) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៤៩២) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

សហជាតកាលេ បច្ចយកាលេ និស្សយ-កាលេ សំសដ្ឋកាលេ សម្បយុត្តកាលេ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារៈ

(៤៩៣) ហេតុ ចេតសិកាកុសលាកុសលធម្មា ហេតុសម្បយុត្ត ចេតសិកាកុសលាកុសលធម្មានំ ហេតុប្បច្ច-យេន បច្ចយោ តីណិ ។ល។

(៤៩៤) ហេតុ ចេតសិកាកុសលាកុសលធម្មា ហេតុសម្បយុត្ត ចេតសិកាកុសលាកុសលធម្មានំ អធិបតិប្បច្ច-យេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ នហេតុ ចេតសិកាកុសលាកុសលធម្មា នហេតុសម្បយុត្ត ចេតសិកា-កុសលាកុសលធម្មានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។

ក្នុងសម្បយុត្តទុកំ មានបទៈ ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តទុកំ មានបទៈ ៤ ក្នុងអាហារទុកំ មានបទៈ ៣ ក្នុងនោអាហារទុកំ មានបទៈ ៣ ។

(១៧១) ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានបទៈ ៣ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ ។

(១៧២) ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានបទៈ ១ ក្នុងអនន្តរបច្ច័យ ។

សហជាតកាលេ បច្ចយកាលេ និស្សយកាលេ សំសដ្ឋកាលេ សម្បយុត្តកាលេ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារ ដែលបានពោល ហើយ ។

បញ្ហាវារៈ

(១៧៣) ធម៌ដែលជាហេតុ ជាចេតសិក ជាកុសល ជាអកុសល ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ដែលជាហេតុ ជាចេតសិក ជាកុសល ជាអកុសល ដោយហេតុបច្ច័យ មានបទៈ ៣ ។ល។

(១៧៤) ធម៌ដែលជាហេតុ ជាចេតសិក ជាកុសល ជាអកុសល ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ដែលជាហេតុ ជាចេតសិក ជាកុសល ជាអកុសល ដោយអធិបតិបច្ច័យ គឺសហជាតាធិបតិ មានបទៈ ៣ ។ ធម៌ដែលមិនមែនជាហេតុ ជាចេតសិក ជាកុសល ជាអកុសល ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ដែលមិនមែនជាហេតុ ជាចេតសិក ជាកុសល ជាអកុសល ដោយអធិបតិបច្ច័យ គឺអារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានបទៈ ៣ ។

[១៧៥] នហេតុ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ នហេតុស្ស នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ តីណិ ។

[១៧៦] ហេតុ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ នហេតុស្ស នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ នហេតុស្ស នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតុ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ច នហេតុ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ច នហេតុស្ស នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៧៧] អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។

[១៧៨] នហេតុ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ នហេតុស្ស នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[១៧៥] ធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ព្រោះបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត មានវារៈ ៣ ។

[១៧៦] ធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ព្រោះបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ព្រោះបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុផង មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុផង ជាបច្ច័យ នៃធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ព្រោះបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។

[១៧៧] ជាបច្ច័យ ព្រោះអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៧៨] ធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ព្រោះកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៧៩] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ឆ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ ចត្តារិ អញ្ញមញ្ញេ ចត្តារិ និស្សយេ ចត្តារិ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ ចត្តារិ កម្មេ តីណិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ចត្តារិ សម្បយុត្តេ ចត្តារិ វិប្បយុត្តេ ចត្តារិ អត្ថិយា ចត្តារិ នត្ថិយា ចត្តារិ វិគតេ ចត្តារិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

[១៨០] ហេតុ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ហេតុស្ស នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៨១] នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ ចត្តារិ នអធិបតិយា ចត្តារិ ។

[១៨២] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[១៨៣] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

[១៧៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[១៨០] ធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌មិនមែនជាវិបាក មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៨១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[១៨២] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៨៣] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

ហេតុទុកវេទនាត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកឧបាទិន្នត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[១៨៦] ហេតុំ ឧបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ ឧបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយយ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកវេទនាត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ ហេតុទុកវេទនាត្តិកៈ ។

ហេតុទុកឧបាទិន្នត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១៨៦] ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម កាន់យកហើយ ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន[1] ជាហេតុ អាស្រ័យធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

១ [illegible]

ហេតុំ ឧបាទិន្នុបាទានិយញ្ច នហេតុំ ឧបាទិន្នុបាទា-និយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[១៨៤] ហេតុយា ៤ អារម្មណេ ៤ អធិប-តេ ៤ សមនន្តរេ ៤ ។បេ។ កម្មេ ៤ វិបា-កេ ៤ ។បេ។ អវិគតេ ៤ ។

[១៨៥] នហេតុំ ឧបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

[១៨៦] ហេតុំ ឧបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច

ធម៌ ដែលគប្បីប្រហាណដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម កាន់យកហើយ តាំងនៅប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនបាន ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលគប្បីប្រហាណដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ តាំងនៅប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនបាន ជាហេតុផង នូវធម៌ ដែលគប្បីប្រហាណដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ តាំងនៅប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនបាន មិនមែនជាហេតុផង រមែងកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨៨៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។បេ។ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។បេ។ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៨៨៥] ធម៌ ដែលគប្បីប្រហាណដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម កាន់យកហើយ តាំងនៅប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនបាន មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលគប្បីប្រហាណដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម កាន់យកហើយ តាំងនៅប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនបាន មិនមែនជាហេតុ រមែងកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៨៦] ធម៌ ដែលគប្បីប្រហាណដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ តាំងនៅប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនបាន មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ

ហេតុ ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្ម-ណប្បច្ចយា ។ នហេតុំ ឧបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ ហេតុំ ឧបាទិន្នុបាទានិយញ្ច នហេតុំ ឧបាទិន្នុបាទានិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណ-ប្បច្ចយា ។

[១៨៨] ហេតុំ ឧបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិ-បតិប្បច្ចយា ចត្តារិ ។

នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម កាន់យកហើយ តាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះអារម្ម-ណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស មានតណ្ហាជាដើម កាន់យកហើយ តាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ តាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ តាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ តាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុផង នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ តាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុផង កើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១៨៨] ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម កាន់យកហើយ តាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ តាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះអធិ-បតិប្បច្ច័យ មាន ៤ ។

(១៨៩) នហេតុំ ឧបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នវិបាកបច្ចយា ។ ... នអាហារបច្ចយា ។

(១៩០) នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា ចត្តារិ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ ចត្តារិ នបច្ឆាជាតេ ចត្តារិ នអាសេវនេ ចត្តារិ នវិបាកេ ឯកំ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ចត្តារិ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

(១៩១) ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(១៩២) នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ និស្សយវារេបិ សំសដ្ឋវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

(១៨៩) ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម កាន់យកហើយ ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម កាន់យកហើយ ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ ។ ... ព្រោះនអាហារប្បច្ច័យ ។

(១៩០) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(១៩១) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៩២) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារោ

(១៩៣) ហេតុ ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ហេតុស្ស ឧបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(១៩៤) ហេតុ ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ហេតុស្ស ឧបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នហេតុ ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ នហេតុស្ស ឧបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ហេតុ ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ច នហេតុ ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ច ធម្មា

បញ្ហាវារៈ

[១៩៣] ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម កាន់យកហើយ ជាទីជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ ជាទីជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៣ ។

[១៩៤] ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម កាន់យកហើយ ជាទីជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ ជាទីជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ ជាទីជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម កាន់យកហើយ ជាទីជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ ជាទីជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុក្តី ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម កាន់យកហើយ ជាទីជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុក្តី

ហេតុស្ស ឧបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(១៤៨) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត្តារិ អ-នន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ ចត្តារិ អញ្ញ-មញ្ញេ ចត្តារិ និស្សយេ ចត្តារិ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ បុរេជា-តេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ចត្តារិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ចត្តារិ សម្បយុត្តេ ចត្តារិ វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា ចត្តារិ នត្ថិយា ចត្តារិ វិគតេ ចត្តារិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

(១៤៩) ហេតុ ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ហេ-តុស្ស ឧបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ ជាទីតាំងប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ដោយអារម្មណ-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៤៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(១៤៩) ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ ជាទីតាំងប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ ជាទីតាំងប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុ ឧបាទិន្នុបាទានិយោ នហេតុស្ស ឧបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ អាហារបច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៩៧) នហេតុយា ៤ នអារម្មណេ ៤ នអធិបតិយា ៤ ។

(១៩៨) ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(១៩៩) នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ៤ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

(២០០) ហេតុំ អនុបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច

ធម៌ ដែលគប្បីប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម កាន់យកហើយ ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគប្បីប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម កាន់យកហើយ ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ ព្រោះអារម្មណបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះសហជាតបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះឧបនិស្សយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះបុរេជាតបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះបច្ឆាជាតបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះអាហារបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ព្រោះឥន្ទ្រិយបច្ច័យ ។

(១៩៧) គ្មានហេតុបច្ច័យ មានវារៈ៤ គ្មានអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ៤ គ្មានអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

(១៩៨) គ្មានអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(១៩៩) គ្មានអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ៤ ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកឧបាទិន្នត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

(២០០) ធម៌ ដែលគប្បីប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ អាស្រ័យ

ហេតុ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន ហេតុំ អនុបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អនុបាទិន្នុបាទានិយញ្ច ន ហេតុំ អនុបាទិន្នុបាទានិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៦០៣) ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ បុរេជាតេ នវ អាសេវនេ នវ កម្មេ នវ វិបាកេ

ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ អាស្រ័យ ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុផង ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦០៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ

ឬដំ អាហារេ ច ឥន្ទ្រិយេ ច ឈានេ ច សម្បយុត្តេ ច វិប្បយុត្តេ ច អត្ថិយា ច នត្ថិយា ច វិគតេ ច អវិគតេ ច ។

[៦០៦] នហេតុំ អនុបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ទ្វេ ។

[៦០៧] ហេតុំ អនុបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា ។ នហេតុំ អនុបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា ។

មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៦០៦] ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៦០៧] ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

ហេតុំ អនុបាទិន្នុបាទានិយញ្ច នហេតុំ អនុបាទិន្នុបាទានិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ។

(៦០៦) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា ៤ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ ៤ នបច្ឆាជាតេ ៤ នអាសេវនេ ៤ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ៤ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ៤ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

(៦០៧) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៦០៨) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ ការប្រើយ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុផង នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុផង កើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៦០៦) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦០៧) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦០៨) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតកាលេបិ បច្ចយកាលេបិ និស្សយកាលេបិ សំសដ្ឋកាលេបិ សម្បយុត្តកាលេបិ បដិច្ចវារសទិសំ វិត្ថារេតព្វំ ។

បញ្ហាវារោ

[៦០៧] ហេតុ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ហេតុស្ស អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៦០៨] ហេតុ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ហេតុស្ស អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នហេតុ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ នហេតុស្ស អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ឆ ។

សហជាតកាលក្តី បច្ចយកាលក្តី និស្សយកាលក្តី សំសដ្ឋកាលក្តី សម្បយុត្តកាលក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៦០៧] ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦០៨] ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៦០៩] ហេតុ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ហេតុស្ស អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ តីណិ ។ នហេតុ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ នហេតុស្ស អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ ៤ ។

[៦១០] ហេតុ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ហេតុស្ស អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ ៤ ។

[៦១១] នហេតុ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ

[៦០៩] ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ចុនដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មាន ៣ ។ ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ចុនដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មាន ៤ ។

[៦១០] ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ចុនដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ មាន ៤ ។

[៦១១] ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ

នហេតុស្ស អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ តីណិ ។

[៦១៦] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ នវ កម្មេ តីណិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ នវ ឈានេ តីណិ មគ្គេ នវ សម្បយុត្តេ នវ វិប្បយុត្តេ តីណិ អត្ថិយា នវ នត្ថិយា នវ វិគតេ នវ អវិគតេ នវ ។

[៦១៧] ហេតុ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ហេតុស្ស អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ គួរផ្សំអារម្មណបុរេជាត មានវារៈ៣ ។

[៦១៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

[៦១៧] ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៦១៤] នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

[៦១៥] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៦១៦] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

[៦១៧] ហេតុំ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៦១៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មាន ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មាន ៤ ។

[៦១៥] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មាន ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦១៦] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

[៦១៧] ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយ ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។ ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស មានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយ ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។

ហេតុំ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយញ្ច នហេតុំ អនុបាទិន្ន-អនុបាទានិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អនុបាទិន្នអនុបា-ទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

[៥០៨] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិប-តិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជា-តេ នវ អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ ឧបនិស្ស-យេ នវ បុរេជាតេ នវ អាសេវនេ នវ កម្មេ នវ វិបាកេ នវ អាហារេ នវ ឥន្ទ្រិយេ នវ ឈានេ នវ មគ្គេ នវ សម្បយុត្តេ នវ វិប្បយុត្តេ នវ អត្ថិយា នវ នត្ថិយា នវ វិគតេ នវ អវិគតេ នវ ។

ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយ ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ ទាំងមិនជាប្រ-យោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុផង នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៥០៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងឧប-និស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអា-សេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុង-សម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

[៦១៩] ហេតុំ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ។

[៦២០] នអធិបតិយា ៦ នបុរេជាតេ ៤ នបច្ឆាជាតេ ៤ នអាសេវនេ ៤ នកម្មេ ៣ នវិបាកេ ៤ នវិប្បយុត្តេ ៤ ។

[៦២១] ហេតុបច្ចយា នអធិបតិយា ៦ ។

[៦២២] នអធិបតិបច្ចយា ហេតុយា ៦ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ និស្សយវារេបិ សំសដ្ឋវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសំ វិត្ថារេតព្វំ ។

បញ្ហាវារោ

[៦២៣] ហេតុ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ធម្មោ

[៦១៩] ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ ជាធម៌មិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយ ជាធម៌មិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៦២០] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៦២១] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦២២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៦២៣] ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយ ជាធម៌មិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ

ហេតុស្ស អនុប្បាទិន្នអនុប្បាទានិយស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៦៦៦] នហេតុ អនុប្បាទិន្នអនុប្បាទានិយោ ធម្មោ នហេតុស្ស អនុប្បាទិន្នអនុប្បាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៦៦៧] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា ទ្វេ អនន្តរេ ឯកំ សមនន្តរេ ឯកំ សហជាតេ ឯកំ អញ្ញមញ្ញេ ឯកំ និស្សយេ ឯកំ ឧបនិស្សយេ ឯកំ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ឯកំ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ឯកំ សម្បយុត្តេ ឯកំ វិប្បយុត្តេ ឯកំ អត្ថិយា ឯកំ នត្ថិយា ឯកំ វិគតេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦៦៦] ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦៦៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៦៦៦] ហេតុ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ធម្មោ ហេតុស្ស អនុបាទិន្នអនុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស ស-ហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៦៧] ហេតុយា ៤ អារម្មណេ ៤ ។

[៦៦៨] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៦៦៩] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោម-មម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ច-នីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

ហេតុទុកឧបាទិន្នត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកសង្កិលិដ្ឋត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[៦៧០] ហេតុំ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

[៦៦៦] ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយ ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៦៦៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

[៦៦៨] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្រៅអំពីហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៩] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្រៅតែហេតុប្បច្ច័យ ។ អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកឧបាទិន្នត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ ហេតុទុកឧបាទិន្នត្តិកៈ ។

ហេតុទុកសង្កិលិដ្ឋត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៦៧០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ កើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកញ្ច នហេតុំ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៦៣១] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ ។បេ។ កម្មេ នវ អាហារេ នវ ។បេ។ អវិគតេ នវ ។

[៦៣២] នហេតុំ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាទីតាំងរបស់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាទីតាំងរបស់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាទីតាំងរបស់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាទីតាំងរបស់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុផង នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាទីតាំងរបស់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦៣១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។បេ។ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។បេ។ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៦៣២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាទីតាំងរបស់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាទីតាំងរបស់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៣៣) ហេតុំ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិប្បច្ចយា ។

(២៣៤) នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា ៩ នបុរេជាតេ ៩ នបច្ឆាជាតេ ៩ នអាសេវនេ ៩ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ៩ នវិប្បយុត្តេ ៩ ។

(២៣៥) ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា ៩ ។

(២៣៦) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(២៣៧) ហេតុ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ហេតុស្ស សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(២៣៣) ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាទីតាំងដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាទីតាំងដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(២៣៤) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(២៣៥) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៣៦) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(២៣៧) ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាទីតាំងដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាទីតាំងដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុទុកសង្កិលិដ្ឋទុកំ

[២៣៨] ហេតុ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ហេតុស្ស សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។

[២៣៩] ហេតុ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ហេតុស្ស សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ឯកំ ។

[២៤០] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ អនន្តរេ ឯកំ សមនន្តរេ ឯកំ សហជាតេ ឯកំ អញ្ញមញ្ញេ ឯកំ និស្សយេ ឯកំ ឧបនិស្សយេ ឯកំ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ តីណិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ តីណិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ ឯកំ អត្ថិយា ឯកំ នត្ថិយា ឯកំ វិគតេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

[២៣៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាទីតាំងដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាទីតាំងដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[២៣៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាទីតាំងដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាទីតាំងដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ត្រង់អារម្មណាធិបតិ មានវារៈ ១ ។

[២៤០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(៦៤១) ហេតុ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ហេតុស្ស សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៤២) ហេតុយា ៤ អារម្មណេ ៤ ។

(៦៤៣) ហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ តីណិ ។

(៦៤៤) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ៤ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

(៦៤៥) ហេតុំ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

(៦៤១) ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៦៤២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៦៤៣) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៤៤) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកសង្កិលិដ្ឋត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

(៦៤៥) ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកញ្ច នហេតុំ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៦៦៦] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ ។ បេ ។ អវិគតេ ទ្វេ ។

[៦៦៧] នហេតុំ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៦៨] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា ទ្វេ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ ទ្វេ នបច្ឆាជាតេ ទ្វេ នអាសេវនេ ទ្វេ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ទ្វេ

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុផង នូវធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាហេតុផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦៦៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ បេ ។ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៦៦៧] ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៨] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២

នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ នវ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[៦៤៩] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៦៥០] នហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[៦៥១] ហេតុ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ហេតុស្ស អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៦៥២] ហេតុ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ហេតុស្ស អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។

ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

[៦៤៩] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៥០] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៦៥១] ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

[៦៥២] ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

(៦៨៣) ហេតុ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ហេតុស្ស អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ នហេតុ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ នហេតុស្ស អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ ហេតុ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ច នហេតុ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ច ធម្មា ហេតុស្ស អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ តីណិ ។

(៦៨៤) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ៤ អធិបតិយា ៤ អនន្តរេ ៤ សមនន្តរេ ៤ សហជាតេ ៤ អញ្ញមញ្ញេ ៤ និស្សយេ ៤ ឧបនិស្សយេ ៤ បុរេជាតេ តីណិ

[៦៨៣] ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មាន៣វារៈ ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មាន៣វារៈ ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុក្តី ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអារម្មណាធិបតិ មាន៣វារៈ ។

[៦៨៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ

បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ទ្វេ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ទ្វេ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ទ្វេ សម្បយុត្តេ ទ្វេ វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា ទ្វេ នត្ថិយា ទ្វេ វិគតេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

[៦៨៥] ហេតុ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ហេតុស្ស អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៨៦] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[៦៨៧] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៦៨៨] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

គូនឹបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គូនឹអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គូនឹកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គូនឹវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គូនឹអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គូនឹឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គូនឹឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គូនឹមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គូនឹសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គូនឹវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ គូនឹអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គូនឹនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គូនឹវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គូនឹអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៦៨៩] ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៦៩០] គូនឹនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គូនឹនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៦៩១] គូនឹនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៩២] គូនឹអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

[៦៤៩] ហេតុំ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៦៥០] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ បុរេជាតេ នវ អាសេវនេ នវ កម្មេ នវ វិបាកេ នវ អាហារេ នវ ឥន្ទ្រិយេ នវ ឈានេ នវ មគ្គេ នវ សម្បយុត្តេ នវ វិប្បយុត្តេ នវ អត្ថិយា នវ នត្ថិយា នវ វិគតេ នវ អវិគតេ នវ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកសង្កិលិដ្ឋត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

[៦៤៩] ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៥០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៦៦១] ហេតុំ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ។ ហេតុំ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ។ នហេតុំ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ។ នហេតុំ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ។

[៦៦២] នអធិបតិយា ឆ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នវិប្បយុត្តេ នវ ។

[៦៦៣] ហេតុបច្ចយា នអធិបតិយា ឆ ។

[៦៦១] ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៦៦២] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៦៦៣] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦៤) នអធិបតិប្បច្ចយា ហេតុយា ឆ ។ សហជាតភង្គេហិ បច្ចយភង្គេហិ និស្សយភង្គេហិ សំសដ្ឋភង្គេហិ សម្បយុត្តភង្គេហិ បវត្តិភវេសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(៦៦៥) ហេតុ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ហេតុស្ស អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៦៦៦) នហេតុ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ធម្មោ នហេតុស្ស អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៦៦៧) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា ឆ អនន្តរេ ចតុ សមនន្តរេ ចតុ សហជាតេ ចតុ អញ្ញមញ្ញេ ចតុ និស្សយេ ចតុ ឧបនិស្សយេ ចតុ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ចតុ

(៦៦៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្រៅនអធិបតិប្បច្ច័យ ។ សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបវត្តិវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(៦៦៥) ធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦៦៦) ធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦៦៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤

វិបាកេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ទ្វេ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ទ្វេ សម្បយុត្តេ ទ្វេ វិប្បយុត្តេ ទ្វេ អត្ថិយា ទ្វេ នត្ថិយា ទ្វេ វិគតេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(២៦៨) ហេតុ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ហេតុស្ស អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(២៦៩) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

(២៧០) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(២៧១) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

ហេតុទុកសង្កិលិដ្ឋត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(២៦៨) ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាទីមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាទីមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(២៦៩) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(២៧០) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៧១) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលរាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកសង្កិលិដ្ឋត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ ហេតុទុកសង្កិលិដ្ឋត្តិកៈ ។

ហេតុទុកវិតក្កត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[២៣៦] ហេតុំ សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុំ សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុំ សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សវិតក្កសវិចារោ ច នហេតុ សវិតក្កសវិចារោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នហេតុំ សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ សវិតក្កសវិចារញ្ច នហេតុំ សវិតក្កសវិចារញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ហេតុទុកវិតក្កត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២៣៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាហេតុក្តី ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាហេតុផង នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦៧៣) ហេតុយា ៤ អារម្មណេ ៤ អធិបតិយា ៤ អនន្តរេ ៤ សមនន្តរេ ៤ ។ បេ ។ កម្មេ ៤ វិបាកេ ៤ ។ បេ ។ អវិគតេ ៤ ។

(៦៧៤) នហេតុំ សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ២ ។

(៦៧៥) ហេតុំ សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិប្បច្ចយា ។

(៦៧៦) នហេតុយា ២ នអធិបតិយា ៤ ។ បេ ។ នបុរេជាតេ ៤ នបច្ឆាជាតេ ៤ នអាសេវនេ ៤ នកម្មេ ៣ នវិបាកេ ៤ នមគ្គេ ១ នវិប្បយុត្តេ ៤ ។

(៦៧៧) ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា ៤ ។

(៦៧៨) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ២ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

(៦៧៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ បេ ។ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ បេ ។ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៦៧៤) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៦៧៥) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(៦៧៦) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ បេ ។ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៦៧៧) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៧៨) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារោ

(៦៧៩) ហេតុ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ហេតុស្ស សវិតក្កសវិចារស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ តីណិ ។

(៦៨០) ហេតុ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ហេតុស្ស សវិតក្កសវិចារស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។ ចត ។

(៦៨១) ហេតុ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ហេតុស្ស សវិតក្កសវិចារស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ នហេតុ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ នហេតុស្ស សវិតក្កសវិចារស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ ហេតុ សវិតក្កសវិចារោ ច នហេតុ សវិតក្កសវិចារោ ច ធម្មា ហេតុស្ស សវិតក្កសវិចារស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ តីណិ ។

បញ្ហាវារៈ

(៦៧៩) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មាន៣ ។

(៦៨០) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៤ ។

(៦៨១) ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មាន៣ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មាន៣ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាហេតុផង ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ មិនមែនជាហេតុផង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ មាន៣ ។

[២៨៤] ហេតុយា ទីណិ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ អាសេវនេ នវ កម្មេ ទីណិ វិបាកេ នវ អាហារេ ទីណិ ឥន្ទ្រិយេ នវ ឈានេ ទីណិ មគ្គេ នវ សម្បយុត្តេ នវ អត្ថិយា នវ នត្ថិយា នវ វិគតេ នវ អវិគតេ នវ ។

[២៨៥] ហេតុ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ហេតុស្ស សវិតក្កសវិចារស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៨៦] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ ។

[២៨៧] ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ ទីណិ ។

[២៨៨] នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ នវ ។

[២៨៤] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឈានបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[២៨៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ជាហេតុ ដោយអារម្មណបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ។

[២៨៦] ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[២៨៧] ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៣ (ព្រោះហេតុបច្ច័យ)

[២៨៨] ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៩ (ព្រោះនហេតុបច្ច័យ) ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

[៦៨៧] ហេតុំ អវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ អវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អវិតក្កវិចារមត្តញ្ច នហេតុំ អវិតក្កវិចារមត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

[៦៨៨] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ ។បេ។ កម្មេ នវ វិបាកេ នវ ។បេ។ អវិគតេ នវ ។

[៦៨៩] ហេតុំ អវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកវិតក្កត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

(៦៨៧) ធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣ ។ ធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣ ។ ធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាហេតុផង នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣ ។

(៦៨៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៩ ។បេ។ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មាន៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មាន៩ ។បេ។ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន៩ ។

(៦៨៩) ធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(៦៤០) អធិបតិយា ចត្តារិ បុរេជាតេ ចត្តារិ ប-ច្ឆាជាតេ ចត្តារិ អាសេវនេ ចត្តារិ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ចត្តារិ វិប្បយុត្តេ ចត្តារិ ។

(៦៤១) ហេតុប្បច្ចយា អធិបតិយា ចត្តារិ ។

(៦៤២) អធិបតិប្បច្ចយា ហេតុយា ចត្តារិ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ និស្សយ-វារម្បិ សំសដ្ឋវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ ប-ញ្ហាវារសទិសំ វិត្ថារេតព្វំ ។

បញ្ហាវារោ

(៦៤៣) ហេតុ អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ហេ-តុស្ស អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៦៤៤) ហេតុ អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ នហេ-តុស្ស អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ច-យេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៦៤៥) ហេតុ អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ហេ-តុស្ស អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ច-យេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។

(៦៤០) គួរនឹងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គួរនឹងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គួរនឹងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គួរនឹងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គួរនឹងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ គួរនឹងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គួរនឹងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

(៦៤១) គួរនឹងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៤២) គួរនឹងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបញ្ហាវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(៦៤៣) ធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(៦៤៤) ធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(៦៤៥) ធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ គឺសហជាតាធិបតិ មានវារៈ៣ ។

នហេតុ អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ នហេតុស្ស អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ ហេតុ អវិតក្កវិចារមត្តោ ច នហេតុ អវិតក្កវិចារមត្តោ ច ធម្មា នហេតុស្ស អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ។

[៤៩៦] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា សត្ត អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សហជាតេ ទ្វេ អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ទ្វេ បុរេជាតេ ទ្វេ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ទ្វេ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ទ្វេ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ទ្វេ សម្បយុត្តេ ទ្វេ អត្ថិយា ទ្វេ នត្ថិយា ទ្វេ វិគតេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

[៤៩៧] ហេតុ អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ហេតុស្ស អវិតក្កវិចារមត្តស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មាន៣ ។ ធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាហេតុក្តី ធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ ។

[៤៩៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មាន៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មាន៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មាន៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន២ ។

[៤៩៧] ធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាហេតុ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៩៨] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[២៩៩] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៣០០] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

[៣០១] ហេតុំ អវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣០២] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ កម្មេ ទ្វេ វិបាកេ ទ្វេ វិគតេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

[៣០៣] នហេតុំ អវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

[២៩៨] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[២៩៩] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣០០] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងវិតក្កត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

[៣០១] ធម៌ មិនមានវិតក្កៈទាំងមិនមានវិចារៈ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈទាំងមិនមានវិចារៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣០២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៣០៣] ធម៌ មិនមានវិតក្កៈទាំងមិនមានវិចារៈ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈទាំងមិនមានវិចារៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣០៦] ហេតុំ អវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ។ នហេតុំ អវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ។ ហេតុំ អវិតក្កអវិចារញ្ច នហេតុំ អវិតក្កអវិចារញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ។

[៣០៧] ហេតុំ អវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិប្បច្ចយា ៤ ។

[៣០៨] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា ៤ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ ៤ នបច្ឆាជាតេ ៤ នអាសេវនេ ៤ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ៤ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ

[៣០៦] ធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ទាំងមិនមានវិចារៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ទាំងមិនមានវិចារៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ទាំងមិនមានវិចារៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ទាំងមិនមានវិចារៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ទាំងមិនមានវិចារៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ទាំងមិនមានវិចារៈ ជាហេតុផង នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ទាំងមិនមានវិចារៈ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៣០៧] ធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ទាំងមិនមានវិចារៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ទាំងមិនមានវិចារៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៣០៨] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១

ចសម្បយុត្តេ តីណិ វិប្បយុត្តេ ទ្វេ អត្ថិយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ៕

[៣០៥] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ៕

[៣០៦] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ បញ្ច ៕ សហជាតភេទំ បច្ចយភេទំ និស្សយ-ភេទំ សំសដ្ឋភេទំ សម្បយុត្តភេទំ ប-ដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ៕

បញ្ហាវារេ

[៣០៧] ហេតុ អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ហេតុស្ស អវិតក្កអវិចារស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ៕

[៣០៨] ហេតុ អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ហេតុស្ស អវិតក្កអវិចារស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ៕

[៣០៩] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ឆ អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សហជាតេ ទ្វេ អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ទ្វេ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ ទ្វេ

ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ៕

[៣០៥] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ៕

[៣០៦] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ៕ សហជាតភេទក្តី បច្ច័យភេទក្តី និស្សយភេទក្តី សំសដ្ឋភេទក្តី សម្បយុត្តភេទក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ៕

បញ្ហាវារៈ

[៣០៧] ធម៌ មិនមានវិតក្កៈនិងមិនមានវិចារៈ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានវិតក្កៈនិងមិនមានវិចារៈ ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ៕

[៣០៨] ធម៌ មិនមានវិតក្កៈនិងមិនមានវិចារៈ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានវិតក្កៈនិងមិនមានវិចារៈ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ៕

[៣០៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២

កម្មេ តីណិ វិបាកេ ទ្វេ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ទ្វេ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ទ្វេ សម្បយុត្តេ ទ្វេ វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា ទ្វេ នត្ថិយា ទ្វេ វិគតេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(៣០៦) ហេតុ អវិតក្កាវិចារោ ធម្មោ ហេតុស្ស អវិតក្កអវិចារស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៣០៧) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ នអធិបតិយា ទ្វេ ។

(៣០៨) ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៣០៩) នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

ហេតុទុកវិតក្កត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៣០៦) ធម៌ មិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ មិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៣០៧) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៣០៨) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣០៩) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី ដែលបណ្ឌិតរាប់ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោកពោលហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកវិតក្កត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ ហេតុទុកវិតក្កត្តិកៈ ។

ហេតុទុកបីតិត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[៣១៦] ហេតុំ បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៣១៧] ហេតុយា ៩ អារម្មណេ ៩ អធិបតិយា ៩ កម្មេ ៩ វិបាកេ ៩ អាហារេ ៩ អវិគតេ ៩ ។

[៣១៨] នហេតុំ បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

[៣១៩] ហេតុំ បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ។

[៣២០] នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា ៩ នបុរេជាតេ ៩ នបច្ឆាជាតេ ៩ នអាសេវនេ ៩ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ៩ នមគ្គេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ៩ ។

ហេតុទុកបីតិត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៣១៦] ធម៌ប្រកបដោយបីតិ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ប្រកបដោយបីតិ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ប្រកបដោយបីតិ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ប្រកបដោយបីតិ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣១៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៣១៨] ធម៌ប្រកបដោយបីតិ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ប្រកបដោយបីតិ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣១៩] ធម៌ប្រកបដោយបីតិ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ប្រកបដោយបីតិ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៣២០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៣៦១) ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា ទ្វេ ។

(៣៦២) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។ សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ និស្សយវារេបិ សំសដ្ឋវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(៣៦៣) ហេតុ បីតិសហគតោ ធម្មោ ហេតុស្ស បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៣៦៤) ហេតុ បីតិសហគតោ ធម្មោ ហេតុស្ស បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នហេតុ បីតិសហគតោ ធម្មោ នហេតុស្ស បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

(៣៦៥) ហេតុ បីតិសហគតោ ធម្មោ ហេតុស្ស បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ នហេតុ បីតិសហគតោ ធម្មោ នហេតុស្ស បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។

(៣៦១) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៦២) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(៣៦៣) ធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៦៤) ធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ប្រកបដោយបីតិ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ប្រកបដោយបីតិ មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៣៦៥) ធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ប្រកបដោយបីតិ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ប្រកបដោយបីតិ មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុ បីតិសហគតោ ច នហេតុ បីតិសហគតោ ច ធម្មា ហេតុស្ស បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ តីណិ ។

[៣៦២] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ៤ អធិបតិយា ៤ អនន្តរេ ៤ សមនន្តរេ ៤ សហជាតេ ៤ អញ្ញមញ្ញេ ៤ និស្សយេ ៤ ឧបនិស្សយេ ៤ អាសេវនេ ៤ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ៤ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ៤ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ៤ សម្បយុត្តេ ៤ អត្ថិយា ៤ នត្ថិយា ៤ វិគតេ ៤ អវិគតេ ៤ ។

[៣៦៣] ហេតុ បីតិសហគតោ ធម្មោ ហេតុស្ស បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៦៤] នហេតុយា ៤ នអារម្មណេ ៤ ។

ធម៌ ច្រឡំដោយបីតិ ជាហេតុក្តី ធម៌ ច្រឡំដោយបីតិ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ច្រឡំដោយបីតិ ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។

[៣៦២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៣៦៣] ធម៌ ច្រឡំដោយបីតិ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ច្រឡំដោយបីតិ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៣៦៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៣២៩) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៣៣០) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

(៣៣១) ហេតុំ សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ សុខសហគតញ្ច នហេតុំ សុខសហគតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៣៣២) ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អវិគតេ នវ ។

(៣៣៣) នហេតុំ សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

(៣២៩) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៣០) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោកគប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកបីតិត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

(៣៣១) ធម៌ ប្រកបដោយសុខ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ប្រកបដោយសុខ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខ មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ប្រកបដោយសុខ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខ ជាហេតុផង នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខ មិនមែនជាហេតុផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៣២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៣៣៣) ធម៌ ប្រកបដោយសុខ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខ មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៣៦) ហេតុំ សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ៤ ។

(៣៣៧) នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា ៤ នបុរេជាតេ ៤ នបច្ឆាជាតេ ៤ នអាសេវនេ ៤ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ៤ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ៤ ។

(៣៣៨) ហេតុបច្ចយា នអធិបតិយា ៤ ។

(៣៣៩) នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។ សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ និស្សយវារេបិ សំសដ្ឋវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(៣៤០) ហេតុ សុខសហគតោ ធម្មោ ហេតុស្ស សុខសហគតស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៣៤១) ហេតុ សុខសហគតោ ធម្មោ ហេតុស្ស សុខសហគតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ៤ ។

(៣៣៦) ធម៌ ច្រឡំដោយសុខ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ច្រឡំដោយសុខ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៣៣៧) ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបុរេជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនកម្មបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនឈានបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៣៣៨) ក្នុងនអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(៣៣៩) ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។ សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(៣៤០) ធម៌ ច្រឡំដោយសុខ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ច្រឡំដោយសុខ ជាហេតុ ដោយហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៤១) ធម៌ ច្រឡំដោយសុខ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ច្រឡំដោយសុខ ជាហេតុ ដោយអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៣៤០) ហេតុ សុខសហគតោ ធម្មោ ហេតុស្ស សុខសហគតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

(៣៤១) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សហជាតេ ទ្វេ អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ទ្វេ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ទ្វេ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ទ្វេ សម្បយុត្តេ ទ្វេ អត្ថិយា ទ្វេ នត្ថិយា ទ្វេ វិគតេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(៣៤២) ហេតុ សុខសហគតោ ធម្មោ ហេតុស្ស សុខសហគតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៣៤៣) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

(៣៤៤) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៣៤៥) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

(៣៤០) ធម៌ ប្រកបដោយសុខ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ប្រកបដោយសុខ ជាហេតុ ដោយអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៣៤១) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសហជាតបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឧបនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាហារបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឈានបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសម្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៣៤២) ធម៌ ប្រកបដោយសុខ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ប្រកបដោយសុខ ជាហេតុ ដោយអារម្មណបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ។

(៣៤៣) ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៣៤៤) ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(៣៤៥) ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

(៣៦៦) ហេតុំ ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ ឧបេក្ខាសហគតញ្ច នហេតុំ ឧបេក្ខាសហគតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៣៦៧) ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ កម្មេ នវ វិបាកេ នវ អវិគតេ នវ ។

(៣៦៨) នហេតុំ ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកបីតិត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

(៣៦៦) ធម៌ ប្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ប្រឡំដោយឧបេក្ខា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រឡំដោយឧបេក្ខា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ប្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាហេតុផង នូវធម៌ ប្រឡំដោយឧបេក្ខា មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៦៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៣៦៨) ធម៌ ប្រឡំដោយឧបេក្ខា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រឡំដោយឧបេក្ខា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៣៤៩] ហេតុំ ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ៤ ។

[៣៥០] ហេតុំ ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតបច្ចយា ៤ ។

[៣៥១] ហេតុំ ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបច្ឆាជាតបច្ចយា ៤ ។

[៣៥២] នហេតុយា ទ្វេ នអធិបតិយា ៤ នបុរេជាតេ ៤ នបច្ឆាជាតេ ៤ នអាសេវនេ ៤ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ៤ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ៤ ។

[៣៥៣] ហេតុបច្ចយា នអធិបតិយា ៤ ។

[៣៥៤] នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

សហជាតភាគេបិ បច្ចយភាគេបិ និស្សយភាគេបិ សំសដ្ឋភាគេបិ សម្បយុត្តភាគេបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

[៣៤៩] ធម៌ប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៣៥០] ធម៌ប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៣៥១] ធម៌ប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៣៥២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៣៥៣] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៥៤] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារោ

[៣៥៥] ហេតុ ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ហេតុស្ស ឧបេក្ខាសហគតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៣៥៦] ហេតុ ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ហេតុស្ស ឧបេក្ខាសហគតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។

[៣៥៧] ហេតុ ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ហេតុស្ស ឧបេក្ខាសហគតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។

[៣៥៨] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ ចត្តារិ អញ្ញមញ្ញេ ចត្តារិ និស្សយេ ចត្តារិ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អាសេវនេ ចត្តារិ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ចត្តារិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ចត្តារិ សម្បយុត្តេ ចត្តារិ អត្ថិយា ចត្តារិ នត្ថិយា ចត្តារិ វិគតេ ចត្តារិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

បញ្ហាវារៈ

(៣៥៥) ធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(៣៥៦) ធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

(៣៥៧) ធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

(៣៥៨) គួរហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ គួរអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គួរអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គួរអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គួរសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គួរសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គួរអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គួរនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គួរឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គួរអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គួរកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ គួរវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គួរអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ គួរឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គួរឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ គួរមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គួរសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គួរអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គួរនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គួរវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គួរអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

[៣៥៩] ហេតុ ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ហេតុស្ស ទស្សនេន បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៦០] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ ។

[៣៦១] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៣៦២] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។ យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

ហេតុទុកទស្សនត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកទស្សនត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[៣៦៣] ហេតុំ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ

[៣៥៩] ធម៌ ប្រហាណដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ប្រហាណដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៣៦០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៣៦១] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៦២] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកទស្សនត្តិកៈ) អ្នកគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ ហេតុទុកទស្សនត្តិកៈ ។

ហេតុទុកទស្សនត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៣៦៣] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ[១] ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ

១ សោតាបត្តិមគ្គ ។

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ ទស្សនេន បហាតព្ពំ នហេតុំ ទស្សនេន បហាតព្ពញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ទស្សនេន បហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៣២៤] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ កម្មេ ទ្វេ អាហារេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

[៣២៥] ហេតុំ ទស្សនេន បហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ទស្សនេន បហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

[៣២៦] ហេតុំ ទស្សនេន បហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ទស្សនេន បហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិប្បច្ចយា ទ្វេ ។

[៣២៧] នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា ទ្វេ នបុរេជាតេ ទ្វេ នបច្ឆាជាតេ ទ្វេ នអាសេវនេ ទ្វេ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ទ្វេ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

[៣២៨] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា ទ្វេ ។

[៣២៩] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុផង នូវធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣៣០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

[៣៣១] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៣២] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

[៣៣៣] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

[៣៣៤] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៣៥] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ និស្សយវារម្បិ សំសដ្ឋវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(៣៩០) ហេតុ ទស្សនេនបហាតព្វោ ធម្មោ ហេតុស្ស ទស្សនេនបហាតព្វស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៣៩១) ហេតុ ទស្សនេនបហាតព្វោ ធម្មោ ហេតុស្ស ទស្សនេនបហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។

(៣៩២) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ អាសេវនេ នវ កម្មេ តីណិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ តីណិ អវិគតេ នវ ។

(៣៩៣) ហេតុ ទស្សនេនបហាតព្វោ ធម្មោ ហេតុស្ស ទស្សនេនបហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(៣៧០) ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៧១) ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៣៧២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៣៧៣) ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៣៧៦) នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ ។

(៣៧៧) ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៣៧៨) នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ នវ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

(៣៧៩) ហេតុំ ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ ភាវនាយ បហាតព្វញ្ច នហេតុំ ភាវនាយ បហាតព្វញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(៣៨០) ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ ។

(៣៧៦) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មាន៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៩ ។

(៣៧៧) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៧៨) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកទស្សនត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

(៣៧៩) ធម៌ ដែលគួរលះដោយភាវនា ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលគួរលះដោយភាវនា ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣ ។ ធម៌ ដែលគួរលះដោយភាវនា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលគួរលះដោយភាវនា មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣ ។ ធម៌ ដែលគួរលះដោយភាវនា ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលគួរលះដោយភាវនា ជាហេតុផង នូវធម៌ ដែលគួរលះដោយភាវនា មិនមែនជាហេតុផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣ ។

(៣៨០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៩ ។

[៣៧៩] នហេតុំ ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

[៣៨០] នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា ឯកំ នបុរេជាតេ ឯកំ នបច្ឆាជាតេ ឯកំ នអាសេវនេ ឯកំ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ឯកំ ។

[៣៨១] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា ឯកំ ។

[៣៨២] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

សហជាតកំបិ បច្ចយកំបិ និស្សយកំបិ សំសដ្ឋកំបិ សម្បយុត្តកំបិ បដិច្ចវារសទិសំ វិត្ថារេតព្វំ ។

បញ្ហាវារោ

[៣៨៣] ហេតុ ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ហេតុស្ស ភាវនាយ បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។

[៣៨៤] ហេតុ ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ហេតុស្ស ភាវនាយ បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៧៩] ធម៌ ដែលគួរលះដោយភាវនា ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលគួរលះដោយភាវនា មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៣៨០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៣៨១] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៨២] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៣៨៣] ធម៌ ដែលគួរលះដោយភាវនា ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះដោយភាវនា ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៣៨៤] ធម៌ ដែលគួរលះដោយភាវនា ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះដោយភាវនា ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៣៨៤] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សហជាតេ ទ្វេ អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ តីណិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ តីណិ អវិគតេ ទ្វេ ។

[៣៨៥] ហេតុ ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ហេតុស្ស ភាវនាយ បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៣៨៦) ន ហេតុយា ទ្វេ ន អារម្មណេ ទ្វេ ។

(៣៨៧) ហេតុបច្ចយា ន អារម្មណេ តីណិ ។

(៣៨៨) ន ហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

[៣៨៤] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសហជាតបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឧបនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៣៨៥] ធម៌ ដែលគួរលះដោយភាវនា ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលគួរលះដោយភាវនា ជាហេតុ ដោយអារម្មណបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ។

(៣៨៦) ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៣៨៧) ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(៣៨៨) ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលរាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកទស្សនត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារោ

[៣៩០] ហេតុំ នទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ នទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៣៩១] ហេតុយា ៩ អារម្មណេ ៩ អធិបតិយា ៩ នត្ថិយា ៩ វិគតេ ៩ អវិគតេ ៩ ។

[៣៩២] នហេតុំ នទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

[៣៩៣] ហេតុំ នទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា ។

បដិច្ចវារៈ

[៣៩០] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ ជាទីមិនគួរលះដោយភាវនា ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ ជាទីមិនគួរលះដោយភាវនា ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ ជាទីមិនគួរលះដោយភាវនា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ ជាទីមិនគួរលះដោយភាវនា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៩១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៣៩២] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ ជាទីមិនគួរលះដោយភាវនា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ ជាទីមិនគួរលះដោយភាវនា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៩៣] ធម៌ មិនគួរលះដោយទស្សនៈ ជាទីមិនគួរលះដោយភាវនា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនគួរលះដោយទស្សនៈ ជាទីមិនគួរលះដោយភាវនា ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

នហេតុំ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ ហេតុំ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វញ្ច នហេតុំ នេវទស្ស-នេន នភាវនាយ បហាតព្វញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

[៣៩២] ហេតុំ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាត-ព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិប្បច្ចយា ។

[៣៩៣] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ទីណិ អធិបតិយា ទ្វេ អនន្តរេ ទីណិ សមនន្តរេ ទីណិ អញ្ញមញ្ញេ ទីណិ ឧបនិស្សយេ ទីណិ បុរេជាតេ ទ្វេ បច្ឆាជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ ទីណិ វិបាកេ ទ្វេ អាហារេ ឯកំ ឥន្ទ្រិយេ ឯកំ ឈានេ ឯកំ មគ្គេ ឯកំ

ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនគួរលះដោយភាវនា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនគួរលះដោយភាវនា មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះអារម្មណ-ប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនគួរលះដោយភាវនា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនគួរលះដោយភាវនា ជាហេតុផង នូវធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនគួរលះដោយភាវនា មិនមែនជាហេតុផង កើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៣៩២] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនគួរលះដោយភាវនា ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនគួរលះដោយភាវនា ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៣៩៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១

នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

(៣៩៦) ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៣៩៧) នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ បញ្ច ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា ឯវំ វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(៣៩៨) ហេតុ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ហេតុស្ស នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៣៩៩) ហេតុ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ហេតុស្ស នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

(៤០០) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សហជាតេ ទ្វេ អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ ទ្វេ

ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មាន៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មាន៣ ។

(៣៩៦) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៩៧) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៥ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារឡើងចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(៣៩៨) ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនគួរលះដោយភាវនា ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនគួរលះដោយភាវនា ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មាន៣ ។

(៣៩៩) ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនគួរលះដោយភាវនា ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនគួរលះដោយភាវនា ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២ ។

(៤០០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មាន២

ឧបនិស្សយេ ៩ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ ៩ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ៩ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ៩ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ៩ សម្បយុត្តេ ៩ វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា ៩ នត្ថិយា ៩ វិគតេ ៩ អវិគតេ ៩ ។

(៤០១) ហេតុ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ហេតុស្ស នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៤០២) នហេតុយា ៩ នអារម្មណេ ៩ ។

(៤០៣) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ៩ ។

(៤០៤) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ៩ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

ហេតុទុកទស្សនត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៤០១) ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ ជាធម៌មិនគួរលះដោយភាវនា ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ ជាធម៌មិនគួរលះដោយភាវនា ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៤០២) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៤០៣) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤០៤) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកទស្សនត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ ហេតុទុកទស្សនត្តិកៈ ។

ហេតុទុកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកំ

បដិច្ចវារោ

(៤០៥) ហេតុំ ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកញ្ច នហេតុំ ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៤០៦) ហេតុយា ៩ អារម្មណេ ៩ អធិបតិយា ៩ ។

(៤០៧) ហេតុំ ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិប្បច្ចយា ។

(៤០៨) នហេតុយា ៩ នបុរេជាតេ ៩ នបច្ឆាជាតេ ៩ នអាសេវនេ ៩ នកម្មេ តីណិ

ហេតុទុកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

(៤០៥) ធម៌ មានហេតុដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានករៈ ៣ ។ ធម៌ មានហេតុដែលគួរលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលគួរលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានករៈ ៣ ។ ធម៌ មានហេតុដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុផង នូវធម៌ មានហេតុដែលគួរលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានករៈ ៣ ។

(៤០៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានករៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានករៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានករៈ ៩ ។

(៤០៧) ធម៌ មានហេតុដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(៤០៨) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានករៈ ៩ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានករៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានករៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានករៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានករៈ ៣

នោវិគតេ ចត្តារិ នវិប្បយុត្តេ ចត្តារិ ។

(៦០៩) ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា ចត្តារិ ។

(៦១០) នអធិបតិប្បច្ចយា ហេតុយា ចត្តារិ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[៦១១] ហេតុ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ហេតុស្ស ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៦១២) ហេតុ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ហេតុស្ស ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។

(៦១៣) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ អាសេវនេ ចត្តារិ កម្មេ តីណិ អាហារេ តីណិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

(៦១៤) ហេតុ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ

ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៦០៩) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦១០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៦១១] ធម៌ មានហេតុដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានហេតុដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦១២] ធម៌ មានហេតុដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានហេតុដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៦១៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៦១៤] ធម៌ មានហេតុដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ

ហេតុស្ស ធម្មស្ស ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៤០៤) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

(៤០៥) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៤០៦) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

(៤០៧) ហេតុំ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤០៨) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានហេតុដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៤០៩) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៤១០) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤១១) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

(៤១២) ធម៌ មានហេតុដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ អាស្រ័យធម៌ មានហេតុដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានហេតុដែលគួរលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យធម៌ មានហេតុដែលគួរលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤១៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៦៦០] ហេតុំ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុយា ៩ ។

[៦៦១] នអធិបតិយា ៩ នបុរេជាតេ ៩ ន-បច្ឆាជាតេ ៩ នអាសេវនេ ៩ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ៩ នវិប្បយុត្តេ ៩ ។

[៦៦២] ហេតុបច្ចយា នអធិបតិយា ៩ ។

[៦៦៣] នអធិបតិបច្ចយា ហេតុយា ៩ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយ-វារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[៦៦៤] ហេតុ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ហេតុស្ស ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៦៦៥] ហេតុ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ហេតុស្ស ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ៩ ។

[៦៦០] ធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ជាហេតុ អា-ស្រ័យ ធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៦៦១] ក្នុងនអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបុរេជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនវិប្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៦៦២] ក្នុងនអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

[៦៦៣] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនអធិបតិបច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៦៦៤] ធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ជាហេតុ ជា-បច្ច័យ ដល់ធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ជាហេតុ ដោយ-ហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦៦៥] ធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ជាហេតុ ជា-បច្ច័យ ដល់ធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ជាហេតុ ដោយ-អារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៦៦៦] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ ចត្តារិ អញ្ញមញ្ញេ ចត្តារិ និស្សយេ ចត្តារិ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អាសេវនេ ចត្តារិ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ចត្តារិ អាហារេ តីណិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

[៦៦៧] ហេតុ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ហេតុស្ស ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៦៨] នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

[៦៦៩] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៦៧០] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

[៦៦៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

[៦៦៧] ធម៌ មានហេតុដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានហេតុដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៦៦៨] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

[៦៦៩] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៧០] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិក) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារោ

[៤៣១] ហេតុំ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៣២] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អវិគតេ នវ ។

[៤៣៣] នហេតុំ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៣៤] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ

បដិច្ចវារៈ

[៤៣១] ធម៌ មានហេតុដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនគួរលះដោយភាវនា ជាហេតុ អាស្រ័យ ធម៌ មានហេតុដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនគួរលះដោយភាវនា ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៣២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

[៤៣៣] ធម៌ មានហេតុដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនគួរលះដោយភាវនា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ ធម៌ មានហេតុដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនគួរលះដោយភាវនា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៣៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ១

នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ចត្តារិ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[៤៣៥] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៤៣៦] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[៤៣៧] នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៣៨] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ ចត្តារិ អញ្ញមញ្ញេ ចត្តារិ និស្សយេ ចត្តារិ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ ចត្តារិ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ចត្តារិ

គឺនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ១ គឺនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ១ គឺនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ គឺនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គឺនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ គឺនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(៤៣៥) គឺនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៣៦) គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៤៣៧] ធម៌ មានហេតុដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ ក៏មិនគួរលះដោយភាវនា ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានហេតុដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ ក៏មិនគួរលះដោយភាវនា ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៣៨] គឺហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គឺអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គឺអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គឺសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គឺសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គឺអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គឺនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គឺឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គឺបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ គឺបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ គឺអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គឺកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ គឺវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៤

អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ចត្តារិ សម្បយុត្តេ ចត្តារិ វិប្បយុត្តេ ទ្វេ អត្ថិយា ចត្តារិ នត្ថិយា ចត្តារិ វិគតេ ចត្តារិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

[៦៣៩] នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៤០] នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

[៦៤១] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៦៤២] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

ហេតុទុកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

[៦៣៩] ធម៌ មានហេតុដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនគួរលះដោយភាវនា ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានហេតុដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនគួរលះដោយភាវនា ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៦៤០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

[៦៤១] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៤២] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោកគណ់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីគណ់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ ហេតុទុកទស្សនេន បហាតព្វហេតុកត្តិកៈ ។

ហេតុទុកអាចយគាមិត្តិកំ

បញ្ហាវារោ

[៦៦៣] ហេតុំ អាចយគាមិំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ អាចយគាមិំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អាចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អាចយគាមិញ្ច នហេតុំ អាចយគាមិញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

[៦៦៤] ហេតុយា ៩ អារម្មណេ ៩ អធិបតិយា ៩ អនន្តរេ ៩ សមនន្តរេ ៩ អវិគតេ ៩ ។

[៦៦៥] នហេតុំ អាចយគាមិំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

[៦៦៦] ហេតុំ អាចយគាមិំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ។

[៦៦៧] នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា ៩ នបុរេជាតេ ៩ នបច្ឆាជាតេ ៩

ហេតុទុកអាចយគាមិត្តិកៈ

បញ្ហាវារៈ

(៦៦៣) ធម៌ ដល់នូវការសន្សំ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវការសន្សំ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដល់នូវការសន្សំ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវការសន្សំ មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដល់នូវការសន្សំ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវការសន្សំ ជាហេតុផង នូវធម៌ ដល់នូវការសន្សំ មិនមែនជាហេតុផង កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦៦៤) គ្រប់ហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៩ គ្រប់អារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៩ គ្រប់អធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៩ គ្រប់អនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ៩ គ្រប់សមនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ៩ គ្រប់អវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៦៦៥) ធម៌ ដល់នូវការសន្សំ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវការសន្សំ មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។

(៦៦៦) ធម៌ ដល់នូវការសន្សំ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវការសន្សំ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះនអធិបតិបច្ច័យ ។

(៦៦៧) គ្រប់នហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ១ គ្រប់នអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៩ គ្រប់នបុរេជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៩ គ្រប់នបច្ឆាជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៩

នអាសេវនេ ទ្វេ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ទ្វេ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

[៦៦៨] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា ទ្វេ ។

[៦៦៩] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។ សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ និស្សយវារម្បិ សំសដ្ឋវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ វិត្ថារេតព្ពំ ។

បញ្ហាវារោ

[៦៧០] ហេតុ អាចយគាមី ធម្មោ ហេតុស្ស អាចយគាមិស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៦៧១] ហេតុ អាចយគាមី ធម្មោ អាចយគាមិស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

[៦៧២] ហេតុ អាចយគាមី ធម្មោ ហេតុស្ស អាចយគាមិស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ នហេតុ អាចយគាមី ធម្មោ នហេតុស្ស អាចយគាមិស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។

ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៦៦៨] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៩] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៦៧០] ធម៌ ដល់នូវការសន្សំ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដល់នូវការសន្សំ ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦៧១] ធម៌ ដល់នូវការសន្សំ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដល់នូវការសន្សំ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៦៧២] ធម៌ ដល់នូវការសន្សំ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដល់នូវការសន្សំ ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ទាំងអារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដល់នូវការសន្សំ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដល់នូវការសន្សំ មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ទាំងអារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុ អាចយគាមិ ច នហេតុ អាចយគាមិ ច ធម្មា ហេតុស្ស អាចយគាមិស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ តីណិ ។

(៤៩៣) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អាសេវនេ ចត្តារិ កម្មេ តីណិ អាហារេ តីណិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

(៤៩៤) ហេតុ អាចយគាមិ ធម្មោ ហេតុស្ស អាចយគាមិស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៤៩៥) នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

(៤៩៦) ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៤៩៧) នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

ធម៌ ដែលនាំទៅការសន្សំ ជាហេតុក្តី ធម៌ ដែលនាំទៅការសន្សំ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលនាំទៅការសន្សំ ជាហេតុ ដោយអធិបតិបច្ច័យ គឺអារម្មណាធិបតី មានវារៈ ៣ ។

(៤៩៣) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៤៩៤) ធម៌ ដែលនាំទៅការសន្សំ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលនាំទៅការសន្សំ ជាហេតុ ដោយអារម្មណបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ។

(៤៩៥) ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៤៩៦) ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(៤៩៧) ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោកពោលហើយ យ៉ាងណា (**ក្នុងហេតុទុកអាចយគាមិត្តិកៈ**) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារោ

(៥៨៨) ហេតុំ អបចយគាមិំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ អបចយគាមិំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អបចយគាមិញ្ច នហេតុំ អបចយគាមិញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(៥៨៩) ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ កម្មេ នវ អាហារេ នវ អវិគតេ នវ ។

(៥៩០) ហេតុំ អបចយគាមិំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ។

(៥៩១) នអធិបតិយា ឆ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នវិប្បយុត្តេ នវ ។

បដិច្ចវារៈ

(៥៨៨) ធម៌ ដល់នូវការមិនសន្សំ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវការមិនសន្សំ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ ធម៌ ដល់នូវការមិនសន្សំ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ដល់នូវការមិនសន្សំ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ ធម៌ ដល់នូវការមិនសន្សំ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវការមិនសន្សំ ជាហេតុផង នូវធម៌ ដល់នូវការមិនសន្សំ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។

(៥៨៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ។

(៥៩០) ធម៌ ដល់នូវការមិនសន្សំ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ដល់នូវការមិនសន្សំ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(៥៩១) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៦វារៈ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ។

[៤៦៦] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា ១ ។

[៤៦៧] នអធិបតិបច្ចយា ហេតុយា ១ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ និស្សយវារម្បិ សំសដ្ឋវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[៤៦៨] ហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ ហេតុស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៤៦៩] ហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ ហេតុស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ នហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ នហេតុស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។

[៤៧០] ហេតុយា តីណិ អធិបតិយា ៦ សហជាតេ ៥ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ៥ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ៥ សម្បយុត្តេ ៥ អត្ថិយា ៥ អវិគតេ ៥ ។

[៤៦៦] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៦៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៤៦៨] ធម៌ ដល់នូវការមិនសម្រេច ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដល់នូវការមិនសម្រេច ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៦៩] ធម៌ ដល់នូវការមិនសម្រេច ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដល់នូវការមិនសម្រេច ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដល់នូវការមិនសម្រេច មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដល់នូវការមិនសម្រេច មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។

[៤៧០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[៦៦៧] ហេតុ អបចយគាមី ធម្មោ ហេតុស្ស អបចយគាមិស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៦៨] នហេតុយា ៤ នអារម្មណេ ៤ ។

[៦៦៩] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៦៧០] នហេតុប្បច្ចយា អធិបតិយា តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

[៦៧១] ហេតុំ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៦៦៧) ធម៌ ដល់នូវការមិនសន្សំ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដល់នូវការមិនសន្សំ ជាហេតុ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៦៦៨) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ។

(៦៦៩) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៧០) ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកអាចយគាមិត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

(៦៧១) ធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ ធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសន្សំ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសន្សំ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។

ហេតុំ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិញ្ច នហេតុំ នេវា-ចយគាមិនាបចយគាមិញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នេវាច-យគាមិនាបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ច-យា តីណិ ។

(៦៧៦) ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ ឧបនិស្សយេ នវ បុរេជាតេ នវ អាសេវនេ នវ កម្មេ នវ វិបាកេ នវ អាហារេ នវ ឥន្ទ្រិយេ នវ អវិគតេ នវ ។

(៦៧៧) នហេតុំ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

(៦៧៨) ហេតុំ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា ។ នហេតុំ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា ។

ធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាហេតុផង នូវធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសន្សំ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦៧៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៦៧៧) ធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសន្សំ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសន្សំ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៧៨) ធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសន្សំ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសន្សំ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសន្សំ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

ហេតុំ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិញ្ច នហេតុំ នេវា-ចយគាមិនាបចយគាមិញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នេវា-ចយគាមិនាបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្ម-ណបច្ចយា ។

(៤៧៥) ហេតុំ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ។

(៤៧៦) ហេតុំ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតបច្ចយា តីណិ ។

(៤៧៧) ហេតុំ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបច្ឆាជាតបច្ចយា ។

(៤៧៨) ហេតុំ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នកម្មបច្ចយា ។

(៤៧៩) នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា ៥ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ

ធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាហេតុផង នូវធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសន្សំ មិនមែនជាហេតុផង កើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៤៧៥) ធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(៤៧៦) ធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៧៧) ធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។

(៤៧៨) ធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសន្សំ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ ។

(៤៧៩) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណ-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣

អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ តីណិ ឧបនិស្សយេ តីណិ បុរេជាតេ ទ្វេ បច្ឆាជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ទ្វេ អាហារេ ឯកំ ឥន្ទ្រិយេ ឯកំ ឈានេ ឯកំ មគ្គេ ឯកំ សម្បយុត្តេ តីណិ វិប្បយុត្តេ ទ្វេ អត្ថិយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

[៦៨០] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៦៨១] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

សហជាតឃដនេ បច្ចយឃដនេ និស្សយឃដនេ អាហារឃដនេ សម្បយុត្តឃដនេ ហត្ថឃដនេសុ វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[៦៨៦] ហេតុ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ធម្មោ ហេតុស្ស នេវាចយគាមិនាបចយគាមិស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៦៨៧] ហេតុ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ធម្មោ ហេតុស្ស នេវាចយគាមិនាបចយគាមិស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

គឺនឹងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ **គឺនឹងនិស្សយប្បច្ច័យ មានការៈ ៣** គឺនឹងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ គឺនឹងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានការៈ ២ គឺនឹងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានការៈ ២ គឺនឹងអាសេវនប្បច្ច័យ មានការៈ ២ គឺនឹងកម្មប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ គឺនឹងវិបាកប្បច្ច័យ មានការៈ ២ គឺនឹងអាហារប្បច្ច័យ មានការៈ ១ គឺនឹងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានការៈ ១ គឺនឹងឈានប្បច្ច័យ មានការៈ ១ គឺនឹងមគ្គប្បច្ច័យ មានការៈ ១ គឺនឹងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ គឺនឹងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានការៈ ២ គឺនឹងអត្ថិប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ គឺនឹងអវិគតប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ ។

[៦៨០] គឺនឹងអារម្មណប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៨១] គឺនឹងអារម្មណប្បច្ច័យ មានការៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតឃដនាក្តី បច្ចយឃដនាក្តី និស្សយឃដនាក្តី អាហារឃដនាក្តី សម្បយុត្តឃដនាក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៦៨៦] ធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ ។

[៦៨៧] ធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៦៨៦] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ៤ អធិបតិយា ៤ អនន្តរេ ៤ សមនន្តរេ ៤ សហជាតេ ៤ អញ្ញមញ្ញេ ៤ និស្សយេ ៤ ឧបនិស្សយេ ៤ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ ៤ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ៤ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ៤ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ៤ សម្បយុត្តេ ៤ វិប្បយុត្តេ ៤ អត្ថិយា ៤ នត្ថិយា ៤ វិគតេ ៤ អវិគតេ ៤ ។

[៦៨៨] ហេតុ នេវសេក្ខនាសេក្ខោ ធម្មោ ហេតុស្ស នេវសេក្ខនាសេក្ខស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នហេតុ នេវសេក្ខនាសេក្ខោ ធម្មោ នហេតុស្ស នេវសេក្ខនាសេក្ខស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ

[៦៨៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៦៨៨] ធម៌ មិនដល់នូវការសេក្ខ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសេក្ខ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ មិនដល់នូវការសេក្ខ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសេក្ខ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនដល់នូវការសេក្ខ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសេក្ខ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ មិនដល់នូវការសេក្ខ ទាំងមិនដល់នូវការមិនសេក្ខ មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ

បុរេជាតបច្ចយេន ទ្វេ បច្ឆាជាតបច្ចយេន ទ្វេ អាហារបច្ចយេន ទ្វេ ឥន្ទ្រិយបច្ចយេន ទ្វេ ។

(៤៨៦) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

(៤៨៧) ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៤៨៨) នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

ហេតុទុកអាចយគាមិត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកសេក្ខត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(៤៨៩) ហេតុំ សេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ សេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ សេក្ខញ្ច នហេតុំ សេក្ខញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយបច្ច័យ ។

[៤៨៦] ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ២ ។

[៤៨៧] ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្រោយហេតុបច្ច័យ ។

[៤៨៨] ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ២ ក្រោយនហេតុបច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកអាចយគាមិត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ ហេតុទុកអាចយគាមិត្តិកៈ ។

ហេតុទុកសេក្ខត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៤៨៩] សេក្ខធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវសេក្ខធម៌ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ សេក្ខធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវសេក្ខធម៌ មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ សេក្ខធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវសេក្ខធម៌ ជាហេតុផង នូវសេក្ខធម៌ មិនមែនជាហេតុផង កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

[៤៤០] ហេតុយា ៤ អារម្មណេ ៤ អធិបតិយា ៤ អនន្តរេ ៤ សមនន្តរេ ៤ សហជាតេ ៤ អញ្ញមញ្ញេ ៤ និស្សយេ ៤ ឧបនិស្សយេ ៤ បុរេជាតេ ៤ អាសេវនេ ៤ កម្មេ ៤ វិបាកេ ៤ អាហារេ ៤ អវិគតេ ៤ ។

[៤៤១] ហេតុំ សេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិប្បច្ចយា ។

[៤៤២] នអធិបតិយា ៦ នបុរេជាតេ ៤ នបច្ឆាជាតេ ៤ នអាសេវនេ ៤ នកម្មេ ៣ នវិបាកេ ៤ នវិប្បយុត្តេ ៤ ។

[៤៤៣] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា ៦ ។

[៤៤៤] នអធិបតិប្បច្ចយា ហេតុយា ៦ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ និស្សយវារេបិ សំសដ្ឋវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

[៤៤០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៤៤១] សេក្ខធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវសេក្ខធម៌ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៤៤២] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៤៤៣] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៤៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីកំណត់ពិស្តារ ។

បញ្ហាវារោ

[៤៩៥] ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ហេតុស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៤៩៦] ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ហេតុស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ ន ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ន ហេតុស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។

[៤៩៧] ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ហេតុស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៩៨] ហេតុយា តីណិ អធិបតិយា ឆ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ ចត្តារិ អញ្ញមញ្ញេ ចត្តារិ និស្សយេ ចត្តារិ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ចត្តារិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ចត្តារិ សម្បយុត្តេ ចត្តារិ អត្ថិយា ចត្តារិ នត្ថិយា ចត្តារិ វិគតេ ចត្តារិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

បញ្ហាវារៈ

[៤៩៥] សហេតុកធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៩៦] សហេតុកធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ខាងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។ សហេតុកធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ខាងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។

[៤៩៧] សហេតុកធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ជាហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៤៩៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៦៩៩] ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ។បេ។ និស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧០០] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[៧០១] ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៧០២] នហេតុបច្ចយា អធិបតិយា តីណិ ។ យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

[៧០៣] ហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អហេតុកញ្ច នហេតុំ អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

[៧០៤] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ

[៦៩៩] សហេតុកធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ជាហេតុ ដោយសហជាតបច្ច័យ ។បេ។ ដោយនិស្សយបច្ច័យ ។

[៧០០] ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៧០១] ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

[៧០២] ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។ អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោកគប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកសហេតុកត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីគប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

[៧០៣] អហេតុកធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវអហេតុកធម៌ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អហេតុកធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវអហេតុកធម៌ មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អហេតុកធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវអហេតុកធម៌ ជាហេតុផង នូវអហេតុកធម៌ មិនមែនជាហេតុផង កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៧០៤] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៩

អញ្ញមញ្ញេ ៤ និស្សយេ ៤ ឧបនិស្សយេ ៤ បុរេ-ជាតេ ៤ កម្មេ ៤ វិគតេ ៤ អវិគតេ ៤ ។

(៤០៥) ហេតុំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អ-កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិប្បច្ចយា ។

(៤០៦) នអធិបតិយា ២ នបុរេជាតេ ៤ ន-បច្ឆាជាតេ ៤ នអាសេវនេ ៤ នវិប្បយុត្តេ ៤ ។

(៤០៧) ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា ២ ។

(៤០៨) នអធិបតិប្បច្ចយា ហេតុយា ២ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(៤០៩) ហេតុ អកុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស អ-កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

[៤០៥] អកុសលធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៤០៦] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនបុរេជាត-ប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនអាសេវ-នប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

[៤០៧] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤០៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។ សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៤០៩] អកុសលធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៥១០] ហេតុ អសេក្ខោ ធម្មោ ហេតុស្ស អសេក្ខស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ នហេតុ អសេក្ខោ ធម្មោ នហេតុស្ស អសេក្ខស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។

[៥១១] ហេតុ អសេក្ខោ ធម្មោ ហេតុស្ស អសេក្ខស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ ។

[៥១២] ហេតុយា តីណិ អធិបតិយា ២ អនន្តរេ ៤ សមនន្តរេ ៤ សហជាតេ ៤ អញ្ញមញ្ញេ ៤ និស្សយេ ៤ ឧបនិស្សយេ ៤ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ៤ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ៤ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ៤ សម្បយុត្តេ ៤ អត្ថិយា ៤ នត្ថិយា ៤ វិគតេ ៤ អវិគតេ ៤ ។

[៥១៣] ហេតុ អសេក្ខោ ធម្មោ ហេតុស្ស អសេក្ខស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥១៤] នហេតុយា ៤ នអារម្មណេ ៤ ។

[៥១០] អសេក្ខធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអសេក្ខធម៌ ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ មានការៈ ៣ ។ អសេក្ខធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអសេក្ខធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ មានការៈ ៣ ។

[៥១១] អសេក្ខធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអសេក្ខធម៌ ជាហេតុ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ ។

[៥១២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានការៈ ២ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានការៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានការៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានការៈ ៤ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានការៈ ៤ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានការៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានការៈ ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានការៈ ៤ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានការៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានការៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានការៈ ៤ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានការៈ ៤ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានការៈ ៤ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានការៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានការៈ ៤ ។

[៥១៣] អសេក្ខធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអសេក្ខធម៌ ជាហេតុ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៥១៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានការៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានការៈ ៤ ។

(៤១៤) ហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ តីណិ ។

(៤១៥) នហេតុប្បច្ចយា អធិបតិយា តីណិ ។ យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

(៤១៦) ហេតុំ នោសេក្ខនាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នោសេក្ខនាសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ នោសេក្ខនាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោសេក្ខនាសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ នោសេក្ខនាសេក្ខញ្ច នហេតុំ នោសេក្ខនាសេក្ខញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នោសេក្ខនាសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៤១៧) ហេតុយា ៩ អារម្មណេ ៩ អធិបតិយា ៩ អនន្តរេ ៩ សមនន្តរេ ៩ សហជាតេ ៩ អញ្ញមញ្ញេ ៩ និស្សយេ ៩

(៤១៤) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤១៥) ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោកគណ់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកសេក្ខត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីគណ់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

(៤១៦) នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ (ធម៌មិនមែនជាសេក្ខៈ ទាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈ) ជាហេតុ អាស្រ័យនូវនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាហេតុផង នូវនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤១៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩

ឧបនិស្សយេ ទ្វេ បុរេជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ ទ្វេ វិបាកេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(៤១៩) នហេតុំ នេវសេក្ខានាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។ នហេតុំ នេវសេក្ខានាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

(៤២០) ហេតុំ នេវសេក្ខានាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា ។ នហេតុំ នេវសេក្ខានាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា ។ ហេតុំ នេវសេក្ខានាសេក្ខញ្ច នហេតុំ នេវសេក្ខានាសេក្ខញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា ។

(៤២១) ហេតុំ នេវសេក្ខានាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ។

គូនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មាន ២ នយ គូនបុរេជាតប្បច្ច័យ មាន ២ នយ គូនអាសេវនប្បច្ច័យ មាន ២ នយ គូនកម្មប្បច្ច័យ មាន ២ នយ គូនវិបាកប្បច្ច័យ មាន ២ នយ គូនអវិគតប្បច្ច័យ មាន ២ នយ ។

(៤១៩) នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤២០) នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាហេតុផង នូវនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៤២១) នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

បញ្ហាវារោ

[៤៦៦] ហេតុ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ ធម្មោ ហេតុស្ស នេវសេក្ខានាសេក្ខស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៤៦៧] ហេតុ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ ធម្មោ ហេតុស្ស នេវសេក្ខានាសេក្ខស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ៤ ។

[៤៦៨] ហេតុ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ ធម្មោ ហេតុស្ស នេវសេក្ខានាសេក្ខស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ៤ ។

[៤៦៩] នហេតុ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ ធម្មោ នហេតុស្ស នេវសេក្ខានាសេក្ខស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៧០] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ៤ អធិបតិយា ៤ អនន្តរេ ៤ សមនន្តរេ ៤ សហជាតេ ៤ អញ្ញមញ្ញេ ៤ និស្សយេ ៤ ឧបនិស្សយេ ៤ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ ៤ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ៤ អាហារេ តីណិ

បញ្ហាវារៈ

[៤៦៦] នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៦៧] នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៤៦៨] នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៤ ។

[៤៦៩] នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៤៧០] គឺហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺ[illegible]ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ហេតុយា ៤ ។

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ហេតុទុកបរិត្តត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(៤៣០) ហេតុំ បរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ បរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ បរិត្តញ្ច នហេតុំ បរិត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៤៣១) ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អវិគតេ នវ ។

(៤៣២) នហេតុំ បរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។ នហេតុំ បរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៣៣) ហេតុំ បរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ។

ហេតុទុកបរិត្តត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(៤៣៤) ធម៌ មានសភាពតូច(១) ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូច ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានចំណែក ៣ ។ ធម៌ មានសភាពតូច មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូច មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានចំណែក ៣ ។ ធម៌ មានសភាពតូច ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូច ជាហេតុផង នូវធម៌ មានសភាពតូច មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានចំណែក ៣ ។

(៤៣៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានចំណែក ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានចំណែក ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានចំណែក ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានចំណែក ៩ ។

(៤៣៦) ធម៌ មានសភាពតូច មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូច មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មានសភាពតូច ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូច មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៣៧) ធម៌ មានសភាពតូច មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូច ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

---

(១) កាមាវចរកុសល អកុសល កាមាវចរវិបាក [illegible] រូបទាំងអស់ ។

នហេតុំ បរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ ហេតុំ បរិត្តញ្ច នហេតុំ បរិត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

[៤៣៩] ហេតុំ បរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិប្បច្ចយា ។

[៤៤០] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា ទ្វេ អនន្តរេ តីណិ សមនន្តរេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ តីណិ ឧបនិស្សយេ តីណិ បុរេជាតេ ទ្វេ បច្ឆាជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ទ្វេ អាហារេ ឯកំ ឥន្ទ្រិយេ ឯកំ ឈានេ ឯកំ មគ្គេ ឯកំ សម្បយុត្តេ តីណិ វិប្បយុត្តេ ទ្វេ នត្ថិយា តីណិ វិគតេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

[៤៤១] ហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ តីណិ ។

ធម៌ មានសភាគតូច មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាគតូច មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មានសភាគតូច មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាគតូច ជាហេតុផង នូវធម៌ មានសភាគតូច មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៤៣៩] ធម៌ មានសភាគតូច ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាគតូច ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៤៤០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៤១] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៦២] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។ សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ និស្សយវារេបិ ។ សំសដ្ឋវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសំ វិត្ថារេតព្វំ ។

បញ្ហាវារោ

[៥៦៣] ហេតុ បរិត្តោ ធម្មោ ហេតុស្ស បរិត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៥៦៤] ហេតុ បរិត្តោ ធម្មោ ហេតុស្ស បរិត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥៦៥] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ អវិគតេ នវ ។

[៥៦៦] ហេតុ បរិត្តោ ធម្មោ ហេតុស្ស បរិត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥៦៧] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ ។

[៥៦៨] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៥៦៩] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ ។

(៥៦២) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ សហជាតវារៈក្តី បច្ច័យវារៈក្តី និស្ស័យវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(៥៦៣) ធម៌ មានសភាពតូច ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានសភាពតូច ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៥៦៤) ធម៌ មានសភាពតូច ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានសភាពតូច ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៥៦៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៥៦៦) ធម៌ មានសភាពតូច ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានសភាពតូច ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៥៦៧) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៥៦៨) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៦៩) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

[៤៨១] ហេតុំ មហគ្គតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ មហគ្គតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ មហគ្គតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ មហគ្គតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ មហគ្គតញ្ច នហេតុំ មហគ្គតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ មហគ្គតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

[៤៨២] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ បុរេជាតេ នវ អាសេវនេ នវ កម្មេ នវ វិបាកេ នវ អាហារេ នវ អវិគតេ នវ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកបរិត្តត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

[៤៨១] ធម៌ មានសភាពដ៏(១) ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពដ៏ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានសភាពដ៏ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពដ៏ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានសភាពដ៏ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពដ៏ ជាហេតុផង នូវធម៌ មានសភាពដ៏ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៨២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

១ កុសលនិងកិរិយា [illegible] ។

(៨៨២) ហេតុំ មហគ្គតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ មហគ្គតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ។

(៨៨៣) នអធិបតិយា ទេ នបុរេជាតេ ទេ នបច្ឆាជាតេ ទេ នអាសេវនេ ទេ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ទេ នវិប្បយុត្តេ ទេ ។

(៨៨៤) ហេតុបច្ចយា នអធិបតិយា ទេ ។

(៨៨៥) នអធិបតិបច្ចយា ហេតុយា ទេ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ និស្សយ-វារម្បិ សំសដ្ឋវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(៨៨៦) ហេតុ មហគ្គតោ ធម្មោ ហេតុស្ស មហគ្គ-តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៨៨៧) ហេតុ មហគ្គតោ ធម្មោ ហេតុស្ស មហគ្គតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នហេតុ មហគ្គតោ ធម្មោ នហេតុស្ស មហ-គ្គតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៨៨២) ធម៌ មានសភាពធំ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពធំ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(៨៨៣) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៨៨៤) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៨៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(៨៨៦) ធម៌ មានសភាពធំ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានសភាពធំ ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨៨៧) ធម៌ មានសភាពធំ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានសភាពធំ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានសភាពធំ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានសភាពធំ មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុ មហគ្គតោ ច នហេតុ មហគ្គតោ ច ធម្មា ហេតុស្ស មហគ្គតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៤៤៨] ហេតុ មហគ្គតោ ធម្មោ ហេតុស្ស មហគ្គតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ នហេតុ មហគ្គតោ ធម្មោ នហេតុស្ស មហគ្គតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។

[៤៤៩] ហេតុ មហគ្គតោ ធម្មោ ហេតុស្ស មហគ្គតស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៥០] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ឆ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ ចត្តារិ អញ្ញមញ្ញេ ចត្តារិ និស្សយេ ចត្តារិ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អាសេវនេ ចត្តារិ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ចត្តារិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ចត្តារិ សម្បយុត្តេ ចត្តារិ អត្ថិយា ចត្តារិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

ធម៌ មានសភាពធំ ជាហេតុក្តី ធម៌ មានសភាពធំ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានសភាពធំ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៤៨) ធម៌ មានសភាពធំ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានសភាពធំ ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានសភាពធំ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានសភាពធំ មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។

(៤៤៩) ធម៌ មានសភាពធំ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានសភាពធំ ជាហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(៤៥០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៥៦១] ហេតុ សហជាតោ ធម្មោ ហេតុសម្បយុត្តកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥៦២] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[៥៦៣] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៥៦៤] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

ហេតុទុកំ

[៥៦៥] ហេតុំ សម្បយុត្តកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សម្បយុត្តកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ សម្បយុត្តកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សម្បយុត្តកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ សម្បយុត្តកញ្ច នហេតុំ សម្បយុត្តកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សម្បយុត្តកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៥៦១] ធម៌ ជាហេតុ ដែលកើតព្រមគ្នា ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ជាហេតុ ជាសម្បយុត្ត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតាធិបតិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៥៦២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៥៦៣] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៦៤] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោកបានរាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកៈនេះ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ហេតុទុកៈ

[៥៦៥] ធម៌ ជាហេតុ ជាសម្បយុត្តៈ(១) អាស្រ័យធម៌ ជាហេតុ ជាសម្បយុត្ត កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនហេតុ ជាសម្បយុត្ត អាស្រ័យធម៌ មិនមែនហេតុ ជាសម្បយុត្ត កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាហេតុ ជាសម្បយុត្ត អាស្រ័យធម៌ ជាហេតុ ជាសម្បយុត្តផង នូវធម៌ មិនមែនហេតុ ជាសម្បយុត្តផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

---

១ [illegible]

[៤៦៦] ហេតុយា ចត្ត អារម្មណេ ចត្ត អធិប-តិយា ចត្ត ឧបនិស្សយេ ចត្ត កម្មេ ចត្ត វិបាកេ ចត្ត អវិគតេ ចត្ត ។

[៤៦៧] ហេតុំ អប្បមាណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អប្បមាណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិប្បច្ចយា ។

[៤៦៨] នអធិបតិយា ទ្វេ នបុរេជាតេ ចត្ត ន-បច្ឆាជាតេ ចត្ត នអាសេវនេ ចត្ត នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ចត្ត នវិប្បយុត្តេ ចត្ត ។

[៤៦៩] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា ទ្វេ ។

[៤៧០] នអធិបតិប្បច្ចយា ហេតុយា ទ្វេ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយ-វារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[៤៧១] ហេតុ អប្បមាណោ ធម្មោ ហេតុស្ស អប្បមាណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៤៧២] នហេតុ អប្បមាណោ ធម្មោ នហេតុស្ស

[៤៦៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

[៤៦៧] ធម៌ មានប្រមាណមិនបាន ជាហេតុ អាស្រ័យ ធម៌មានប្រមាណមិនបាន ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៤៦៨] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

[៤៦៩] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៧០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្ប-យុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

ធម៌ មានប្រមាណមិនបាន ជាហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌

ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

ធម៌ មានប្រមាណមិនបាន មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ

អប្បមាណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ តីណិ ។

(៥៧៣) ហេតុ អប្បមាណោ ធម្មោ ហេតុស្ស អប្បមាណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ នហេតុ អប្បមាណោ ធម្មោ នហេតុស្ស អប្បមាណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។

(៥៧៤) ហេតុ អប្បមាណោ ធម្មោ ហេតុស្ស អប្បមាណស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ៤ ។

(៥៧៥) ហេតុ អប្បមាណោ ធម្មោ ហេតុស្ស អប្បមាណស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ៤ ។

(៥៧៦) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា ៤ អនន្តរេ ៤ សមនន្តរេ ៤ សហជាតេ ៤ អញ្ញមញ្ញេ ៤ និស្សយេ ៤ ឧបនិស្សយេ ៤ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ៤ អាហារេ តីណិ

ដល់ធម៌ មានប្រមាណមិនបាន មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៥៧៣) ធម៌ មានប្រមាណមិនបាន ជាហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ មានប្រមាណមិនបាន ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានប្រមាណមិនបាន មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ មានប្រមាណមិនបាន មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។

(៥៧៤) ធម៌ មានប្រមាណមិនបាន ជាហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ មានប្រមាណមិនបាន ជាហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៥៧៥) ធម៌ មានប្រមាណមិនបាន ជាហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ មានប្រមាណមិនបាន ជាហេតុ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតូបនិស្សយ មានវារៈ ៤ ។

(៥៧៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣

ឥន្ទ្រិយេ ទ្វេ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ទ្វេ សម្បយុត្តេ ទ្វេ អត្ថិយា ទ្វេ នត្ថិយា ទ្វេ វិគតេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

[៨៧៧] ហេតុ អប្បមាណោ ធម្មោ ហេតុស្ស អប្បមាណស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៨៧៨) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[៨៧៩] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ទ្វេ ។

(៨៨០) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមបច្ចនីយស្ស អនុលោមបច្ចនីយស្ស បច្ចនីយានុលោមស្ស គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

ហេតុទុកបរិត្តត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកបរិត្តារម្មណត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[៨៨១] ហេតុំ បរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច

ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

(៨៧៧) ធម៌ មានប្រមាណមិនបាន ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានប្រមាណមិនបាន ជាហេតុ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៨៧៨] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

(៨៧៩) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៨០) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមត្តិ បច្ចនីយត្តិ អនុលោមបច្ចនីយត្តិ បច្ចនីយានុលោមត្តិ ក្នុងបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកបរិត្តត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ ហេតុទុកបរិត្តត្តិកៈ ។

ហេតុទុកបរិត្តារម្មណត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៨៨១] ធម៌ មានអារម្មណ៍តូច(*) ជាហេតុ អាស្រ័យ

* ក[illegible] ក៏ព្រោះតោះ ក៏យ៉ាងហេតុទុកនៅក្នុងណាណាធាតុ កើតព្រម ដោយ[illegible]

ហេតុ បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ បរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ បរិត្តារម្មណញ្ច នហេតុំ បរិត្តារម្មណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៨៨២) ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ បុរេជាតេ នវ អាសេវនេ នវ កម្មេ នវ វិបាកេ នវ អវិគតេ នវ ។

(៨៨៣) នហេតុំ បរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។ នហេតុំ បរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

នូវធម៌ មានអារម្មណ៍តូច ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានអារម្មណ៍តូច មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍តូច មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានអារម្មណ៍តូច ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍តូច ជាហេតុផង នូវធម៌ មានអារម្មណ៍តូច មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨៨២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៨៨៣) ធម៌ មានអារម្មណ៍តូច មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍តូច មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មានអារម្មណ៍តូច ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍តូច មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៥២] ហេតុំ បរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៥៥៣] នហេតុយា ទ្វេ នអធិបតិយា ទ្វេ នបុរេជាតេ ទ្វេ នបច្ឆាជាតេ ទ្វេ នអាសេវនេ ទ្វេ នកម្មេ ឯកំ នវិបាកេ ទ្វេ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

[៥៥៤] ហេតុបច្ចយា នអធិបតិយា ទ្វេ ។

[៥៥៥] នហេតុបច្ចយា ហេតុយា ទ្វេ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[៥៥៦] ហេតុ បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ហេតុស្ស បរិត្តារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៥៥៧] ហេតុ បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ហេតុស្ស បរិត្តារម្មណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ឆ ។

[៥៥២] ធម៌ មានអារម្មណ៍តូច ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍តូច ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៥៥៣] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

[៥៥៤] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៥៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចេញ ។

បញ្ហាវារៈ

[៥៥៦] ធម៌ មានអារម្មណ៍តូច ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានអារម្មណ៍តូច ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

[៥៥៧] ធម៌ មានអារម្មណ៍តូច ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មាន[illegible] ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

(៥២០) ហេតុ បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ហេតុស្ស បរិត្តារម្មណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៥២១) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សហជាតេ ទ្វេ អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ទ្វេ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ទ្វេ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ទ្វេ សម្បយុត្តេ ទ្វេ អត្ថិយា ទ្វេ នត្ថិយា ទ្វេ វិគតេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(៥២២) ហេតុ បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ហេតុស្ស បរិត្តារម្មណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៥២៣) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

(៥២៤) ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៥២៥) នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

(៥២០) ធម៌ មានអារម្មណ៍តូច ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានអារម្មណ៍តូច ជាហេតុ ដោយអធិបតិបច្ច័យ ។

(៥២១) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសហជាតបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឧបនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាហារបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឈានបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសម្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៥២២) ធម៌ មានអារម្មណ៍តូច ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានអារម្មណ៍តូច ជាហេតុ ដោយអារម្មណបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ។

(៥២៣) ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៥២៤) ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(៥២៥) ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

[៥៩២] ហេតុំ បរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ បរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ បរិត្តារម្មណញ្ច នហេតុំ បរិត្តារម្មណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៥៩៣] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ កម្មេ នវ វិបាកេ នវ អាហារេ នវ អវិគតេ នវ ។

[៥៩៤] នហេតុំ បរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។ នហេតុំ បរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី ដែលបុគ្គលគប្បីរាប់ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោកគប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកបរិត្តារម្មណត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

[៥៩៥] ធម៌ មានអារម្មណ៍តូច(១) ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មានអារម្មណ៍តូច ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានអារម្មណ៍តូច មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មានអារម្មណ៍តូច មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានអារម្មណ៍តូច ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មានអារម្មណ៍តូច ជាហេតុផង នូវធម៌ មានអារម្មណ៍តូច មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៥៩៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

[៥៩៧] ធម៌ មានអារម្មណ៍តូច មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មានអារម្មណ៍តូច មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មានអារម្មណ៍តូច ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មានអារម្មណ៍តូច មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(១) [illegible] ។

[៥៩៩] ហេតុំ មហគ្គតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ មហគ្គតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦០០] ហេតុយា ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ បុរេជាតេ ទ្វេ បច្ឆាជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ទ្វេ មគ្គេ ឯកំ វិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

[៦០១] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា ទ្វេ ។

[៦០២] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[៦០៣] ហេតុ មហគ្គតារម្មណោ ធម្មោ ហេតុស្ស មហគ្គតារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៦០៤] ហេតុ មហគ្គតារម្មណោ ធម្មោ ហេតុស្ស មហគ្គតារម្មណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

[៥៩៩] ធម៌ មានអារម្មណ៍ធំ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍ធំ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦០០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៦០១] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦០២] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីចែក ពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៦០៣] ធម៌ មានអារម្មណ៍ធំ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានអារម្មណ៍ធំ ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦០៤] ធម៌ មានអារម្មណ៍ធំ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានអារម្មណ៍ធំ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៦១៥] ហេតុ មហគ្គតារម្មណោ ធម្មោ ហេតុស្ស មហគ្គតារម្មណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ នហេតុ មហគ្គតារម្មណោ ធម្មោ នហេតុស្ស មហគ្គតារម្មណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ ហេតុ មហគ្គតារម្មណោ ច នហេតុ មហគ្គតារម្មណោ ច ធម្មា ហេតុស្ស មហគ្គតារម្មណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ តីណិ ។

[៦១៦] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឆ អធិបតិយា ឆ និស្សយេ ឆ ឧបនិស្សយេ ឆ អាសេវនេ ឆ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ឆ អាហារេ តីណិ អវិគតេ ឆ ។

[៦១៧] ហេតុ មហគ្គតារម្មណោ ធម្មោ ហេតុស្ស មហគ្គតារម្មណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦១៨] នហេតុយា ឆ នអារម្មណេ ឆ ។

[៦១៥] ធម៌ មានអារម្មណ៍ធំ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានអារម្មណ៍ធំ ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ គឺទាំងអារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានអារម្មណ៍ធំ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានអារម្មណ៍ធំ មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ គឺទាំងអារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានអារម្មណ៍ធំ ជាហេតុក្តី ធម៌ មានអារម្មណ៍ធំ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានអារម្មណ៍ធំ ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអារម្មណាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។

[៦១៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុង[illegible]អាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[illegible]៦១៧] ធម៌ មានអារម្មណ៍ធំ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ [illegible]រម្មណ៍ធំ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ [illegible] ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[illegible]] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ

[៦៦៩] ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៦៧០] នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

[៦៧១] ហេតុំ អប្បមាណារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អប្បមាណារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ អប្បមាណារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អប្បមាណារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អប្បមាណារម្មណញ្ច នហេតុំ អប្បមាណារម្មណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អប្បមាណារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

[៦៧២] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ

[៦៦៩] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៧០] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (គួរលោកបណ្ឌិតរាប់ក្នុងហេតុទុកនេះ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

[៦៧១] ធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាហេតុផង នូវធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦៧២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩

នឧបនិស្សយេ ចត្តារិ នបុរេជាតេ ចត្តារិ នអាសេវនេ ចត្តារិ នកម្មេ ចត្តារិ នវិបាកេ ចត្តារិ នវិគតេ ចត្តារិ ។

(២៩៣) នហេតុំ អប្បមាណារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អប្បមាណារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

(២៩៤) នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា ចត្តារិ នបុរេជាតេ ចត្តារិ នបច្ឆាជាតេ ចត្តារិ នអាសេវនេ ចត្តារិ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ចត្តារិ នមគ្គេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ចត្តារិ ។

(២៩៥) ហេតុបច្ចយា នអធិបតិយា ចត្តារិ ។

(២៩៦) នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(២៩៧) ហេតុ អប្បមាណារម្មណោ ធម្មោ នហេតុស្ស អប្បមាណារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។

ក្នុងនឧបនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនបុរេជាតបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនកម្មបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនវិគតបច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

(២៩៣) ធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។

(២៩៤) ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនបុរេជាតបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនកម្មបច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនមគ្គបច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

(២៩៥) ក្នុងនអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ៤ ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(២៩៦) ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ១ ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចេញ ។

បញ្ហាវារៈ

(២៩៧) ធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាហេតុ ជាបច្ច័យ **នៃធម៌ ... អារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន** មិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុបច្ច័យ

មាន...

[២១៨] ហេតុ អប្បមាណារម្មណោ ធម្មោ ហេតុស្ស អប្បមាណារម្មណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។

[២១៩] ហេតុ អប្បមាណារម្មណោ ធម្មោ ហេតុស្ស អប្បមាណារម្មណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ នហេតុ អប្បមាណារម្មណោ ធម្មោ នហេតុស្ស អប្បមាណារម្មណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ ហេតុ អប្បមាណារម្មណោ ច នហេតុ អប្បមាណារម្មណោ ច ធម្មា ហេតុស្ស អប្បមាណារម្មណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ តីណិ ។

[២២០] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ ចត្តារិ អញ្ញមញ្ញេ ចត្តារិ និស្សយេ ចត្តារិ

[២១៨] ធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[២១៩] ធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាហេតុក្តី ធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។

[២២០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤

ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អាសេវនេ ចត្តារិ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ចត្តារិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ចត្តារិ សម្បយុត្តេ ចត្តារិ អត្ថិយា ចត្តារិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

(២៥៧) ហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ អហេតុកស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២៥៨) អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ ។

(២៥៣) ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(២៥៥) នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវិសជ្ជនា អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

ហេតុទុកបដ្ឋានកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ក្នុងឧបនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាហារបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(២៥៧) ធម៌ មានអព្យាក្រឹតជាហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ដែលមិនមានហេតុជាអព្យាក្រឹត ដោយអារម្មណបច្ច័យ ដោយអធិបតិបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ។

(២៥៨) ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(២៥៣) ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(២៥៥) ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី ដែលលោកបានរាប់ហើយ ក្នុងកុសលត្តិក ដូចម្តេច (ក្នុងហេតុទុកបដ្ឋានកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ ហេតុទុកបដ្ឋានកុសលត្តិកៈ ។

ហេតុទុកសហេតុកទុកំ

បដិច្ចវារោ

[៦៦៤] ហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុញ្ច នហេតុញ្ច សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

[៦៦៥] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ បុរេជាតេ នវ អាសេវនេ នវ [illegible] នវ អវិគតេ នវ ។

[៦៦៦] នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

ហេតុទុកសហេតុកទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៦៦៤] ធម៌ ដ៏ជាសហេតុកៈ(១) ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដ៏ជាសហេតុកៈ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។ ធម៌ ដ៏ជាសហេតុកៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដ៏ជាសហេតុកៈ មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។ ធម៌ ដ៏ជាសហេតុកៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដ៏ជាសហេតុកៈ ជាហេតុផង នូវធម៌ ដ៏ជាសហេតុកៈ មិនមែនជាហេតុផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។

[៦៦៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មាន ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មាន ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មាន ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មាន ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មាន ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មាន ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មាន ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មាន ៩ ក្នុង[illegible]ប្បច្ច័យ មាន ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន ៩ ។

[៦៦៦] ធម៌ ដ៏ជាសហេតុកៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដ៏ជាសហេតុកៈ មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

---

១ [illegible] ៤២ ។

(២៦៨) ហេតុំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ កុសលញ្ច នហេតុំ កុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា តីណិ ។

(២៦៩) នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា នវ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នវិប្បយុត្តេ នវ ។

(២៧០) ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា នវ ។

(២៧១) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ និស្សយវារម្បិ សំសដ្ឋវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ វិត្ថារេតព្វំ ។

បញ្ហាវារោ

(២៧២) ហេតុ កុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(២៦៨) ធម៌ ដ៏ជាកុសល ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដ៏ជាកុសល ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដ៏ជាកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដ៏ជាកុសល មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដ៏ជាកុសល ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដ៏ជាកុសល ជាហេតុផង នូវធម៌ ដ៏ជាកុសល មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(២៦៩) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(២៧០) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៧១) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(២៧២) ធម៌ ដ៏ជាកុសល ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដ៏ជាកុសល ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៦៣] ហេតុ ធម៌ [illegible] ហេតុសម្បយុត្ត ធម៌ [illegible] [illegible] ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ [illegible] ។ [illegible] ជាបច្ច័យ [illegible] [illegible] ។

[១៦៤] ហេតុប្បច្ច័យ [illegible] អារម្មណ ជា អធិបតិ ជា អនន្តរ ជា សមនន្តរ ជា សហជាត ជា អញ្ញមញ្ញ ជា និស្សយ ជា ឧបនិស្សយ ជា [illegible] ជា [illegible] [illegible] អវិគត ជា ។

[១៦៥] ហេតុ [illegible] [illegible] ហេតុសម្បយុត្ត [illegible] [illegible] ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ [illegible] [illegible] ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ។

[១៦៦] [illegible] ជា [illegible] ជា ។

[១៦៧] ហេតុសម្បយុត្ត [illegible] [illegible] ។

[១៦៨] [illegible] [illegible] ជា ។

[១៦៩] ធម៌ មិនមែនហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ មិនមែនហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ... ជាបច្ច័យ ដោយ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ [illegible] ។

[១៧០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[១៧១] ធម៌ មិនមែនហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ មិនមែនហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៧២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[១៧៣] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ [illegible] ។

[១៧៤] ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ [illegible] ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

[៦៧៩] ហេតុំ មជ្ឈិមំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ មជ្ឈិមោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៦៨០] ហេតុយា ៤ អារម្មណេ ៤ អវិគតេ ៤ ។

[៦៨១] នហេតុំ មជ្ឈិមំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ មជ្ឈិមោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

[៦៨២] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា ៤ នោវិគតេ តីណិ ។

[៦៨៣] ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៦៨៤] នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកហីនត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

[៦៧៩] ធម៌ ជាមជ្ឈិម(១) ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាមជ្ឈិម ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៨០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៦៨១] ធម៌ ជាមជ្ឈិម មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាមជ្ឈិម មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៨២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦៨៣] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៨៤] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

---

១ កុសលវិបាក និងកិរិយាចិត្ត ក្នុងភូមិ ៣ ។

បញ្ហាវារោ

(៦៦៥) ហេតុ បច្ចុប្បន្នោ ធម្មោ ហេតុស្ស បច្ចុប្ប-ន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៦៦៦) ហេតុ បច្ចុប្បន្នោ ធម្មោ ហេតុស្ស បច្ចុប្ប-ន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ... អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហ-ជាតាធិបតិ ។

(៦៦៧) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិ-បតិយា ទ្វេ អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ កម្ម-តីណិ វិបាកេ ទ្វេ អាហារេ តីណិ អវិគតេ ទ្វេ ។

(៦៦៨) ហេតុ បច្ចុប្បន្នោ ធម្មោ ហេតុស្ស បច្ចុប្ប-ន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហ-ជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ។

(៦៦៩) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

(៦៧០) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៦៧១) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

បញ្ហាវារៈ

(៦៦៥) ធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦៦៦) ធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ... ជាបច្ច័យ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។

(៦៦៧) គួរនឹងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គួរនឹងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គួរនឹងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គួរនឹងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គួរនឹងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គួរនឹងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គួរនឹងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គួរនឹងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គួរនឹងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៦៦៨) ធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៦៦៩) គួរនឹងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គួរនឹងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៦៧០) គួរនឹងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៧១) គួរនឹងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

(៦៨២) ហេតុំ បណីតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ បណីតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ បណីតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ បណីតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ បណីតញ្ច នហេតុំ បណីតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ បណីតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(៦៨៣) ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ កម្មេ នវ វិបាកេ នវ អាហារេ នវ អវិគតេ នវ ។

(៦៨៤) ហេតុំ បណីតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ បណីតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកហីនត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

(៦៨២) ធម៌ដ៏ប្រសើរ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ដ៏ប្រសើរ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ដ៏ប្រសើរ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ដ៏ប្រសើរ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ដ៏ប្រសើរ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ដ៏ប្រសើរ ជាហេតុផង នូវធម៌ដ៏ប្រសើរ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦៨៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៦៨៤) ធម៌ដ៏ប្រសើរ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ដ៏ប្រសើរ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(៦៥៥) នអធិបតិយា ៦ នបុរេជាតេ ៨ ន-
បច្ឆាជាតេ ៨ នអាសេវនេ ៨ នកម្មេ តីណិ
នវិបាកេ ៨ នវិប្បយុត្តេ ៨ ។

(៦៥៦) ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា ៦ ។

(៦៥៧) នអធិបតិយា ហេតុយា ៦ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ និស្សយវា-
រេបិ សំសដ្ឋវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ច-
វារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(៦៥៨) ហេតុ បណីតោ ធម្មោ ហេតុស្ស បណី-
តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៦៥៩) នហេតុ បណីតោ ធម្មោ នហេតុស្ស
បណីតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ
តីណិ ។

(៦៦០) ហេតុ បណីតោ ធម្មោ ហេតុស្ស បណី-
តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្ម-
ណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។

(៦៥៥) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៨ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៨ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ៨ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ។

(៦៥៦) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៥៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។
សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី
សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យ
ពិស្តារឡើងចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(៦៥៨) ធម៌ដ៏ប្រសើរ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដ៏ប្រសើរ
ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦៥៩) ធម៌ដ៏ប្រសើរ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌
ដ៏ប្រសើរ មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦៦០) ធម៌ដ៏ប្រសើរ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដ៏ប្រសើរ
ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតី និងសហជាតា-
ធិបតី មានវារៈ ៣ ។

[៦៦០] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា ឆ អនន្តរេ ឆ សមនន្តរេ ឆ សហជាតេ ឆ អញ្ញមញ្ញេ ឆ និស្សយេ ឆ ឧបនិស្សយេ ឆ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ឆ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ឆ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ឆ សម្បយុត្តេ ឆ អត្ថិយា ឆ អវិគតេ ឆ ។

[៦៦១] ហេតុ បណ្ណត្តិ ឧបេ ហេតុសម្បយុត្តកំ ធម្មំ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ និស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៦២] នហេតុយា ឆ នអារម្មណេ ឆ ។

[៦៦៣] ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៦៦៤] នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

[៦៦១] គូទីហេតុប្បច្ច័យ មានការៈ៣ គូទីអារម្មណប្បច្ច័យ មានការៈ៣ គូទីអធិបតិប្បច្ច័យ មានការៈ៦ គូទីអនន្តរប្បច្ច័យ មានការៈ៤ គូទីសមនន្តរប្បច្ច័យ មានការៈ៤ គូទីសហជាតប្បច្ច័យ មានការៈ៤ គូទីអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានការៈ៤ គូទីនិស្សយប្បច្ច័យ មានការៈ៤ គូទីឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានការៈ៤ គូទីកម្មប្បច្ច័យ មានការៈ៣ គូទីវិបាកប្បច្ច័យ មានការៈ៤ គូទីអាហារប្បច្ច័យ មានការៈ៣ គូទីឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានការៈ៤ គូទីឈានប្បច្ច័យ មានការៈ៣ គូទីមគ្គប្បច្ច័យ មានការៈ៤ គូទីសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានការៈ៤ គូទីអត្ថិប្បច្ច័យ មានការៈ៤ គូទីអវិគតប្បច្ច័យ មានការៈ៤ ។

[៦៦២] ធម៌ដ៏ប្រសើរ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដ៏ប្រសើរ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៦៦៣] គូទីនហេតុប្បច្ច័យ មានការៈ៤ គូទីនអារម្មណប្បច្ច័យ មានការៈ៤ ។

[៦៦៤] គូទីនអារម្មណប្បច្ច័យ មានការៈ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៥] គូទីអារម្មណប្បច្ច័យ មានការៈ៣ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាការៈ គូទីកុសលត្តិកៈ ដែលរាប់ហើយ យ៉ាងណា (គូទីហេតុទុកវេទនាត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ហេតុទុកមិច្ឆត្តត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(២៦៦) ហេតុំ មិច្ឆត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ មិច្ឆត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ មិច្ឆត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ មិច្ឆត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ មិច្ឆត្តនិយតញ្ច នហេតុំ មិច្ឆត្តនិយតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ មិច្ឆត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(២៦៧) ហេតុំ មិច្ឆត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ មិច្ឆត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។

(២៦៨) ហេតុយា ៩ អារម្មណេ ៩ អធិបតិយា ៩ អនន្តរេ ៩ សមនន្តរេ ៩ សហជាតេ ៩ អញ្ញមញ្ញេ ៩ និស្សយេ ៩ ឧបនិស្សយេ ៩

ហេតុទុកមិច្ឆត្តត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(២៦៦) ធម៌ មានសភាពខុស(១)ដ៏ទៀង ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មានសភាពខុសដ៏ទៀង ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។ ធម៌ មានសភាពខុសដ៏ទៀង មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មានសភាពខុសដ៏ទៀង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។ ធម៌ មានសភាពខុសដ៏ទៀង ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មានសភាពខុសដ៏ទៀង ជាហេតុផង នូវធម៌ មានសភាពខុសដ៏ទៀង មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។

(២៦៧) ធម៌ មានសភាពខុសដ៏ទៀង ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មានសភាពខុសដ៏ទៀង ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(២៦៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មាន ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មាន ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មាន ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មាន ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មាន ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មាន ៩

---

១ ចិត្តុប្បាទ ៤ ប្រកបដោយទិដ្ឋិ ចិត្តុប្បាទ ២ កើតព្រមដោយទោមនស្ស ។

បុរេជាតេ ទេ អាសេវនេ ទេ កម្មេ ទេ អាហារេ ទេ អវិគតេ ទេ ។ល។

(២៦៩) ហេតុំ មិច្ឆត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ មិច្ឆត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិប្បច្ចយា ។

(២៧០) នអធិបតិយា តីណិ នបច្ឆាជាតេ ទេ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ទេ ។

(២៧១) ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា តីណិ ។

(២៧២) នអធិបតិប្បច្ចយា ហេតុយា តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ និស្សយវារម្បិ សំសដ្ឋវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(២៧៣) ហេតុ មិច្ឆត្តនិយតោ ធម្មោ ហេតុស្ស មិច្ឆត្តនិយតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(២៧៤) នហេតុ មិច្ឆត្តនិយតោ ធម្មោ នហេតុស្ស មិច្ឆត្តនិយតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។

ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

(២៦៩) ធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ជាហេតុ រមែងកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(២៧០) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

(២៧១) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៧២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(២៧៣) ធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(២៧៤) ធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ គឺសហជាតាធិបតិ មានវារៈ៣ ។

[៦៧៥] ហេតុយា តីណិ អធិបតិយា តីណិ សហជាតេ ចត្តារិ អញ្ញមញ្ញេ ចត្តារិ និស្សយេ ចត្តារិ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ កម្មេ តីណិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ តីណិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ ចត្តារិ អត្ថិយា ចត្តារិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

[៦៧៦] ហេតុ អនិទស្សនោ ធម្មោ ហេតុស្ស អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៧៧] នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

[៦៧៨] ហេតុបច្ចយា នអធិបតិយា តីណិ ។

[៦៧៩] នហេតុបច្ចយា អធិបតិយា តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

[៦៧៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៦៧៦] ធម៌ មានសភាពជាអនិទស្សន៍ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានសភាពជាអនិទស្សន៍ ជាហេតុ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៦៧៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៦៧៨] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៧៩] ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី ដែលបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលបណ្ឌិតរាប់ហើយ យ៉ាងណា **(ក្នុងហេតុទុកនិទស្សនត្តិកៈ)** បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បញ្ហាវារោ

[៦៨០] ហេតុំ សម្មត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សម្មត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ សម្មត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សម្មត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ សម្មត្តនិយតញ្ច នហេតុំ សម្មត្តនិយតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សម្មត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

[៦៨១] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ បុរេជាតេ នវ អាសេវនេ នវ កម្មេ នវ អាហារេ នវ អវិគតេ នវ ។

[៦៨២] ហេតុំ សម្មត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សម្មត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ។

[៦៨៣] នអធិបតិយា ១ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នវិប្បយុត្តេ នវ ។

បញ្ហាវារៈ

[៦៨០] ធម៌ មានសភាពត្រូវហើយទៀង ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មានសភាពត្រូវហើយទៀង ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មានសភាពត្រូវហើយទៀង មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មានសភាពត្រូវហើយទៀង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មានសភាពត្រូវហើយទៀង ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មានសភាពត្រូវហើយទៀង ជាហេតុផង នូវធម៌ មានសភាពត្រូវហើយទៀង មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

[៦៨១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៦៨២] ធម៌ មានសភាពត្រូវហើយទៀង ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មានសភាពត្រូវហើយទៀង ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៦៨៣] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

[២៨៦] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា ទ្វេ ។

[២៨៧] នអធិបតិបច្ចយា ហេតុយា ទ្វេ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[២៨៨] ហេតុ សម្មត្តនិយតោ ធម្មោ ហេតុស្ស សម្មត្តនិយតស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[២៨៩] ហេតុ សម្មត្តនិយតោ ធម្មោ ហេតុស្ស សម្មត្តនិយតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ នហេតុ សម្មត្តនិយតោ ធម្មោ នហេតុស្ស សម្មត្តនិយតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។

[២៩០] ហេតុយា តីណិ អធិបតិយា ឆ សហជាតេ ៤ អញ្ញមញ្ញេ ៤ និស្សយេ ៤ ឧបនិស្សយេ ៤ កម្មេ តីណិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ៤ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ៤

[២៨៦] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៨៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[២៨៨] ធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៨៩] ធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ គឺសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ គឺសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។

[២៩០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤

សម្បយុត្តេ ទ្វេ អត្ថិយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

[៦២៩] ហេតុ សម្បយុត្តកោ ធម្មោ ហេតុស្ស សម្បយុត្តកស្ស ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៣០] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[៦៣១] ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៦៣២] នហេតុបច្ចយា អធិបតិយា តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

[៦៣៣] ហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

ក្នុងសម្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៦២៩] ធម៌ មានសភាពប្រកបនឹងហេតុ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានសភាពប្រកបនឹងហេតុ ជាហេតុ ដោយសហជាតបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ។

[៦៣០] ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៦៣១] ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

[៦៣២] ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកមិច្ឆត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

[៦៣៣] ធម៌ មិនមែនហេតុ(១) ជាហេតុ អាស្រ័យ ធម៌មិនមែនហេតុ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

---

១ ចំនួនក្បួន ២ ប្រែតាមគម្ពីរបាលី នៃព្រះសង្ឃទាំងពីរ ចំនួនក្បួន ១ ប្រែដោយវិជ្ជា ចំនួនក្បួន ១ ប្រែដោយសង្ឃ ក្នុងគម្ពីរ ៣ និងក្នុងគម្ពីរ ២ ... ៣ រូប ដឹងហើយ ។

នហេតុំ អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អនិយតញ្ច នហេតុំ អនិយតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៦៩៤) ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ កម្មេ នវ វិបាកេ នវ អវិគតេ នវ ។

(៦៩៥) នហេតុំ អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។ នហេតុំ អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៩៦) ហេតុំ អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ។ នហេតុំ អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ។ ហេតុំ អនិយតញ្ច នហេតុំ អនិយតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ។

ធម៌ មិនទៀង មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនទៀង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនទៀង ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនទៀង ជាហេតុផង នូវធម៌ មិនទៀង មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦៩៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

(៦៩៥) ធម៌ មិនទៀង មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនទៀង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនទៀង ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនទៀង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៩៦) ធម៌ មិនទៀង មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនទៀង ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនទៀង មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនទៀង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនទៀង មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនទៀង ជាហេតុផង នូវធម៌ មិនទៀង មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៦៩៧] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា ចត្តារិ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ ចត្តារិ នបច្ឆាជាតេ ចត្តារិ នអាសេវនេ ចត្តារិ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ចត្តារិ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ចត្តារិ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[៦៩៨] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៦៩៩] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[៧០០] ហេតុ អនិយតោ ធម្មោ ហេតុស្ស អនិយតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៧០១] ហេតុ អនិយតោ ធម្មោ ហេតុស្ស អនិយតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។

[៦៩៧] គឺនហេតុប្បច្ច័យ មានតែ ២ គឺនអារម្មណប្បច្ច័យ មានតែ ៣ គឺនអធិបតិប្បច្ច័យ មានតែ ៤ គឺនអនន្តរប្បច្ច័យ មានតែ ៣ គឺនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានតែ ៣ គឺនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានតែ ៣ គឺនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានតែ ៣ គឺនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានតែ ៤ គឺនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានតែ ៤ គឺនអាសេវនប្បច្ច័យ មានតែ ៤ គឺនកម្មប្បច្ច័យ មានតែ ៣ គឺនវិបាកប្បច្ច័យ មានតែ ៤ គឺនអាហារប្បច្ច័យ មានតែ ១ គឺនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានតែ ១ គឺនឈានប្បច្ច័យ មានតែ ១ គឺនមគ្គប្បច្ច័យ មានតែ ១ គឺនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ក៏មាន ៣ គឺនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានតែ ៤ គឺនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានតែ ៣ គឺនោវិគតប្បច្ច័យ មានតែ ៣ ។

[៦៩៨] គឺនអារម្មណប្បច្ច័យ មានតែ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៩៩] គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មានតែ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ លោកអ្នក គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៧០០] ធម៌ មិនទៀង ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនទៀង ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានតែ ៣ ។

[៧០១] ធម៌ មិនទៀង ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនទៀង ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានតែ ៤ ។

[៧០២] ហេតុ អនិយតោ ធម្មោ ហេតុស្ស អនិយតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ នហេតុ អនិយតោ ធម្មោ នហេតុស្ស អនិយតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ ហេតុ អនិយតោ ច នហេតុ អនិយតោ ច ធម្មា ហេតុស្ស អនិយតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។

[៧០៣] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ ចត្តារិ អញ្ញមញ្ញេ ចត្តារិ និស្សយេ ចត្តារិ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ ចត្តារិ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ចត្តារិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ចត្តារិ សម្បយុត្តេ ចត្តារិ វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា ចត្តារិ នត្ថិយា ចត្តារិ វិគតេ ចត្តារិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

[៧០២] ធម៌ មិនទៀង ជាហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ មិនទៀង ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មាន៣វារៈ ។ ធម៌ មិនទៀង មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ មិនទៀង មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មាន៣វារៈ ។ ធម៌ មិនទៀង ជាហេតុក្តី ធម៌ មិនទៀង មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ មិនទៀង ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មាន៣វារៈ ។

[៧០៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ។

[៧០៦] ហេតុ មគ្គាធិបតី ធម្មោ ហេតុស្ស មគ្គាធិបតិស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៧០៧) ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ ។

(៧០៨) ហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ តីណិ ។

(៧០៩) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។ យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

ហេតុទុកមគ្គត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកមគ្គារម្មណត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[៧១០] ហេតុំ មគ្គារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ មគ្គារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៧០៦] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ។

[៧០៧] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

[៧០៨] ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

[៧០៩] ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ៤ ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។ អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោកគណ់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកមគ្គត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីគណ់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ ហេតុទុកមគ្គត្តិកៈ ។

ហេតុទុកមគ្គារម្មណត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៧១០] ធម៌ ជាហេតុ មានមគ្គ(១) ជាអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

---

១ [illegible]

នហេតុំ អជ្ឈត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អជ្ឈត្តារម្ម-ណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អជ្ឈត្តារម្មណញ្ច នហេតុំ អជ្ឈត្តារម្មណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អជ្ឈត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា តីណិ ។

[៩០៩] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិប-តិយា នវ កម្មេ នវ អវិគតេ នវ ។

[៩១០] នហេតុំ អជ្ឈត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អជ្ឈត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

[៩១១] នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា នវ ន-បុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នមគ្គេ ឯកំ នវិប្ប-យុត្តេ នវ ។

[៩១២] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា នវ ។

[៩១៣] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

ធម៌ មានអជ្ឈត្តជាអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអជ្ឈត្តជាអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មានអជ្ឈត្តជាអារម្មណ៍ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអជ្ឈត្តជាអារម្មណ៍ ជាហេតុផង នូវធម៌ មានអជ្ឈត្តជាអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

[៩០៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

[៩១០] ធម៌ មានអជ្ឈត្តជាអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអជ្ឈត្តជាអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩១១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនវិប្ប-យុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

[៩១២] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩១៣] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតកេបិ បច្ចយកេបិ និស្សយកេបិ សំសដ្ឋកេបិ សម្បយុត្តកេបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(៧០៤) ហេតុ មគ្គារម្មណោ ធម្មោ ហេតុស្ស មគ្គារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៧០៥) ហេតុ មគ្គារម្មណោ ធម្មោ ហេតុស្ស មគ្គារម្មណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ នហេតុ មគ្គារម្មណោ ធម្មោ នហេតុស្ស មគ្គារម្មណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។

(៧០៦) ហេតុ មគ្គារម្មណោ ធម្មោ ហេតុស្ស មគ្គារម្មណស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៧០៧) ហេតុយា តីណិ អធិបតិយា ឆ អនន្តរេ ឆ សមនន្តរេ ឆ សហជាតេ ឆ អញ្ញមញ្ញេ ឆ និស្សយេ ឆ ឧបនិស្សយេ ឆ អាសេវនេ ឆ កម្មេ តីណិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ឆ

សហជាតវារក្តី បច្ចយវារក្តី និស្សយវារក្តី សំសដ្ឋវារក្តី សម្បយុត្តវារក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារដែរ បណ្ឌិត គប្បីពិស្តារដើម្បីចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(៧០៤) ធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧០៥) ធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។

(៧០៦) ធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ជាហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(៧០៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦

ឈានេ តីណិ មគ្គេ ទ្វេ សម្បយុត្តេ ទ្វេ អត្ថិយា ទ្វេ នត្ថិយា ទ្វេ វិគតេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(១៥៨) ហេតុ មគ្គារម្មណោ ធម្មោ ហេតុស្ស មគ្គារម្មណស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៥៩) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ ។

(១៦០) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ទ្វេ ។

(១៦១) នហេតុប្បច្ចយា អធិបតិយា ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

(១៦២) ហេតុំ មគ្គហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ មគ្គហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ មគ្គហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ មគ្គហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

(១៥៨) ធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ជាហេតុ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(១៥៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

(១៦០) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦១) ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកមគ្គារម្មណត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

(១៦២) ធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មានមគ្គជាហេតុ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានមគ្គជាហេតុ មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

ហេតុំ មគ្គហេតុកញ្ច នហេតុំ មគ្គហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ មគ្គហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(៧២៣) ហេតុយា ៩ អារម្មណេ ៩ អធិបតិយា ៩ អាសេវនេ ៩ កម្មេ ៩ អាហារេ ៩ ឥន្ទ្រិយេ ៩ អវិគតេ ៩ ។

(៧២៤) ហេតុំ មគ្គហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ មគ្គហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ។

(៧២៥) នអធិបតិយា ៩ នបុរេជាតេ ៩ នបច្ឆាជាតេ ៩ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ៩ នវិប្បយុត្តេ ៩ ។

(៧២៦) ហេតុបច្ចយា នអធិបតិយា ៩ ។

(៧២៧) នអធិបតិបច្ចយា ហេតុយា ៩ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

ធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាហេតុផង នូវធម៌ មានមគ្គជាហេតុ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧២៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៧២៤) ធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(៧២៥) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៧២៦) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧២៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារោ

[៧២៨] ហេតុ មគ្គហេតុកោ ធម្មោ ហេតុស្ស មគ្គហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៧២៩] ហេតុ មគ្គហេតុកោ ធម្មោ ហេតុស្ស មគ្គហេតុកស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ នហេតុ មគ្គហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស មគ្គហេតុកស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។

[៧៣០] ហេតុយា តីណិ អធិបតិយា ៦ សហជាតេ ៩ អញ្ញមញ្ញេ ៩ និស្សយេ ៩ ឧបនិស្សយេ ៩ កម្មេ តីណិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ៩ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ៩ សម្បយុត្តេ ៩ អត្ថិយា ៩ អវិគតេ ៩ ។

[៧៣១] ហេតុ មគ្គហេតុកោ ធម្មោ ហេតុស្ស មគ្គហេតុកស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

បញ្ហាវារៈ

[៧២៨] ធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៧២៩] ធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានមគ្គជាហេតុ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានមគ្គជាហេតុ មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។

[៧៣០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៧៣១] ធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាហេតុ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៧៣២) នហេតុយា ៤ នអារម្មណេ ៤ ។

(៧៣៣) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៧៣៤) នហេតុប្បច្ចយា អធិបតិយា តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

(៧៣៥) ហេតុំ មគ្គាធិបតិំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ មគ្គាធិបតិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ មគ្គាធិបតិំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ មគ្គាធិបតិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ មគ្គាធិបតិញ្ច នហេតុំ មគ្គាធិបតិញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ មគ្គាធិបតិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៧៣៦) ហេតុយា ៤ អារម្មណេ ៤ អធិបតិយា ៤ អនន្តរេ ៤ សមនន្តរេ ៤ ។

(៧៣២) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

(៧៣៣) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៣៤) ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ អនុលោមក្ដី បច្ចនីយក្ដី អនុលោមប្បច្ចនីយក្ដី បច្ចនីយានុលោមក្ដី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកមគ្គារម្មណត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

(៧៣៥) ធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ ជាហេតុផង នូវធម៌ មានមគ្គជាអធិបតិ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(៧៣៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

[៧៣៧] ហេតុំ មគ្គាធិបតិំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ មគ្គាធិបតិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិប្បច្ចយា ។

[៧៣៨] នអធិបតិយា នវ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នវិប្បយុត្តេ នវ ។

[៧៣៩] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា នវ ។

[៧៤០] នអធិបតិប្បច្ចយា ហេតុយា នវ ។ សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[៧៤១] ហេតុ មគ្គាធិបតិ ធម្មោ ហេតុស្ស មគ្គាធិបតិស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៧៤២] ហេតុ មគ្គាធិបតិ ធម្មោ ហេតុស្ស មគ្គាធិបតិស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។

[៧៤៣] ហេតុ មគ្គាធិបតិ ធម្មោ ហេតុស្ស មគ្គាធិបតិស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។

[៧៣៧] ធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៧៣៨] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

[៧៣៩] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៤០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។ សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះផង ។

បញ្ហាវារៈ

[៧៤១] ធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

[៧៤២] ធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

[៧៤៣] ធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតី និងសហជាតាធិបតី មានវារៈ ៣ ។

នហេតុ មគ្គាធិបតិ ធម្មោ នហេតុស្ស មគ្គាធិបតិស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ តីណិ ។ ហេតុ មគ្គាធិបតិ ច នហេតុ មគ្គាធិបតិ ច ធម្មា ហេតុស្ស មគ្គាធិបតិស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ តីណិ ។

(៧៤៦) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ អាសេវនេ នវ កម្មេ តីណិ វិបាកេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ នវ ឈានេ តីណិ មគ្គេ នវ សម្បយុត្តេ នវ អត្ថិយា នវ អវិគតេ នវ ។

(៧៤៧) នហេតុ មគ្គាធិបតិ ធម្មោ ហេតុស្ស មគ្គាធិបតិស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

ធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី ជាហេតុ ដោយអធិបតិបច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតី មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី ជាហេតុក្តី ធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី ជាហេតុ ដោយអធិបតិបច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតី មានវារៈ ៣ ។

(៧៤៦) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឈានបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៧៤៧) ធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី ជាហេតុ ដោយអារម្មណបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ។

(៣៤៦) នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

(៣៤៧) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៣៤៨) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

ហេតុទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកឧប្បន្នត្តិកំ

បញ្ហាវារោ

(៣៤៩) ហេតុ ឧប្បន្នោ ធម្មោ ហេតុស្ស ឧប្បន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៣៥០) នហេតុ ឧប្បន្នោ ធម្មោ នហេតុស្ស ឧប្បន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៣៤៦) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

(៣៤៧) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៤៨) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ ហេតុទុកកុសលត្តិកៈ ។

ហេតុទុកឧប្បន្នត្តិកៈ

បញ្ហាវារៈ

(៣៤៩) ធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ[១] ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(៣៥០) ធម៌ដែលកើតឡើងហើយ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

---

១ និយាយក្នុងភូមិ ៤, [illegible] ។

[៧៥១] ហេតុ ឧប្បន្នោ ធម្មោ ហេតុស្ស ឧប្បន្នស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ ទីណិ ។ នហេតុ ឧប្បន្នោ ធម្មោ នហេតុស្ស ឧប្បន្នស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ទីណិ ។

[៧៥២] ហេតុ ឧប្បន្នោ ធម្មោ ហេតុស្ស ឧប្បន្នស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៥៣] ហេតុយា ទីណិ អារម្មណេ ទីណិ អធិបតិយា ៥ សហជាតេ ៩ អញ្ញមញ្ញេ ៩ និស្សយេ ៩ ឧបនិស្សយេ ទីណិ ឧប្បន្នំ ឧតុំ ឧបនិស្សាយ ឈានំ ឧប្បាទេតិ វិបស្សនំ ឧប្បាទេតិ មគ្គំ ឧប្បាទេតិ អភិញ្ញំ ឧប្បាទេតិ សមាបត្តិំ ឧប្បាទេតិ បុរេជាតេ ទីណិ បច្ឆាជាតេ ទីណិ កម្មេ ទីណិ វិបាកេ ៩ អាហារេ ទីណិ ឥន្ទ្រិយេ ៩ ឈានេ ទីណិ មគ្គេ ៩ សម្បយុត្តេ ៩ វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា ៩ អវិគតេ ៩ ។

[៧៥១] ធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ គឺសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។

[៧៥២] ធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ជាហេតុ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[៧៥៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ បុគ្គល អាស្រ័យ ឧតុ ដែលកើតឡើងហើយ ញុំាងឈានឲ្យកើតឡើង ញុំាងវិបស្សនា ឲ្យកើតឡើង ញុំាងមគ្គ ឲ្យកើតឡើង ញុំាងអភិញ្ញា ឲ្យកើតឡើង ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៧៥៦] ហេតុ ឧប្បន្នោ ធម្មោ ហេតុស្ស ឧប្ប-ន្នស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៥៧] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ ។

[៧៥៨] ហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ តីណិ ។

[៧៥៩] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោម-ម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ច-នីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

ឧប្បន្នត្តិកេ បដិច្ចវារកេបិ សហជាត-វារកេបិ បច្ចយវារកេបិ និស្សយវារកេបិ សំ-សដ្ឋវារកេបិ សម្បយុត្តវារកេបិ អនុប្បន្នានិ ឧប្បាទិនិ នត្ថិ ។

ហេតុទុកឧប្បន្នត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកអតីតត្តិកំ

បញ្ហាវារោ

[៧៦០] ហេតុ បច្ចុប្បន្នោ ធម្មោ ហេតុស្ស បច្ចុ-ប្បន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៧៦១] នហេតុ បច្ចុប្បន្នោ ធម្មោ នហេតុស្ស

[៧៥៦] ធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ជាហេតុ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។

[៧៥៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៧៥៨] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្រោមហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៥៩] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្រោមនហេតុប្បច្ច័យ ។ អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលរាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកឧប្បន្នត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។ បដិច្ចវារៈក្តី សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋ-វារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី (ធម៌) មិនកើតហើយក្តី ក៏ពុំកើតក្តី មិនមានក្នុងទុកតិកនេះទេ ។

ចប់ ហេតុទុកឧប្បន្នត្តិកៈ ។

ហេតុទុកអតីតត្តិកៈ

បញ្ហាវារៈ

[៧៦០] ធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន(១) ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៧៦១] ធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌

១ បានដល់ធម៌ទាំងអស់ ។

បច្ចុប្បន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៧២០) ហេតុ បច្ចុប្បន្នោ ធម្មោ ហេតុស្ស បច្ចុប្បន្នស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ នហេតុ បច្ចុប្បន្នោ ធម្មោ នហេតុស្ស បច្ចុប្បន្នស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។

(៧២១) ហេតុ បច្ចុប្បន្នោ ធម្មោ ហេតុស្ស បច្ចុប្បន្នស្ស ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៧២២) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា ៥ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ កម្មេ តីណិ វិបាកេ នវ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ នវ ឈានេ តីណិ មគ្គេ នវ សម្បយុត្តេ នវ វិប្បយុត្តេ នវ អត្ថិយា នវ អវិគតេ នវ ។

(៧២៣) ហេតុ បច្ចុប្បន្នោ ធម្មោ ហេតុស្ស បច្ចុប្បន្នស្ស ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ។

ជាបច្ចុប្បន្ន មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧២០) ធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។

(៧២១) ធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាហេតុ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

(៧២២) គុណនៃហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គុណនៃអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គុណនៃអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ គុណនៃសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ គុណនៃអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ គុណនៃនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ គុណនៃឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ គុណនៃបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គុណនៃបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គុណនៃកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គុណនៃវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ គុណនៃអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គុណនៃឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ គុណនៃឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គុណនៃមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ គុណនៃសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ គុណនៃវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ គុណនៃអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ គុណនៃអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៧២៣) ធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាហេតុ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[៧៦៤] ន ហេតុយា ៤ ន អារម្មណេ ៤ ។

[៧៦៥] ហេតុបច្ចយា ន អារម្មណេ តីណិ ។

[៧៦៦] ន ហេតុបច្ចយា អារម្មណេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។ ឥមម្ហិ ទុកត្តិកេ បដិច្ចវារេបិ សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ និស្សយវារេបិ សំសដ្ឋវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ អតីតម្បិ អនាគតម្បិ នត្ថិ ។

ហេតុទុកអតីតត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកអតីតារម្មណត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[៧៦៧] ហេតុំ អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អតីតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ន ហេតុំ អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ អតីតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(៧៦៤) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

(៧៦៥) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៦៦) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយយ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកអតីតត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។ បដិច្ចវារៈក្តី សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី អតីតធម៌ក្តី អនាគតធម៌ក្តី មិនមាន ក្នុងទុកត្តិកៈនេះ ។

ចប់ ហេតុទុកអតីតត្តិកៈ ។

ហេតុទុកអតីតារម្មណត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(៧៦៧) ធម៌ ជាអតីតារម្មណ៍[១] (មានអារម្មណ៍ជាអតីត) ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអតីតារម្មណ៍ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ ជាអតីតារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអតីតារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

១ វិញ្ញាណញ្ចាយតនៈ និងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ ។

ហេតុំ អតីតារម្មណញ្ច នហេតុំ អតីតារម្មណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អតីតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(៧៦៨) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ [illegible] ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(៧៦៩) នហេតុំ អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អតីតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា នហេតុំ អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អតីតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

(៧៧០) ហេតុំ អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អតីតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ។

(៧៧១) នហេតុយា ទ្វេ នអធិបតិយា ទ្វេ នបុរេជាតេ ទ្វេ នបច្ឆាជាតេ ទ្វេ នអាសេវនេ ទ្វេ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ទ្វេ នមគ្គេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

(៧៧២) ហេតុបច្ចយា នអធិបតិយា ទ្វេ ។

ធម៌ ជាអតីតារម្មណ៍ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអតីតារម្មណ៍ ជាហេតុផង នូវធម៌ ជាអតីតារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧៦៨) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុង[illegible]បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៧៦៩) ធម៌ ជាអតីតារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអតីតារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអតីតារម្មណ៍ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអតីតារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។

(៧៧០) ធម៌ ជាអតីតារម្មណ៍ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអតីតារម្មណ៍ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិបច្ច័យ ។

(៧៧១) ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបុរេជាតបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបច្ឆាជាតបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនកម្មបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនមគ្គបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៧៧២) ក្នុងនអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(៩៩៣) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។ សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(៩៩៤) ហេតុ អតីតារម្មណោ ធម្មោ ហេតុស្ស អតីតារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៩៩៥) ហេតុ អតីតារម្មណោ ធម្មោ ហេតុស្ស អតីតារម្មណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។

(៩៩៦) ហេតុ អតីតារម្មណោ ធម្មោ ហេតុស្ស អតីតារម្មណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ នហេតុ អតីតារម្មណោ ធម្មោ នហេតុស្ស អតីតារម្មណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ ហេតុ អតីតារម្មណោ ច នហេតុ អតីតារម្មណោ ច ធម្មា

(៩៩៣) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្រៅអំពីហេតុប្បច្ច័យ ។ សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចនាទីបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(៩៩៤) ធម៌ ជាអតីតារម្មណ៍ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអតីតារម្មណ៍ ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។

(៩៩៥) ធម៌ ជាអតីតារម្មណ៍ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអតីតារម្មណ៍ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ។

(៩៩៦) ធម៌ ជាអតីតារម្មណ៍ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអតីតារម្មណ៍ ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មាន៣វារៈ ។ ធម៌ ជាអតីតារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអតីតារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មាន៣វារៈ ។ ធម៌ ជាអតីតារម្មណ៍ ជាហេតុក្តី ជាអតីតារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុក្តី

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

បដិច្ចវារោ

(៨០៤) ហេតុំ អនាគតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អនាគតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ អនាគតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អនាគតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អនាគតារម្មណញ្ច នហេតុំ អនាគតារម្មណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អនាគតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(៨០៥) ហេតុយា ៩ អារម្មណេ ៩ អធិបតិយា ៩ អវិគតេ ៩ ។

[illegible]

បដិច្ចវារៈ

(៨០៦) ធម៌ ជាអនាគតារម្មណៈ(១) (គឺធម៌មានអារម្មណ៍ជាអនាគត) ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអនាគតារម្មណៈ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។ ធម៌ ជាអនាគតារម្មណៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអនាគតារម្មណៈ មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។ ធម៌ ជាអនាគតារម្មណៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអនាគតារម្មណៈ ជាហេតុផង នូវធម៌ ជាអនាគតារម្មណៈ មិនមែនជាហេតុផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។

(៨០៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន ៩ ។

---

១ [illegible]

[៧៦៤] នហេតុំ អនាគតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អនាគតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។ នហេតុំ អនាគតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អនាគតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៦៥] ហេតុំ អនាគតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អនាគតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិប្បច្ចយា ។

[៧៦៦] នហេតុយា ទ្វេ នអធិបតិយា ទ្វេ នបុរេជាតេ ទ្វេ នបច្ឆាជាតេ ទ្វេ នអាសេវនេ ទ្វេ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ទ្វេ នមគ្គេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

[៧៦៧] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា ទ្វេ ។

[៧៦៨] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[៧៦៩] ហេតុ អនាគតារម្មណោ ធម្មោ ហេតុស្ស អនាគតារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៧៦៤] ធម៌ជាអនាគតារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ជាអនាគតារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអនាគតារម្មណ៍ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអនាគតារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៦៥] ធម៌ ជាអនាគតារម្មណ៍ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអនាគតារម្មណ៍ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៧៦៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

[៧៦៧] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៦៨] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៧៦៩] ធម៌ ជាអនាគតារម្មណ៍ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអនាគតារម្មណ៍ ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

[៧៤១] ហេតុ អនាគតារម្មណោ ធម្មោ ហេតុស្ស អនាគតារម្មណស្ស ធម្មស្ស សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ [illegible] ។

[៧៤២] ហេតុ អនាគតារម្មណោ ធម្មោ ហេតុស្ស អនាគតារម្មណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ នហេតុ អនាគតារម្មណោ ធម្មោ នហេតុស្ស អនាគតារម្មណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ ហេតុ អនាគតារម្មណោ ច នហេតុ អនាគតារម្មណោ ច ធម្មា ហេតុស្ស អនាគតារម្មណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។

[៧៤៣] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ អាសេវនេ នវ កម្មេ តីណិ វិបាកេ នវ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ តីណិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ តីណិ អវិគតេ នវ ។

[៧៤៤] ធម៌ ជាអនាគតារម្មណ៍ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ជាអនាគតារម្មណ៍ ជាហេតុ ដោយសហជាតបច្ច័យ មានការៈ ៩ ។

[៧៤៥] ធម៌ ជាអនាគតារម្មណ៍ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ជាអនាគតារម្មណ៍ ជាហេតុ ដោយអធិបតិបច្ច័យ គឺអារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានការៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអនាគតារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ជាអនាគតារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិបច្ច័យ គឺអារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានការៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអនាគតារម្មណ៍ ជាហេតុក្តី ធម៌ ជាអនាគតារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ជាអនាគតារម្មណ៍ ជាហេតុ ដោយអធិបតិបច្ច័យ គឺអារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានការៈ ៣ ។

[៧៤៦] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានការៈ ៣ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានការៈ ៩ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានការៈ ៩ ក្នុងអនន្តរបច្ច័យ មានការៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរបច្ច័យ មានការៈ ៩ ក្នុងសហជាតបច្ច័យ មានការៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ មានការៈ ៩ ក្នុងនិស្សយបច្ច័យ មានការៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយបច្ច័យ មានការៈ ៩ ក្នុងអាសេវនបច្ច័យ មានការៈ ៩ ក្នុងកម្មបច្ច័យ មានការៈ ៣ ក្នុងវិបាកបច្ច័យ មានការៈ ៩ ក្នុងអាហារបច្ច័យ មានការៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយបច្ច័យ មានការៈ ៣ ក្នុងឈានបច្ច័យ មានការៈ ៣ ក្នុងមគ្គបច្ច័យ មានការៈ ៣ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានការៈ ៩ ។

(៧៤៣) ហេតុ អនាគតារម្មណោ ធម្មោ ហេតុស្ស អនាគតារម្មណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៧៤៤) នហេតុយា ៤ នអារម្មណេ ៤ ។

(៧៤៥) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៧៤៦) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ៤ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

(៧៤៧) ហេតុំ បច្ចុប្បន្នារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ បច្ចុប្បន្នារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ បច្ចុប្បន្នារម្មណញ្ច នហេតុំ បច្ចុប្បន្នារម្មណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៧៤៣) ធម៌ ជាអនាគតារម្មណ៍ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអនាគតារម្មណ៍ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៧៤៤) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៧៤៥) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៤៦) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកអតីតារម្មណត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

(៧៤៧) ធម៌ ជាបច្ចុប្បន្នារម្មណ៍[១] ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាបច្ចុប្បន្នារម្មណ៍ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាបច្ចុប្បន្នារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាបច្ចុប្បន្នារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាបច្ចុប្បន្នារម្មណ៍ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាបច្ចុប្បន្នារម្មណ៍ ជាហេតុផង នូវធម៌ ជាបច្ចុប្បន្នារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

---
១ គឺចិត្តវិញ្ញាណ និងចេតសិកទាំង៣ ។

[៧៩៨] ហេតុយា ៤ អារម្មណេ ៤ អធិប-តិយា ៤ កម្មេ ៤ អវិគតេ ៤ ។

[៧៩៩] នហេតុំ បច្ចុប្បន្នារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ន-ហេតុ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ច-យា ។ នហេតុំ បច្ចុប្បន្នារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

[៨០០] ហេតុំ បច្ចុប្បន្នារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ។

[៨០១] នហេតុយា ២ នអធិបតិយា ៤ ន-បុរេជាតេ ៤ នបច្ឆាជាតេ ៤ នអាសេវនេ ៤ ន-កម្មេ ៣ នវិបាកេ ៤ នឈានេ ១ នមគ្គេ ៤ នវិប្បយុត្តេ ៤ ។

[៨០២] ហេតុបច្ចយា នអធិបតិយា ៤ ។

[៨០៣] នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ២ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវា-រោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ច-វារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

[៧៩៨] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៧៩៩] ធម៌ ជាបច្ចុប្បន្នារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាបច្ចុប្បន្នារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។ ធម៌ ជាបច្ចុប្បន្នារម្មណ៍ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាបច្ចុប្បន្នារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។

[៨០០] ធម៌ ជាបច្ចុប្បន្នារម្មណ៍ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាបច្ចុប្បន្នារម្មណ៍ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិបច្ច័យ ។

[៨០១] ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបុរេជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនកម្មបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនឈានបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិប្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៨០២] ក្នុងនអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

[៨០៣] ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារចុះ ។

បច្ចយវារោ

[៨០៤] ហេតុ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ ហេតុស្ស បច្ចុប្បន្នារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៨០៥] ហេតុ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ ហេតុស្ស បច្ចុប្បន្នារម្មណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត់ ។

[៨០៦] ហេតុ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ ហេតុស្ស បច្ចុប្បន្នារម្មណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ នហេតុ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ នហេតុស្ស បច្ចុប្បន្នារម្មណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ ហេតុ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ច នហេតុ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ច ធម្មា ហេតុស្ស បច្ចុប្បន្នារម្មណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ តីណិ ។

[៨០៧] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត់ អធិបតិយា ចត់ អនន្តរេ ចត់ សមនន្តរេ ចត់ សហជាតេ ចត់ អញ្ញមញ្ញេ ចត់ និស្សយេ ចត់

បច្ចយវារៈ

[៨០៤] ធម៌ ជាបច្ចុប្បន្នារម្មណ៍ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាបច្ចុប្បន្នារម្មណ៍ ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានកៈ ៣ ។

[៨០៥] ធម៌ ជាបច្ចុប្បន្នារម្មណ៍ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាបច្ចុប្បន្នារម្មណ៍ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានកៈ ៤ ។

[៨០៦] ធម៌ ជាបច្ចុប្បន្នារម្មណ៍ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាបច្ចុប្បន្នារម្មណ៍ ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានកៈ ៣ ។ ធម៌ ជាបច្ចុប្បន្នារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាបច្ចុប្បន្នារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានកៈ ៣ ។ ធម៌ ជាបច្ចុប្បន្នារម្មណ៍ ជាហេតុក្តី ធម៌ ជាបច្ចុប្បន្នារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាបច្ចុប្បន្នារម្មណ៍ ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអារម្មណាធិបតិ មានកៈ ៣ ។

[៨០៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានកៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានកៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានកៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានកៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានកៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានកៈ ៤ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានកៈ ៤ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានកៈ ៤

ឧបនិស្សយេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ទ្វេ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(៨០៨) ហេតុ បច្ចនីយានុលោមោ ធម្មោ ហេតុស្ស បច្ចនីយានុលោមស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៨០៩) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

(៨១០) ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៨១១) នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

ហេតុទុកអតីតារម្មណត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ក្នុងឧបនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាហារបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៨០៨) ធម៌ ជាបច្ចនីយានុលោម ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាបច្ចនីយានុលោម ជាហេតុ ដោយអារម្មណបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ។

(៨០៩) ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៨១០) ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(៨១១) ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកអតីតារម្មណត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ ហេតុទុកអតីតារម្មណត្តិកៈ ។

ហេតុទុកអជ្ឈត្តត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(៨១៦) ហេតុំ អជ្ឈត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ អជ្ឈត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អជ្ឈត្តញ្ច នហេតុំ អជ្ឈត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(៨១៧) ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ កម្មេ នវ វិបាកេ នវ អាហារេ នវ អវិគតេ នវ ។

(៨១៨) នហេតុំ អជ្ឈត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។ នហេតុំ អជ្ឈត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

(៨១៩) ហេតុំ អជ្ឈត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា ។

ហេតុទុកអជ្ឈត្តត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៨១៦] ធម៌ ខាងក្នុង ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ខាងក្នុង ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ខាងក្នុង មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ខាងក្នុង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ខាងក្នុង ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ខាងក្នុង ជាហេតុផង នូវធម៌ ខាងក្នុង មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨១៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៨១៨) ធម៌ ខាងក្នុង មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ខាងក្នុង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ខាងក្នុង ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ខាងក្នុង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨១៩] ធម៌ ខាងក្នុង មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ខាងក្នុង ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

នហេតុំ អជ្ឈត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។ ហេតុំ អជ្ឈត្តញ្ច នហេតុំ អជ្ឈត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។

(៨០៦) ហេតុំ អជ្ឈត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិបច្ចយា ។

(៨០៧) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា ចត់ អនន្តរេ តីណិ សមនន្តរេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ តីណិ ឧបនិស្សយេ តីណិ បុរេជាតេ ចត់ បច្ឆាជាតេ ចត់ អាសេវនេ ចត់ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ចត់ អាហារេ ឯកំ ឥន្ទ្រិយេ ឯកំ ឈានេ ឯកំ មគ្គេ ឯកំ សម្បយុត្តេ តីណិ វិប្បយុត្តេ ចត់ នត្ថិយា តីណិ វិគតេ តីណិ ។

(៨០៨) ហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ តីណិ ។

(៨០៩) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

ធម៌ ខាងក្នុង មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ខាងក្នុង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ខាងក្នុង មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ខាងក្នុង ជាហេតុផង នូវធម៌ ខាងក្នុង មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៨០៦] ធម៌ ខាងក្នុង ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ខាងក្នុង ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៨០៧] គ្រឿងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គ្រឿងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គ្រឿងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គ្រឿងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គ្រឿងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គ្រឿងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គ្រឿងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គ្រឿងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គ្រឿងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គ្រឿងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គ្រឿងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គ្រឿងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គ្រឿងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គ្រឿងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គ្រឿងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គ្រឿងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គ្រឿងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គ្រឿងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គ្រឿងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គ្រឿងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨០៨] គ្រឿងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨០៩] គ្រឿងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ និស្សយវារេបិ សំសដ្ឋវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(៨៦០) ហេតុ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ ហេតុស្ស អជ្ឈត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៨៦១) ហេតុ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ ហេតុស្ស អជ្ឈត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ឆ ។

(៨៦២) ហេតុ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ ហេតុស្ស អជ្ឈត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ នហេតុ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ នហេតុស្ស អជ្ឈត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ ហេតុ អជ្ឈត្តោ ច នហេតុ អជ្ឈត្តោ ច ធម្មា ហេតុស្ស អជ្ឈត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ តីណិ ។

(៨៦៣) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឆ អធិបតិយា ឆ អនន្តរេ ឆ សមនន្តរេ ឆ សហជាតេ ឆ អញ្ញមញ្ញេ ឆ និស្សយេ ឆ

សហជាតវារក្តី បច្ចយវារក្តី និស្សយវារក្តី សំសដ្ឋវារក្តី សម្បយុត្តវារក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៨៦០] ធម៌ ខាងក្នុង ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ខាងក្នុង ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨៦១] ធម៌ ខាងក្នុង ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ខាងក្នុង ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[៨៦២] ធម៌ ខាងក្នុង ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ខាងក្នុង ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ខាងក្នុង មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ខាងក្នុង មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ខាងក្នុង ជាហេតុក្តី ធម៌ ខាងក្នុង មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ខាងក្នុង ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអារម្មណាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។

[៨៦៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦

ឧបនិស្សយេ ទ្វេ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ទ្វេ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ ទ្វេ ឈានេ តីណិ មគ្គេ ទ្វេ សម្បយុត្តេ ទ្វេ វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា ទ្វេ នត្ថិយា ទ្វេ វិគតេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(៨៦៤) ហេតុ អជ្ឈត្ត ធម្មោ ហេតុស្ស អជ្ឈត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៨៦៥) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

(៨៦៦) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៨៦៧) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

គឺឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ២ គឺបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ គឺបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ គឺអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ២ គឺកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ គឺវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ២ គឺអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ គឺឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ២ គឺឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ គឺមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ២ គឺសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ២ គឺវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ គឺអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ គឺនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ គឺវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ គឺអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

(៨៦៤) ធម៌ ខាងក្នុង ជាហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ខាងក្នុង ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៨៦៥) គឺនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ គឺនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

(៨៦៦) គឺនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៦៧) គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈ គឺកុសលត្តិកៈ ដែលលោកគណនាហើយ យ៉ាងណា (គឺហេតុទុកអជ្ឈត្តត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បច្ចនីយំ

(៩២៨) ហេតុំ ពហិទ្ធា ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ពហិទ្ធា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៩២៩) ហេតុយា ៩ អារម្មណេ ៩ កម្មេ ៩ វិបាកេ ៩ អវិគតេ ៩ ។

(៩៣០) នហេតុំ ពហិទ្ធា ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ពហិទ្ធា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។ នហេតុំ ពហិទ្ធា ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ពហិទ្ធា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

(៩៣១) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា ៩ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ ៩ នបច្ឆាជាតេ ៩ នអាសេវនេ ៩ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ៩ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ៩

បច្ចនីយៈ

(៩២៨) ធម៌ ខាងក្រៅ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ខាងក្រៅ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩២៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៩៣០) ធម៌ ខាងក្រៅ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ខាងក្រៅ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ខាងក្រៅ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ខាងក្រៅ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៣១) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩

នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[៨៣៦] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៨៣៧] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។ សហជាតឃដនេបិ បច្ចយឃដនេបិ និស្សយឃដនេបិ សំសដ្ឋឃដនេបិ សម្បយុត្តឃដនេបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[៨៣៨] ហេតុ ពហិទ្ធា ធម្មោ ហេតុស្ស ពហិទ្ធា ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៨៣៩] ហេតុ ពហិទ្ធា ធម្មោ ហេតុស្ស ពហិទ្ធា ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។

[៨៤០] ហេតុ ពហិទ្ធា ធម្មោ ហេតុស្ស ពហិទ្ធា ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ នហេតុ ពហិទ្ធា ធម្មោ នហេតុស្ស ពហិទ្ធា ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ ហេតុ ពហិទ្ធា ច នហេតុ ពហិទ្ធា ច ធម្មា ហេតុស្ស ពហិទ្ធា ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ តីណិ ។

ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

[៨៣៦] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៣៧] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ សហជាតឃដនៈក្តី បច្ច័យឃដនៈក្តី និស្សយឃដនៈក្តី សំសដ្ឋឃដនៈក្តី សម្បយុត្តឃដនៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ បណ្ឌិតគប្បីពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៨៣៨] ធម៌ខាងក្រៅ ជាហេតុ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ខាងក្រៅ ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

[៨៣៩] ធម៌ខាងក្រៅ ជាហេតុ ជាបច្ច័យនៃធម៌ខាងក្រៅ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

[៨៤០] ធម៌ខាងក្រៅ ជាហេតុ ជាបច្ច័យនៃធម៌ខាងក្រៅ ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ខាងក្រៅ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ខាងក្រៅ មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ខាងក្រៅ ជាហេតុក្តី ធម៌ខាងក្រៅ មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ខាងក្រៅ ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ មានវារៈ៣ ។

(២៣៧) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ បុរេជាតេ តីណិ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(២៣៨) ហេតុ ពាហិរោ ធម្មោ ហេតុស្ស ពាហិរស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២៣៩) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

(២៤០) ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(២៤១) នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

អជ្ឈត្តត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកអជ្ឈត្តត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

(២៣៧) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបុរេជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(២៣៨) ធម៌ ខាងក្រៅ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ខាងក្រៅ ជាហេតុ ដោយអារម្មណបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ។

(២៣៩) ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(២៤០) ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(២៤១) ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកអជ្ឈត្តត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។ អជ្ឈត្តត្តិកៈ [illegible] បណ្ឌិត មិនគប្បី [illegible] ។

[illegible] ហេតុទុកអជ្ឈត្តត្តិកៈ ។

ហេតុទុកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកំ

បដិច្ចវារេ

(៨៦២) ហេតុំ អជ្ឈត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អជ្ឈត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ អជ្ឈត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អជ្ឈត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អជ្ឈត្តារម្មណញ្ច នហេតុំ អជ្ឈត្តារម្មណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អជ្ឈត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(៨៦៣) ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អវិគតេ នវ ។

(៨៦៤) នហេតុំ អជ្ឈត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អជ្ឈត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។ នហេតុំ អជ្ឈត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អជ្ឈត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

(៨៦៥) ហេតុំ អជ្ឈត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អជ្ឈត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ។

ហេតុទុកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(៨៦២) ធម៌ ជាអជ្ឈត្តារម្មណ៍[១] (ធម៌ មានអារម្មណ៍ ជាខាងក្នុង) ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអជ្ឈត្តារម្មណ៍ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអជ្ឈត្តារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអជ្ឈត្តារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអជ្ឈត្តារម្មណ៍ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអជ្ឈត្តារម្មណ៍ ជាហេតុផង នូវធម៌ ជាអជ្ឈត្តារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨៦៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៨៦៤) ធម៌ ជាអជ្ឈត្តារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអជ្ឈត្តារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអជ្ឈត្តារម្មណ៍ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអជ្ឈត្តារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៦៥) ធម៌ ជាអជ្ឈត្តារម្មណ៍ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអជ្ឈត្តារម្មណ៍ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

---

១ [illegible] ។

[៧៦៦] នហេតុយា ទ្វេ នអធិបតិយា ចត់ នបុរេជាតេ ចត់ នបច្ឆាជាតេ ចត់ នអាសេវនេ ចត់ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ចត់ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ចត់ ។

[៧៦៧] ហេតុបច្ចយា នអធិបតិយា ចត់ ។

[៧៦៨] នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[៧៦៩] ហេតុ អជ្ឈត្តារម្មណោ ធម្មោ ហេតុស្ស អជ្ឈត្តារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៧០] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត់ អធិបតិយា ចត់ អវិគតេ ចត់ ។

[៧៧១] ហេតុ អជ្ឈត្តារម្មណោ ធម្មោ ហេតុស្ស អជ្ឈត្តារម្មណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៦៦] ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបុរេជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនកម្មបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនឈានបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៧៦៧] ក្នុងនអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

[៧៦៨] ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៧៦៩] ធម៌ ជាអជ្ឈត្តារម្មណ៍ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអជ្ឈត្តារម្មណ៍ ជាហេតុ ដោយហេតុបច្ច័យ ។

[៧៧០] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៧៧១] ធម៌ ជាអជ្ឈត្តារម្មណ៍ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអជ្ឈត្តារម្មណ៍ ជាហេតុ ដោយអារម្មណបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ។

[៤៤៦] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[៤៤៧] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[៤៤៨] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោម- បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ច- និយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

[៤៤៩] ហេតុំ បរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៥០] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ ។

[៤៥១] នហេតុំ បរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៥២] នហេតុយា ទ្វេ នអធិបតិយា ទ្វេ នបុរេជាតេ ទ្វេ នបច្ឆាជាតេ ទ្វេ នអាសេវនេ ទ្វេ នកម្មេ តីណិ

[៤៤៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ។

[៤៤៧] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៤៨] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុ- លោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយយ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកអប្បមាណារម្មណត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

[៤៤៩] ធម៌ ជាបរិត្តារម្មណ៍ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាបរិត្តារម្មណ៍ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៥០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ។

[៤៥១] ធម៌ ជាបរិត្តារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាបរិត្តារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះ នហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៥២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ

វិបាកេ ចត្តារិ ឈានេ ឯកំ មគ្គេ ឯកំ វិប្បយុត្តេ ចត្តារិ ។

[៨៥៩] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា ទ្វេ ។

[៨៦០] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ និស្សយវារម្បិ សំសដ្ឋវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ វិត្ថារេតព្វំ ។

បញ្ហាវារោ

[៨៦១] ហេតុ ពហិទ្ធារម្មណោ ធម្មោ ហេតុស្ស ពហិទ្ធារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៨៦២] ហេតុ ពហិទ្ធារម្មណោ ធម្មោ ហេតុស្ស ពហិទ្ធារម្មណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។

[៨៦៣] ហេតុ ពហិទ្ធារម្មណោ ធម្មោ ហេតុស្ស ពហិទ្ធារម្មណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ នហេតុ ពហិទ្ធារម្មណោ ធម្មោ នហេតុស្ស ពហិទ្ធារម្មណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។

គឺវិបាកប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ គឺឈានប្បច្ច័យ មាន១វារៈ គឺមគ្គប្បច្ច័យ មាន១វារៈ គឺវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ។

[៨៥៩] គឺអធិបតិប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៦០] គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៨៦១] ធម៌ជាពហិទ្ធារម្មណ៍[១] (ដែលមានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ) ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ជាពហិទ្ធារម្មណ៍ ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។

[៨៦២] ធម៌ជាពហិទ្ធារម្មណ៍ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ជាពហិទ្ធារម្មណ៍ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ។

[៨៦៣] ធម៌ជាពហិទ្ធារម្មណ៍ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ជាពហិទ្ធារម្មណ៍ ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ គឺសហជាតាធិបតិ មាន៣វារៈ ។ ធម៌ជាពហិទ្ធារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ជាពហិទ្ធារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ គឺសហជាតាធិបតិ មាន៣វារៈ ។

---

១ [illegible]

[៥៦៤] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិ-
បតិយា ឆ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ទ្វេ អាហារេ
តីណិ អវិគតេ ទ្វេ ។

[៥៦៥] ហេតុ កុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស
កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ច-
យោ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ច-
យេន បច្ចយោ ។

[៥៦៦] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[៥៦៧] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៥៦៨] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។
យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោ-
មម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ច-
នីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

ហេតុទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

[៥៦៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ
មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣
ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិ-
គតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៥៦៥] ធម៌ ជាហេតុផងជាកុសលផង ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌
ជាហេតុផងជាកុសលផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៥៦៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ
មានវារៈ ២ ។

[៥៦៧] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៦៨] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។
អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុ-
លោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោកពោលហើយ
យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បី
រាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ ហេតុទុកកុសលត្តិកៈ ។

ហេតុទុកសនិទស្សនសប្បដិឃត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(៨៦៩) នហេតុំ អនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។... អធិបតិប្បច្ចយា សហជាតប្បច្ចយា អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា និស្សយប្បច្ចយា កម្មប្បច្ចយា វិបាកប្បច្ចយា អាហារប្បច្ចយា ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយា ឈានប្បច្ចយា មគ្គប្បច្ចយា វិប្បយុត្តប្បច្ចយា អត្ថិប្បច្ចយា អវិគតប្បច្ចយា ។

(៨៧០) ហេតុយា ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ សហជាតេ ឯកំ អញ្ញមញ្ញេ ឯកំ និស្សយេ ឯកំ កម្មេ ឯកំ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ ឯកំ ឥន្ទ្រិយេ ឯកំ មគ្គេ ឯកំ វិប្បយុត្តេ ឯកំ អត្ថិយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

(៨៧១) នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ ឯកំ នអធិបតិយា ឯកំ ។ សព្វេ បច្ចយា កាតព្វា ។ បេ ។ នោវិគតេ ឯកំ ។

ហេតុទុកសនិទស្សនសប្បដិឃត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(៨៦៩) ធម៌ ជាអនិទស្សនសប្បដិឃៈ (ធម៌ មិនគួរមើលឃើញ តែគួរប៉ះពាល់បាន) មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។... ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ សហជាតប្បច្ច័យ អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ កម្មប្បច្ច័យ វិបាកប្បច្ច័យ អាហារប្បច្ច័យ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ឈានប្បច្ច័យ មគ្គប្បច្ច័យ វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ អត្ថិប្បច្ច័យ អវិគតប្បច្ច័យ ។

(៨៧០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(៨៧១) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ បច្ច័យទាំងអស់ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ ។ បេ ។ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

បញ្ហាវារោ

[៤៧៦] នហេតុ អនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ នហេតុស្ស អនិទស្សនសប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

[៤៧៧] ហេតុំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អនិទស្សនអប្បដិឃញ្ច នហេតុំ អនិទស្សនអប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៤៧៨] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ វិបាកេ នវ អាហារេ នវ អវិគតេ នវ ។

បញ្ហាវារៈ

[៤៧៦] ធម៌ជាអនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ជាអនិទស្សនសប្បដិឃៈ មិនមែនជាហេតុ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអវិគតប្បច្ច័យ ។ ក្នុងបច្ច័យទាំងពួង សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

[៤៧៧] ធម៌ជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ[១] (គឺធម៌មិនប្រកបដោយការឃើញ មិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់) ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ ជាហេតុផង នូវធម៌ជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៧៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

---

១ កុសល អកុសល និងវិបាកក្នុងភូមិ ៤ កិរិយាព្យាក្រឹតក្នុងភូមិ ៣ មួយអន្លើដោយនិព្វាន ។

[៥៧៥] នហេតុំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។ នហេតុំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

[៥៧៦] នហេតុំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា តីណិ ។

[៥៧៧] ហេតុំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ។

[៥៧៨] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា ចត្តារិ នបុរេជាតេ ចត្តារិ នបច្ឆាជាតេ ចត្តារិ នអាសេវនេ ចត្តារិ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ចត្តារិ នអាហារេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ចត្តារិ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[៥៧៥] ធម៌ ជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៧៦] ធម៌ ជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៥៧៧] ធម៌ ជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៥៧៨] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨៣៩) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៨៤០) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។ សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ និស្សយវារម្បិ សំសដ្ឋវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(៨៤១) ហេតុ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ហេតុស្ស អនិទស្សនអប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៨៤២) ហេតុ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ហេតុស្ស អនិទស្សនអប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។

(៨៤៣) ហេតុ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ហេតុស្ស អនិទស្សនអប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ នហេតុ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ នហេតុស្ស អនិទស្សនអប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ

(៨៣៩) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៤០) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(៨៤១) ធម៌ ជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨៤២) ធម៌ ជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ ជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៨៤៣) ធម៌ ជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ ជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ មិនមែនជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ

តីណិ ។ ហេតុ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ច នហេតុ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ច ធម្មា ហេតុស្ស អនិទស្សនអប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ តីណិ ។

(៨៥៦) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ នវ កម្មេ តីណិ វិបាកេ នវ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ នវ ឈានេ តីណិ មគ្គេ នវ សម្បយុត្តេ នវ វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា នវ នត្ថិយា នវ វិគតេ នវ អវិគតេ នវ ។

(៨៥៧) ហេតុ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ហេតុស្ស អនិទស្សនអប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ ជាហេតុផង ធម៌ ជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ មិនមែនជាហេតុផង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ ជាហេតុ ដោយអធិបតិបច្ច័យ ត្រង់ដល់អារម្មណាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។

(៨៥៦) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឈានបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិប្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៨៥៧) ធម៌ ជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអនិទស្សនអប្បដិឃៈ ជាហេតុ ដោយអារម្មណបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ។

[៨៧៦] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[៨៧៧] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[៨៧៨] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

ហេតុទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សហេតុកទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[៨៧៩] សហេតុកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៨០] សហេតុកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

[៨៨១] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ អនន្តរេ ឯកំ សមនន្តរេ ឯកំ សហជាតេ ឯកំ អញ្ញមញ្ញេ ឯកំ និស្សយេ ឯកំ

[៨៧៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៨៧៧] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៧៨] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ ហេតុទុកកុសលត្តិកៈ ។

សហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៨៧៩] កុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ (ប្រកបដោយហេតុ) អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៨០] កុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៨៨១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១

ឧបនិស្សយេ ឯកំ បុរេជាតេ ឯកំ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ ឯកំ អាហារេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

(៨៨៦) សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិប្បច្ចយា ។

(៨៨៧) នអធិបតិយា ឯកំ នបុរេជាតេ ឯកំ នបច្ឆាជាតេ ឯកំ នអាសេវនេ ឯកំ នកម្មេ ឯកំ នវិបាកេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ឯកំ ។

(៨៨៨) ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា ឯកំ ។

(៨៨៩) នអធិបតិប្បច្ចយា ហេតុយា ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ និស្សយវារេបិ សំសដ្ឋវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(៨៩០) សហេតុកោ កុសលោ ធម្មោ សហេតុកស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៨៩១) សហេតុកោ កុសលោ ធម្មោ សហេតុកស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

[៨៨៦] កុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៨៨៧] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

[៨៨៨] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៨៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ច័យវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៨៩០] កុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៩១] កុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៨៩៨] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ អនន្តរេ ឯកំ សមនន្តរេ ឯកំ សហជាតេ ឯកំ អញ្ញមញ្ញេ ឯកំ និស្សយេ ឯកំ ឧបនិស្សយេ ឯកំ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ ឯកំ អាហារេ ឯកំ ឥន្ទ្រិយេ ឯកំ ឈានេ ឯកំ មគ្គេ ឯកំ សម្បយុត្តេ ឯកំ អត្ថិយា ឯកំ នត្ថិយា ឯកំ វិគតេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

[៨៩៩] សាហេតុកោ កុសលោ ធម្មោ សាហេតុកស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៩០០] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ ឯកំ ។

[៩០១] ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ ឯកំ ។

[៩០២] នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

[៨៩៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៨៩៩] កុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៩០០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៩០១] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩០២] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងសហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារោ

(៤០៣) សហេតុកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អហេតុកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សហេតុកញ្ច អកុសលញ្ច អហេតុកញ្ច អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤០៤) សហេតុកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា សហេតុកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា សហេតុកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ អកុសលោ ច អហេតុកោ អកុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ អហេតុកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ សហេតុកំ អកុសលញ្ច អហេតុកំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

បដិច្ចវារៈ

(៤០៣) អកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាអហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈផង នូវអកុសលធម៌ ជាអហេតុកៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤០៤) អកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ អកុសលធម៌ ជាអហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ អកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈក្តី អកុសលធម៌ ជាអហេតុកៈក្តី អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាអហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈផង នូវអកុសលធម៌ ជាអហេតុកៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៩០៥] សហេតុកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិបច្ចយា ។

[៩០៦] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ បញ្ច អធិបតិយា ឯកំ អនន្តរេ បញ្ច សមនន្តរេ បញ្ច សហជាតេ បញ្ច អញ្ញមញ្ញេ បញ្ច និស្សយេ បញ្ច ឧបនិស្សយេ បញ្ច បុរេជាតេ បញ្ច អាសេវនេ បញ្ច កម្មេ បញ្ច អាហារេ បញ្ច ឥន្ទ្រិយេ បញ្ច ឈានេ បញ្ច មគ្គេ បញ្ច សម្បយុត្តេ បញ្ច វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា បញ្ច នត្ថិយា បញ្ច វិគតេ បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

[៩០៧] សហេតុកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

[៩០៨] សហេតុកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ។

[៩០៥] អកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ កើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៩០៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[៩០៧] អកុសលធម៌ ជាអហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩០៨] អកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ កើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៩០៩] នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា បញ្ច នបុរេជាតេ បញ្ច នបច្ឆាជាតេ បញ្ច នអាសេវនេ បញ្ច នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ បញ្ច នវិប្បយុត្តេ បញ្ច ។

[៩១០] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា តីណិ ។

[៩១១] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ និស្សយវារេបិ សំសដ្ឋវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[៩១២] សហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ សហេតុកស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

[៩១៣] សហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ សហេតុកស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ អហេតុកស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ សហេតុកោ អកុសលោ ច អហេតុកោ អកុសលោ ច ធម្មា សហេតុកស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៩០៩] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[៩១០] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩១១] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះផង ។

បញ្ហាវារៈ

[៩១២] អកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៩១៣] អកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាអហេតុកៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាអហេតុកៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈក្តី អកុសលធម៌ ជាអហេតុកៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤១៤] សហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ សហេតុកស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។

[៤១៥] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ឯកំ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ ទ្វេ អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អាសេវនេ ចត្តារិ កម្មេ តីណិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ តីណិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ ទ្វេ អត្ថិយា ទ្វេ នត្ថិយា ចត្តារិ វិគតេ ចត្តារិ អវិគតេ ទ្វេ ។

[៤១៦] សហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ សហេតុកស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤១៧] នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

[៤១៨] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[៤១៤] អកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។

[៤១៥] គឺហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គឺអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៤១៦] អកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៤១៧] គឺនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៤១៨] គឺនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៥៩] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។ បេ ។ កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បញ្ហាវារោ

[៤៦០] សហេតុកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អហេតុកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សហេតុកំ អព្យាកតញ្ច អហេតុកំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៤៦១] ហេតុយា នវ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា បញ្ច អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ ឆ ។ បេ ។ បុរេជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ នវ វិបាកេ នវ វិប្បយុត្តេ នវ អវិគតេ នវ ។

(៤៥៩) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលរាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងសហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បញ្ហាវារៈ

(៤៦០) អព្យាកតធម៌ ជាសហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាសហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាអហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាសហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាសហេតុកៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ជាអហេតុកៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៦១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ បេ ។ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៤៦២) អហេតុកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

(៤៦៣) សហេតុកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា ។ អហេតុកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា ។ សហេតុកំ អព្យាកតញ្ច អហេតុកំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណបច្ចយា ។

(៤៦៤) សហេតុកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ។

(៤៦៥) នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា ទ្វេ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ ទ្វេ នបច្ឆាជាតេ ទ្វេ នអាសេវនេ ទ្វេ នកម្មេ ទ្វេ នវិបាកេ ឯកំ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ

(៤៦៦) អព្យាកតធម្ម ជាអហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម្ម ជាអហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៦៧) អព្យាកតធម្ម ជាអហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម្ម ជាសហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម្ម ជាអហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម្ម ជាអហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម្ម ជាអហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម្ម ជាសហេតុកៈនឹង នូវអព្យាកតធម្ម ជាអហេតុកៈនឹង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៤៦៨) អព្យាកតធម្ម ជាសហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម្ម ជាសហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(៤៦៩) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១

សម្បយុត្តេ តីណិ វិប្បយុត្តេ ទ្វេ អត្ថិយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

(៤៦៦) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៤៦៧) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ និស្សយវារម្បិ សំសដ្ឋវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ វិត្ថារេតព្វំ ។

បញ្ហាវារោ

(៤៦៨) សហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ សហេតុកស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៤៦៩) សហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ សហេតុកស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៤៧០) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ សត្ត អញ្ញមញ្ញេ ឆ និស្សយេ សត្ត ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ បុរេជាតេ ទ្វេ បច្ឆាជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ ចត្តារិ វិបាកេ ចត្តារិ

ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៦៦) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៦៧) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(៤៦៨) អកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៦៩) អកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាសហេតុកៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៤៧០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤

អាហារេ ចត្តារិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ ចត្តារិ មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ ទ្វេ វិប្បយុត្តេ តីណិ អត្ថិយា សត្ត អវិគតេ សត្ត ។

[៤៣១] សហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ សហេតុកស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៣២] នហេតុយា សត្ត នអារម្មណេ សត្ត ។

[៤៣៣] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៤៣៤] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

សហេតុកទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មាន៧វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន៧វារៈ ។

[៤៣១] អព្យាកតធម៌ ជាសហេតុកៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាសហេតុកៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៤៣២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មាន៧វារៈ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៧វារៈ ។

[៤៣៣] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៣៤] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលរាប់រួចហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងសហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ សហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ ។

ហេតុសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(៤៣៥) ហេតុសម្បយុត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៣៦) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

(៤៣៧) នអធិបតិយា ឯកំ នបុរេជាតេ ឯកំ នបច្ឆាជាតេ ឯកំ នអាសេវនេ ឯកំ នកម្មេ ឯកំ នវិបាកេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ឯកំ ។

(៤៣៨) ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា ឯកំ ។

(៤៣៩) នអធិបតិប្បច្ចយា ហេតុយា ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(៤៤០) ហេតុសម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ហេតុសម្បយុត្តស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ហេតុសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(៤៣៥) កុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៣៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

(៤៣៧) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

(៤៣៨) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៣៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(៤៤០) កុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៤១] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ អនន្តរេ ឯកំ សមនន្តរេ ឯកំ កម្មេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

[៤៤២] ហេតុសម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ហេតុសម្បយុត្តស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៤៤៣) នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ ឯកំ ។

(៤៤៤) ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ ឯកំ ។

(៤៤៥) នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

(៤៤៦) ហេតុសម្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ហេតុវិប្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៤៤១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

[៤៤២] កុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៤៤៣) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

[៤៤៤] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៤៥] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

(៤៤៦) អកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ប្រាសចាកហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

ហេតុសម្បយុត្តំ អកុសលញ្ច ហេតុវិប្បយុត្តំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៦៧) ហេតុសម្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។ តីណិ ។ ហេតុវិប្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។ ហេតុសម្បយុត្តំ អកុសលញ្ច ហេតុវិប្បយុត្តំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។

(៤៦៨) ហេតុសម្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិបច្ចយា ។

(៤៦៩) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ បញ្ច អធិបតិយា ឯកំ អនន្តរេ បញ្ច សមនន្តរេ បញ្ច សហជាតេ បញ្ច អញ្ញមញ្ញេ បញ្ច និស្សយេ បញ្ច ឧបនិស្សយេ បញ្ច បុរេជាតេ បញ្ច អាសេវនេ បញ្ច កម្មេ បញ្ច អាហារេ បញ្ច ឥន្ទ្រិយេ បញ្ច

អកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុផង នូវអកុសលធម៌ ប្រាសចាកហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៦៧) អកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុផង នូវអកុសលធម៌ ប្រាសចាកហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៤៦៨) អកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(៤៦៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥

ឈានេ បញ្ច មគ្គេ បញ្ច សម្បយុត្តេ បញ្ច វិប្ប-យុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

(៤៥០) ហេតុំ សម្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុវិប្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេ-តុប្បច្ចយា ។

(៤៥១) ហេតុសម្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ន-អធិបតិប្បច្ចយា ។

(៤៥២) នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា បញ្ច នបុរេជាតេ បញ្ច នបច្ឆាជាតេ បញ្ច នអាសេវនេ បញ្ច នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ បញ្ច នវិប្បយុត្តេ បញ្ច ។

(៤៥៣) ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា តីណិ ។

(៤៥៤) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ និស្សយវា-រេបិ សំសដ្ឋវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ច-វារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

គឺឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ គឺមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ គឺសម្ប-យុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ គឺវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ គឺអត្ថិប្ប-ច្ច័យ មានវារៈ ៥ គឺអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៤៥០) អកុសលធម៌ ប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវអកុសល-ធម៌ ប្រកបដោយហេតុ កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៥១) អកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវអកុ-សលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ កើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(៤៥២) គឺនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គឺនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ គឺនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ គឺនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ គឺនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ គឺនកម្មប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៣ គឺនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ គឺនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៥ ។

(៤៥៣) គឺនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៥៤) គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារោ

[៤៥៥] ហេតុសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ហេតុសម្បយុត្តស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។

[៤៥៦] ហេតុសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ហេតុសម្បយុត្តស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ហេតុវិប្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ហេតុវិប្បយុត្តស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ហេតុសម្បយុត្តោ អកុសលោ ច ហេតុវិប្បយុត្តោ អកុសលោ ច ធម្មា ហេតុសម្បយុត្តស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៤៥៧] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា ឯកំ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ បញ្ច អញ្ញមញ្ញេ បញ្ច និស្សយេ បញ្ច ឧបនិស្សយេ នវ អាសេវនេ នវ កម្មេ តីណិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ តីណិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

បញ្ហាវារៈ

[៤៥៥] អកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៤៥៦] អកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ប្រាសចាកហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រាសចាកហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុក្តី អកុសលធម៌ ប្រាសចាកហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៥៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៤៥៨) ហេតុសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ហេតុសម្បយុត្តស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៤៥៩) នហេតុយា ៤ នអារម្មណេ ៤ ។

(៤៦០) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ៤ ។

(៤៦១) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ៤ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

(៤៦២) ហេតុសម្បយុត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុវិប្បយុត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុវិប្បយុត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុសម្បយុត្តំ អព្យាកតញ្ច ហេតុវិប្បយុត្តំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៤៥៨) អកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៤៥៩) គ្មានហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គ្មានអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៤៦០) គ្មានអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៦១) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

(៤៦២) អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយហេតុផង នូវអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៦៣] ហេតុយា ឆ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា បញ្ច អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ ឆ អញ្ញមញ្ញេ ឆ ។ បេ ។ បុរេជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ ឆ វិបាកេ ឆ អវិគតេ ឆ ។

[៤៦៤] ហេតុវិប្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុវិប្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៦៥] ហេតុសម្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុវិប្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ។

[៤៦៦] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា ឆ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ ឆ នបច្ឆាជាតេ ឆ នអាសេវនេ ឆ នកម្មេ ទ្វេ នវិបាកេ បញ្ច នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ

[៤៦៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ បេ ។ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[៤៦៤] អកុសលធម៌ ប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៦៥] អកុសលធម៌ ប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៤៦៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២

នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

(៤៦៧) ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៤៦៨) នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

សហជាតភេទំ បច្ចយភេទំ និស្សយភេទំ សំសដ្ឋភេទំ សម្បយុត្តភេទំ បដិច្ចវារសទិសំ វិត្ថារេតព្វំ ។

បញ្ហាវារោ

(៤៦៩) ហេតុសម្បយុត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ហេតុសម្បយុត្តស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៤៧០) ហេតុសម្បយុត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ហេតុសម្បយុត្តស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៤៧១) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ អនន្តរេ ចត្តារិ កម្មេ ចត្តារិ វិបាកេ ចត្តារិ អវិគតេ សត្ត ។

(៤៧២) ហេតុសម្បយុត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ហេតុសម្បយុត្តស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

[៤៦៧] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៦៨] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតភេទក្តី បច្ច័យភេទក្តី និស្ស័យភេទក្តី សំសដ្ឋភេទក្តី សម្បយុត្តភេទក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ពិស្តារៈផងចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៤៦៩] អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

[៤៧០] អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៤៧១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ។

[៤៧២] អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្ស័យប្បច្ច័យ ។

[៤៨៣] នហេតុយា សត្ត នអារម្មណេ សត្ត ។

[៤៨៤] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៤៨៥] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

ហេតុសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុសហេតុកទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[៤៨៦] ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សហេតុកញ្ចេវ នច ហេតុំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ចេវ នច ហេតុ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច កុសលញ្ច សហេតុកញ្ចេវ នច ហេតុំ កុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៤៨៣] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

[៤៨៤] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨៥] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ដែលលោកគណនាហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីគណនា យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ ហេតុសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ ។

ហេតុសហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៤៨៦] កុសលធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ កុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុតែមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុតែមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ កុសលធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុផង នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុតែមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៧៧] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ កម្មេ ទ្វេ អាហារេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

[៤៧៨] ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិប្បច្ចយា ។

[៤៧៩] អធិបតិយា ទ្វេ បុរេជាតេ ទ្វេ បច្ឆាជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ទ្វេ វិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

[៤៨០] ហេតុប្បច្ចយា អធិបតិយា ទ្វេ ។

[៤៨១] អធិបតិប្បច្ចយា ហេតុយា ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ និស្សយវារេបិ សំសដ្ឋវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[៤៨២] ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច កុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៧៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

[៤៧៨] កុសលធម៌ ជាហេតុ ដែលប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ជាហេតុ ដែលប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៤៧៩] ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

[៤៨០] ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ច័យវារៈក្តី និស្ស័យវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៤៨២] កុសលធម៌ ជាហេតុ ដែលប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យនៃកុសលធម៌ ជាហេតុ ដែលប្រកបដោយហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨៣] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ ចត្តារិ អញ្ញមញ្ញេ ចត្តារិ និស្សយេ ចត្តារិ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អាសេវនេ ចត្តារិ កម្មេ តីណិ អាហារេ តីណិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

[៤៨៤] ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច កុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៨៥] នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

[៤៨៦] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៤៨៧] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។ យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

[៤៨៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៤៨៤] កុសលធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យនៃកុសលធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៤៨៥] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

[៤៨៦] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨៧] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុសហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារោ

(៩៨៨) ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៨៩) ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ កម្មេ នវ អាហារេ នវ អវិគតេ នវ ។

(៩៩០) ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិប្បច្ចយា នវ ។

(៩៩១) នអធិបតិយា នវ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នវិប្បយុត្តេ នវ ។

(៩៩២) ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា នវ ។

(៩៩៣) នអធិបតិប្បច្ចយា ហេតុយា នវ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បដិច្ចវារៈ

(៩៨៨) អកុសលធម៌ ជាហេតុផងដែលប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ជាហេតុផងដែលប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៨៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៩៩០) អកុសលធម៌ ជាហេតុផងដែលប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ជាហេតុផងដែលប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៩៩១) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៩៩២) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៩៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារោ

(៤៤៦) ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច អកុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៤៤៧) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត្តារិ កម្មេ តីណិ អាហារេ តីណិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

(៤៤៨) ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច អកុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៤៤៩) នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

(៤៥០) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៤៥១) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បញ្ហាវារៈ

(៤៤៦) អកុសលធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យនៃអកុសលធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៤៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៤៤៨) អកុសលធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យនៃអកុសលធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៤៤៩) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៤៥០) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៥១) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោកគណនាហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុសហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារោ

[១០០០] ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១០០១] ហេតុយា ៤ អារម្មណេ ៤ កម្មេ ៤ វិបាកេ ៤ អវិគតេ ៤ ។

[១០០២] ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ។

[១០០៣] នអធិបតិយា ៤ នបុរេជាតេ ៤ នបច្ឆាជាតេ ៤ នអាសេវនេ ៤ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ៤ នវិប្បយុត្តេ ៤ ។

[១០០៤] ហេតុបច្ចយា នអធិបតិយា ៤ ។

[១០០៥] នអធិបតិបច្ចយា ហេតុយា ៤ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ និស្សយវារេបិ សំសដ្ឋវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បដិច្ចវារៈ

[១០០០] អព្យាកតធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០០១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[១០០២] អព្យាកតធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[១០០៣] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[១០០៤] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០០៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារោ

[១០០៦] ហេតុចេវសហេតុកោច អព្យាកតោ ធម្មោ ហេតុស្សចេវសហេតុកស្ស ច អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១០០៧] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សហជាតេ ទ្វេ អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ទ្វេ អាហារេ តីណិ អវិគតេ ទ្វេ ។

[១០០៨] ហេតុចេវសហេតុកោច អព្យាកតោ ធម្មោ ហេតុស្សចេវសហេតុកស្ស ច អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១០០៩] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[១០១០] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[១០១១] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

បញ្ហាវារៈ

[១០០៦] អព្យាកតធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០០៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[១០០៨] អព្យាកតធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១០០៩] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[១០១០] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០១១] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

ហេតុសហេតុកទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(១០១២) ហេតុញ្ចេវហេតុសម្បយុត្តញ្ច កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ ហេតុសម្បយុត្តោ ច កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ហេតុញ្ចេវហេតុសម្បយុត្តញ្ច កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោ ចេវ ន ច ហេតុ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១០១៣) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ ។ បេ ។ អវិគតេ ទ្វេ ។

(១០១៤) ហេតុញ្ចេវហេតុសម្បយុត្តញ្ច កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ ហេតុសម្បយុត្តោ ច កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ។

(១០១៥) នអធិបតិយា ទ្វេ នបុរេជាតេ ទ្វេ នបច្ឆាជាតេ ទ្វេ នអាសេវនេ ទ្វេ

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុសហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ ហេតុសហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ ។

ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(១០១២) កុសលធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុតែមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០១៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(១០១៤) កុសលធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(១០១៥) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២

នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ឆ នវិប្បយុត្តេ ឆ ។

[១០០៦] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា ឆ ។

[១០០៧] នអធិបតិប្បច្ចយា ហេតុយា ឆ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ និស្សយវារេបិ សំសដ្ឋវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[១០០៨] ហេតុ ចេវ ហេតុសម្បយុត្តោ ច កុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ ហេតុសម្បយុត្តស្ស ច កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១០០៩] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឆ អធិបតិយា ឆ អនន្តរេ ឆ កម្មេ តីណិ អាហារេ តីណិ អវិគតេ ឆ ។

[១០១០] ហេតុ ចេវ ហេតុសម្បយុត្តោ ច កុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ ហេតុសម្បយុត្តស្ស ច កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១០១១] នហេតុយា ឆ នអារម្មណេ ឆ ។

ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[១០០៦] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០០៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[១០០៨] កុសលធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០០៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[១០១០] កុសលធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១០១១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[១០៦២] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[១០៦៣] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោម-
បច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ច-
នីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

[១០៦៤] ហេតុញ្ចេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច អកុសលំ
ធម្មំ បដិច្ច ហេតុចេវ ហេតុសម្បយុត្តោ ច អកុស-
លោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០៦៥] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ
ឯកំ ។

[១០៦៦] ហេតុញ្ចេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច អកុស-
លំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុចេវ ហេតុសម្បយុត្តោ ច អកុ-
សលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិប្បច្ចយា ។

[១០៦៧] នអធិបតិយា ឯកំ នបុរេជាតេ ឯកំ ន-
បច្ឆាជាតេ ឯកំ នអាសេវនេ ឯកំ នកម្មេ តីណិ
នវិបាកេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ឯកំ ។

[១០៦២] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៦៣] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយា-
នុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់
ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ)
បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

[១០៦៤] អកុសលធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុផង អា-
ស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុផង ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៦៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន-
វារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

[១០៦៦] អកុសលធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុផង អាស្រ័យ
នូវអកុសលធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះ
នអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[១០៦៧] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ
មានវារៈ១ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ
មានវារៈ១ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ១
ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

[១០៦៨] ហេតុប្បច្ចយា នអវិគតេ តីណិ ។

[១០៦៩] នអវិគតប្បច្ចយា ហេតុយា ទ្វេ ។ សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ និស្សយវារេបិ សំសដ្ឋវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[១០៧០] ហេតុចេវ ហេតុសម្បយុត្តោ ច អកុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ ហេតុសម្បយុត្តស្ស ច អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១០៧១] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ មគ្គេ តីណិ សហជាតេ តីណិ អវិគតេ ទ្វេ ។

[១០៧២] ហេតុចេវ ហេតុសម្បយុត្តោ ច អកុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ ហេតុសម្បយុត្តស្ស ច អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១០៧៣] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[១០៧៤] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[១០៧៥] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

[១០៦៨] ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនអវិគតប្បច្ច័យ ។ សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យ ពិស្តារផងចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[១០៧០] អកុសលធម៌ ជាហេតុផងដែលប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យនៃអកុសលធម៌ ជាហេតុផងដែលប្រកបដោយហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៧១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[១០៧២] អកុសលធម៌ ជាហេតុផងដែលប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យនៃអកុសលធម៌ ជាហេតុផងដែលប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១០៧៣] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[១០៧៤] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៧៥] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោម-
មម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ច-
នីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

(១០៣៦) ហេតុញ្ចេវហេតុសម្បយុត្តញ្ច អព្យា-
កតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ ហេតុសម្បយុត្តោ ច អព្យា-
កតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៣៧) ហេតុយា ៤ អារម្មណេ ៤ កម្មេ
៤ វិបាកេ ៤ អវិគតេ ៤ ។

(១០៣៨) ហេតុញ្ចេវហេតុសម្បយុត្តញ្ច អព្យាក-
តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ ហេតុសម្បយុត្តោ ច អព្យា-
កតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិប្បច្ចយា ។

(១០៣៩) នអធិបតិយា ៤ នបុរេជាតេ ៤
នបច្ឆាជាតេ ៤ នអាសេវនេ ៤ នកម្មេ តីណិ
នវិបាកេ ៤ នវិប្បយុត្តេ ៤ ។

(១០៤០) ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា ៤ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយា-
នុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់
ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុទុកហេតុសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ)
បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

(១០៣៦) អព្យាកតធម្ម ជាហេតុផងដែលប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ
នូវអព្យាកតធម្ម ជាហេតុផងដែលប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៣៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤
ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(១០៣៨) អព្យាកតធម្ម ជាហេតុផងដែលប្រកបដោយហេតុ អា-
ស្រ័យ នូវអព្យាកតធម្ម ជាហេតុផងដែលប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង
ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(១០៣៩) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៤ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤
ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(១០៤០) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៦១) នអធិបតិបច្ចយា ហេតុយា ឆ ។ សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ និស្សយវារេបិ សំសដ្ឋវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(១០៦២) ហេតុចេវ ហេតុសម្បយុត្តោ ច អព្យាកតោ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ ហេតុសម្បយុត្តស្ស ច អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១០៦៣) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឆ អធិបតិយា ឆ អាសេវនេ ឆ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ឆ អវិគតេ ឆ ។

(១០៦៤) ហេតុចេវ ហេតុសម្បយុត្តោ ច អព្យាកតោ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ ហេតុសម្បយុត្តស្ស ច អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១០៦៥) នហេតុយា ឆ នអារម្មណេ ឆ ។

(១០៦៦) ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(១០៦៧) នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ឆ ។

(១០៦១) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៦ ព្រោះនអធិបតិបច្ច័យ ។ សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(១០៦២) អព្យាកតធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុផង ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុផង ដោយហេតុបច្ច័យ ។

(១០៦៣) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងកម្មបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(១០៦៤) អព្យាកតធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុផង ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុផង ដោយអារម្មណបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ។

(១០៦៥) ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(១០៦៦) ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(១០៦៧) ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៦ ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

នហេតុសហេតុកទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(១០៤៨) នហេតុំ សហេតុកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១០៤៩) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ បេ ។ អវិគតេ ឯកំ ។

(១០៥០) នអធិបតិយា ឯកំ នបុរេជាតេ ឯកំ នបច្ឆាជាតេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ឯកំ ។

បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ ។

នហេតុសហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(១០៤៨) កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុតែប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុតែប្រកបដោយហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៤៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាននយៈ ១ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមាននយៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាននយៈ ១ ។

(១០៥០) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មាននយៈ ១ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មាននយៈ ១ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មាននយៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មាននយៈ ១ ។

ចំណែកក្នុងបញ្ហាវារៈ បច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមាននយៈ ១ ។

បដិច្ចវារោ

(១០៨១) នហេតុំ សហេតុកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៨២) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ សព្វត្ថ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

ហេតុប្បច្ចយោ នត្ថិ ។ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។ បញ្ហាវារេបិ ឥមេសំ តិណ្ណំ ហេតុប្បច្ចយោ នត្ថិ ។

បច្ចយវារោ

(១០៨៣) នហេតុំ សហេតុកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បច្ចយា នហេតុ សហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ សហេតុកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បច្ចយា នហេតុ អហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នហេតុំ សហេតុកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បច្ចយា នហេតុ សហេតុកោ អព្យាកតោ ច នហេតុ អហេតុកោ អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

បដិច្ចវារៈ

(១០៨១) អកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុតែប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុតែប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៨២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ហេតុប្បច្ច័យ មិនមានទេ ។ ចំណែកក្នុងបញ្ហាវារៈ បច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ១ ។ ក្នុងបញ្ហាវារៈ ហេតុប្បច្ច័យ នៃធម៌ទាំង ៣ នេះ មិនមានទេ ។

បច្ចយវារៈ

(១០៨៣) អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុតែប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុតែប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុតែប្រកបដោយហេតុក្តី អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមានហេតុក្តី អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុតែប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

នហេតុំ អហេតុកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ សហេតុកំ អព្យាកតញ្ច នហេតុំ អហេតុកំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ-សហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-បច្ចយា តីណិ ។

[១០៥៤] ហេតុយា នវ អារម្មណេ ចត្តារិ អ-ធិបតិយា បញ្ច កម្មេ នវ វិបាកេ នវ អវិគតេ នវ ។

[១០៥៥] នហេតុំ អហេតុកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

[១០៥៦] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តី-ណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ ន-បុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ

អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១០៥៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១០៥៥] អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៥៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩

កម្មេ ទ្វេ វិបាកេ បញ្ច អាហារេ ឯកំ ឥន្ទ្រិយេ ឯកំ ឈានេ ឯកំ មគ្គេ ឯកំ សម្បយុត្តេ តីណិ វិប្បយុត្តេ ទ្វេ អត្ថិយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

(១០៥៧) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(១០៥៨) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

សហជាតកំបិ បច្ចយកំបិ និស្សយកំបិ សំសដ្ឋកំបិ សម្បយុត្តកំបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(១០៥៩) នហេតុ សហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ នហេតុស្ស សហេតុកស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១០៦០) អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ សត្ត អញ្ញមញ្ញេ ឆ និស្សយេ សត្ត ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ បុរេជាតេ ទ្វេ បច្ឆាជាតេ ទ្វេ

ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១០៥៧) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៥៨) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ សហជាតវារៈក្ដី បច្ចយវារៈក្ដី និស្សយវារៈក្ដី សំសដ្ឋវារៈក្ដី សម្បយុត្តវារៈក្ដី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្ដារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(១០៥៩) អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុតែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុតែប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(១០៦០) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២

អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ ចត្តារិ វិបាកេ ចត្តារិ អាហារេ ចត្តារិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ ចត្តារិ មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ ទ្វេ វិប្បយុត្តេ តីណិ អត្ថិយា សត្ត នត្ថិយា ចត្តារិ វិគតេ ចត្តារិ អវិគតេ សត្ត ។

[១០២១] នហេតុ សហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ នហេតុស្ស សហេតុកស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១០២២] នហេតុយា សត្ត នអារម្មណេ សត្ត ។

[១០២៣] អារម្មណបច្ចយា នហេតុយា ចត្តារិ ។

[១០២៤] នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោម-
ម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ច-
នីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

នហេតុសហេតុកទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុគោច្ឆកទុកត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ក្នុងអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិបាក-បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាហារបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឥន្ទ្រិយបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងមគ្គបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសម្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិប្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

[១០២១] អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ។

[១០២២] ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

[១០២៣] ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះអារម្មណបច្ច័យ ។

[១០២៤] ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុ-លោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងនហេតុសហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ នហេតុសហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ ។

ចប់ ហេតុគោច្ឆកទុកត្តិកៈ ។

សម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(១០៦៥) សម្បយុត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សម្បយុត្តកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៦៦) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

(១០៦៧) សម្បយុត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សម្បយុត្តកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិប្បច្ចយា ។

(១០៦៨) នអធិបតិយា ឯកំ នបុរេជាតេ ឯកំ នបច្ឆាជាតេ ឯកំ នអាសេវនេ ឯកំ នកម្មេ ឯកំ នវិបាកេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(១០៦៩) សម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ សម្បយុត្តស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

សម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(១០៦៥) កុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៦៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

(១០៦៧) កុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(១០៦៨) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ច័យវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(១០៦៩) កុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៧០] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

[១០៧១] សប្បច្ចយំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បច្ចយោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១០៧២] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

បញ្ញាភវេបិ សង្ខិត្តំ ឯកំ ។

បច្ចយវារោ

[១០៧៣] សប្បច្ចយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បច្ចយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១០៧៤] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

[១០៧៥] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ ឯកំ នអធិបតិយា ឯកំ សង្ខិត្តំ ឯកំ ។

បញ្ហាវារោ

[១០៧៦] សប្បច្ចយោ អព្យាកតោ ធម្មោ សប្បច្ចយស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១០៧០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

បដិច្ចវារៈ

[១០៧១] អកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៧២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ឯកគ្គិបញ្ញាពៈ បច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

បច្ចយវារៈ

[១០៧៣] អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៧៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១០៧៥] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

បញ្ហាវារៈ

[១០៧៦] អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៧៣] សប្បច្ចយោ អព្យាកតោ ធម្មោ សប្បច្ចយស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្បច្ចយោ អព្យាកតោ ធម្មោ សប្បច្ចយស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១០៧៤] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អនន្តរេ ឯកំ ។ សប្បច្ចយោ អព្យាកតោ ធម្មោ សប្បច្ចយស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អប្បច្ចយោ អព្យាកតោ ធម្មោ សប្បច្ចយស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ ។ បុរេជាតេ ឯកំ បច្ឆាជាតេ ឯកំ សព្វត្ថ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

[១០៧៥] សប្បច្ចយោ អព្យាកតោ ធម្មោ សប្បច្ចយស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្បច្ចយោ អព្យាកតោ ធម្មោ សប្បច្ចយស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១០៧៣] អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១០៧៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ មិនប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ គឺអារម្មណូបនិស្ស័យ ។ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់សុទ្ធតែមានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

[១០៧៥] អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(១០៨០) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ឯកំ ។

(១០៨១) ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ ឯកំ ។

(១០៨២) នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

សប្បច្ចយទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សង្ខតទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(១០៨៣) សង្ខតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សង្ខតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ សប្បច្ចយសទិសំ ។

សង្ខតទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សនិទស្សនទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(១០៨៤) អនិទស្សនំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១០៨៥) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(១០៨០) ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ១ ។

(១០៨១) ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ១ ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(១០៨២) ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ២ ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។

ចប់ សប្បច្ចយទុកកុសលត្តិកៈ ។

សង្ខតទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(១០៨៣) កុសលធម៌ ដែលបច្ច័យតាក់តែងហើយ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ដែលបច្ច័យតាក់តែងហើយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។ ដូចគ្នានឹងសប្បច្ចយទុកកុសលត្តិកដែរ ។

ចប់ សង្ខតទុកកុសលត្តិកៈ ។

សនិទស្សនទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(១០៨៤) កុសលធម៌ ឥតមានទស្សនៈ (កុសលធម៌មិនប្រកបដោយការឃើញ) អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ឥតមានទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(១០៨៥) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបញ្ហាវារៈ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់សុទ្ធតែមានវារៈ១ ។

បដិច្ចវារោ

[១០៨៦] អនិទស្សនំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១០៨៧] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

[១០៨៨] អនិទស្សនំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១០៨៩] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

[១០៩០] នហេតុយា តីណិ សព្វត្ថ តីណិ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ តីណិ នអាហារេ តីណិ សព្វត្ថ តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បដិច្ចវារៈ

[១០៨៦] អកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៨៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ឯក្នុងបញ្ហាវារៈ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

បដិច្ចវារៈ

[១០៨៨] អព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៨៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១០៩០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៣ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារោ

[១០៩១] អនិទស្សនោ អព្យាកតោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[១០៩២] សនិទស្សនោ អព្យាកតោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនិទស្សនោ អព្យាកតោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១០៩៣] អនិទស្សនោ អព្យាកតោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អនិទស្សនោ អព្យាកតោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស អព្យាកតស្ស ច សនិទស្សនស្ស អព្យាកតស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។

[១០៩៤] អនន្តរេ សត្ត ។ បេ ។ សហជាតេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ ឯកំ និស្សយេ តីណិ ។

បញ្ហាវារៈ

[១០៩១] អព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១០៩២] អព្យាកតធម៌ ជាសនិទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១០៩៣] អព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈផង នៃអព្យាកតធម៌ ជាសនិទស្សនៈផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ មានវារៈ ៣ ។

[១០៩៤] ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ បេ ។ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៤៨៥] សនិទស្សនោ អព្យាកតោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ ។ អនិទស្សនោ អព្យាកតោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។

[១៤៨៦] បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ តីណិ វិបាកេ តីណិ សព្វត្ថ តីណិ សម្បយុត្តេ ឯកំ វិប្បយុត្តេ តីណិ អត្ថិយា បញ្ច នត្ថិយា ឯកំ ។

សនិទស្សនទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

អប្បច្ចយម្បិ អសង្ខតម្បិ សនិទស្សនទុកេ ន លព្ភតិ ។

អប្បដិឃទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[១៤៨៧] អប្បដិឃំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បដិឃោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១៤៨៥] អព្យាកតធម៌ ដ៏ជាសនិទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។

[១៤៨៦] គួនឹកបុរេជាតបច្ច័យ មានវារៈ៣ គួនឹកបច្ឆាជាតបច្ច័យ មានវារៈ៣ គួនឹកអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ១ គួនឹកកម្មបច្ច័យ មានវារៈ៣ គួនឹកវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ៣ គួនឹកបច្ច័យទាំងអស់ ស្ទើតែមានវារៈ៣ គួនឹកសម្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ១ គួនឹកវិប្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ៣ គួនឹកអត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ៥ គួនឹកនត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ចប់ សនិទស្សនទុកកុសលត្តិកៈ ។

អប្បច្ចយធម៌ក្តី អសង្ខតធម៌ក្តី សនិទស្សនទុកក្តី មិនបានចំណាយឡើយ ។

អប្បដិឃទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១៤៨៧] កុសលធម៌ ជាអប្បដិឃៈ (មិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់) អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ជាអប្បដិឃៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

[១០៩៨] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ វិប្បយុត្តេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

បញ្ហាវារេបិ សង្ខិត្តំ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

[១០៩៩] អប្បដិឃំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បដិឃោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១១០០] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

បញ្ហាវារេបិ សង្ខិត្តំ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

[១១០១] សប្បដិឃំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា សប្បដិឃំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បដិឃោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា សប្បដិឃំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ អព្យាកតោ ច អប្បដិឃោ អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

[១១០២] អប្បដិឃំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បដិឃោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។

[១០៩៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ឯកទេសបញ្ហាវារៈ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

បដិច្ចវារៈ

[១០៩៩] អកុសលធម៌ ជាអប្បដិឃៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាអប្បដិឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១០០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ឯកទេសបញ្ហាវារៈ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ១ ។

បដិច្ចវារៈ

[១១០១] អព្យាកតធម៌ ជាសប្បដិឃៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាសប្បដិឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ជាអប្បដិឃៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាសប្បដិឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាសប្បដិឃៈក្តី អព្យាកតធម៌ ជាអប្បដិឃៈក្តី អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាសប្បដិឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១១០២] អព្យាកតធម៌ ជាអប្បដិឃៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាអប្បដិឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១១០៣] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ចត្តារិ អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ ចត្តារិ ឧបនិស្សយេ ឯកំ កម្មេ ចត្តារិ វិបាកេ ចត្តារិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

[១១០៤] សប្បដិឃំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

[១១០៥] នហេតុយា ចត្តារិ សព្វត្ថ ចត្តារិ នោវិគតេ ចត្តារិ ។

បញ្ហាវារោ

[១១០៦] អប្បដិឃោ អព្យាកតោ ធម្មោ អប្បដិឃស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១១០៧] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា តីណិ អនន្តរេ ឯកំ សមនន្តរេ ឯកំ សហជាតេ ចត្តារិ អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ ចត្តារិ ឧបនិស្សយេ ទ្វេ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ តីណិ វិបាកេ តីណិ

[១១០៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[១១០៤] អព្យាកតធម៌ ជាសប្បដិឃៈ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ជាសប្បដិឃៈ កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១០៥] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៤ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

បញ្ហាវារៈ

[១១០៦] អព្យាកតធម៌ ជាអប្បដិឃៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាអប្បដិឃៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១០៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣

អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ បញ្ច ឈានេ តីណិ មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ ឯកំ វិប្បយុត្តេ ចត្តារិ អត្ថិយា ចត្តារិ នត្ថិយា ឯកំ វិគតេ ឯកំ អវិគតេ ចត្តារិ ។

(១១០៨) សប្បដិឃោ អព្យាកតោ ធម្មោ សប្បដិឃស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន ។ បេ ។

(១១០៩) ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ ។

(១១១០) ហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ តីណិ ។

(១១១១) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

សប្បដិឃទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

រូបីទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(១១១២) អរូបិំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អរូបី កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

[១១០៨] អព្យាកតធម៌ ជាសប្បដិឃៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាសប្បដិឃៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។ បេ ។

[១១០៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

[១១១០] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១១១] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងសប្បដិឃទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ សប្បដិឃទុកកុសលត្តិកៈ ។

រូបីទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១១១២] កុសលធម៌ មិនមានរូប អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១១៣] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ ។ បេ ។ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

[១១១៤] អរូបី អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អរូបី អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១១១៥] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ ។ បេ ។ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

[១១១៦] រូបី អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច រូបី អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អរូបី អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អរូបី អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ រូបី អព្យាកតញ្ច អរូបី អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច រូបី អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

[១១១៧] អរូបី អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អរូបី អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។

[១១១៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ។បេ។ ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

បដិច្ចវារៈ

[១១១៤] អកុសលធម៌ មិនមានរូប អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១១៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ។បេ។ ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

បដិច្ចវារៈ

[១១១៦] អព្យាកតធម៌ មានរូប អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានរូប អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មានរូប អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មានរូបផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានរូបផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១១១៧] អព្យាកតធម៌ មិនមានរូប អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១១១៨] ហេតុយា ឆ អារម្មណេ តីណិ អធិ-បតិយា ឆ អនន្តរេ តីណិ សមនន្តរេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ បញ្ច អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ ឆ វិបាកេ ឆ អវិគតេ ឆ ។

[១១១៩] នហេតុយា ឆ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា ឆ ។បេ។ នកម្មេ ទ្វេ នវិបាកេ ឆ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ទ្វេ នមគ្គេ ឆ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

បច្ចនីយំ

[១១២០] អរូបំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អរូបោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

[១១២១] នហេតុយា តីណិ នអារម្មណេ ទ្វេ នអធិបតិយា តីណិ នអនន្តរេ ឯកំ

[១១១៨] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសមនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងបុរេជាតបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាសេវនបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគត-បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[១១១៩] ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ល។ ក្នុងនកម្មបច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនវិបាកបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអាហារបច្ច័យ មាន-វារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានបច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនមគ្គបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនសម្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនោនត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោ-វិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

បច្ចនីយៈ

[១១២០] អព្យាកតធម៌ មិនមានរូប អាស្រ័យនូវអព្យាកត-ធម៌ មិនមានរូប កើតឡើង ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។

[១១២១] ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ១

សមនន្តរេ ឯកំ សហជាតេ សត្ត អញ្ញមញ្ញេ ៦ និស្សយេ សត្ត ឧបនិស្សយេ ទ្វេ បុរេជាតេ ឯកំ បច្ឆាជាតេ ឯកំ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ តីណិ វិបាកេ តីណិ អាហារេ ចត្តារិ ឥន្ទ្រិយេ ៦ ឈានេ តីណិ មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ ឯកំ វិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។បេ។ អវិគតេ សត្ត ។

(១១៦២) នហេតុយា សត្ត នអារម្មណេ សត្ត ។

(១១៦៣) ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(១១៦៤) នហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

ទុកទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។បេ។ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ។

(១១៦២) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ។

(១១៦៣) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៦៤) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោកបានរាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងទុកទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ ទុកទុកកុសលត្តិកៈ ។

លោកិយទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(១១៦៥) លោកិយំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ លោកុត្តរំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច លោកុត្តរោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៦៦) លោកិយំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ លោកុត្តរំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច លោកុត្តរោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

(១១៦៧) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ កម្មេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(១១៦៨) នអធិបតិយា ទ្វេ នអាសេវនេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

លោកិយទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(១១៦៥) កុសលធម៌ ជាលោកិយ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ជាលោកុត្តរៈ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៦៦) កុសលធម៌ ជាលោកិយ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ជាលោកុត្តរៈ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(១១៦៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(១១៦៨) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ច័យវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារោ

[១១៦៩] លោកិយោ កុសលោ ធម្មោ លោកិយស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ លោកុត្តរោ កុសលោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

[១១៧០] លោកិយោ កុសលោ ធម្មោ លោកិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ លោកុត្តរោ កុសលោ ធម្មោ លោកិយស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១១៧១] លោកិយោ កុសលោ ធម្មោ លោកិយស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ លោកុត្តរោ កុសលោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ ។ លោកុត្តរោ កុសលោ ធម្មោ លោកិយស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ។

បញ្ហាវារៈ

[១១៦៩] កុសលធម៌ ជាលោកិយ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាលោកិយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មាន ២ ។

[១១៧០] កុសលធម៌ ជាលោកិយ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាលោកិយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាលោកិយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១១៧១] កុសលធម៌ ជាលោកិយ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាលោកិយ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ កុសលធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ ។ កុសលធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាលោកិយ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ ។

[១១៣៦] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា តីណិ អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សហជាតេ ទ្វេ ។បេ។ ឧបនិស្សយេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ ទ្វេ អាហារេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

បដិច្ចវារោ

[១១៣៧] លោកិយំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១១៣៨] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ ។បេ។ បញ្ហាវារោបិ

សព្វត្ថ សទិសា ។

បដិច្ចវារោ

[១១៣៩] លោកិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ លោកុត្តរំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច លោកុត្តរោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១១៤០] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ កម្មេ បញ្ច វិបាកេ បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

[១១៣៦] គុណនឹងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ គុណនឹងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គុណនឹងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គុណនឹងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ២ គុណនឹងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ២ គុណនឹងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។បេ។ គុណនឹងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គុណនឹងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ២ គុណនឹងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ២ គុណនឹងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ២ គុណនឹងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

បដិច្ចវារៈ

[១១៣៧] អកុសលធម៌ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៣៨] គុណនឹងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ គុណនឹងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ គុណនឹងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

សហជាតវារៈក្តី ។បេ។ បញ្ហាវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបច្ច័យទាំងអស់ ។

បដិច្ចវារៈ

[១១៣៩] អព្យាកតធម៌ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាលោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៤០] គុណនឹងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ គុណនឹងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ គុណនឹងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ គុណនឹងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ គុណនឹងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

[១១៣៧] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា ទ្វេ ។ បេ ។ នបុរេជាតេ ចត្តារិ នបច្ឆាជាតេ បញ្ច ។ បេ ។ នកម្មេ ឯកំ នវិបាកេ ឯកំ នអាហារេ ឯកំ ។ បេ ។ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ
សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ច-
វារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[១១៣៨] លោកិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ លោកិយស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ លោកុត្តរោ អព្យាកតោ ធម្មោ លោកុត្តរស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១១៣៩] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា ចត្តារិ អនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ បញ្ច អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ សត្ត ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ បុរេជាតេ ទ្វេ បច្ឆាជាតេ ទ្វេ

[១១៣៧] គឺនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គឺនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ បេ ។ គឺនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ បេ ។ គឺនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គឺនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ បេ ។ គឺនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គឺនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី
សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យ
ពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[១១៣៨] អព្យាកតធម៌ ជាលោកិយ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាលោកិយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៣៩] គឺហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ គឺអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ គឺឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២

អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ចត្តារិ អាហារេ ចត្តារិ ។ បេ ។ មគ្គេ ចត្តារិ សម្បយុត្តេ ទ្វេ វិប្បយុត្តេ តីណិ អត្ថិយា សត្ត អវិគតេ សត្ត ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

លោកិយទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(១១៦០) កេនចិវិញ្ញេយ្យំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច កេនចិវិញ្ញេយ្យោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កេនចិវិញ្ញេយ្យំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច កេនចិនវិញ្ញេយ្យោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កេនចិវិញ្ញេយ្យំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច កេនចិវិញ្ញេយ្យោ កុសលោ ច កេនចិនវិញ្ញេយ្យោ កុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។ បេ ។ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងលោកិយទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ លោកិយទុកកុសលត្តិកៈ ។

កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(១១៦០) កុសលធម៌ ដែលគួរដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ដែលគួរដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ដែលមិនគួរដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ដែលគួរដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ដែលគួរដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយក្តី កុសលធម៌ ដែលមិនគួរដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយក្តី អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ដែលគួរដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៦១) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(១១៦២) កេនចិវិញ្ញេយ្យំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច កេនចិវិញ្ញេយ្យោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ។

(១១៦៣) នអធិបតិយា ទ្វេ នបុរេជាតេ ទ្វេ នបច្ឆាជាតេ ទ្វេ នអាសេវនេ ទ្វេ នកម្មេ ទ្វេ នវិបាកេ ទ្វេ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ និស្សយវារេបិ សំសដ្ឋវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

(១១៦៤) កេនចិវិញ្ញេយ្យោ កុសលោ ធម្មោ កេនចិវិញ្ញេយ្យស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១១៦៥) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ កម្មេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(១១៦១) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មាន២វារៈ ។

(១១៦២) កុសលធម៌ ដែលគួរដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ដែលគួរដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយ កើតឡើង ព្រោះនអធិបតិបច្ច័យ ។

(១១៦៣) ក្នុងនអធិបតិបច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងនបុរេជាតបច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងនបច្ឆាជាតបច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងនអាសេវនបច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងនកម្មបច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងនវិបាកបច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងនវិប្បយុត្តបច្ច័យ មាន២វារៈ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(១១៦៤) កុសលធម៌ ដែលគួរដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ដែលគួរដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយ ដោយហេតុបច្ច័យ ។

(១១៦៥) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអនន្តរបច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងសមនន្តរបច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងកម្មបច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មាន២វារៈ ។

[១១៦៦] នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

[១១៦៧] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

[១១៦៨] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

(កេនចិ វិញ្ញេយ្យំ អកុសលយំ កេនចិ វិញ្ញេយ្យំ អព្យាកតយំ កេនចិ វិញ្ញេយ្យំ កុសលសទិសំ វិត្ថារេតព្វំ ។)

កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ចូឡន្តរទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

អាសវទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[១១៦៩] នោ អាសវំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោ អាសវោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១១៧០] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ កម្មេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ ។បេ។ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[១១៦៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[១១៦៧] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៦៨] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

កេនចិវិញ្ញេយ្យអកុសលក្តី កេនចិវិញ្ញេយ្យអព្យាកតក្តី ដូចគ្នានឹង កេនចិវិញ្ញេយ្យកុសលដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

ចប់ កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកកុសលត្តិកៈ ។

ចប់ ចូឡន្តរទុកកុសលត្តិកៈ ។

អាសវទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១១៦៩] កុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៧០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ។បេ។ ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ១ ។

បដិច្ចវារោ

[១១៩១] ហេតុំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១១៩២] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ ។

[១១៩៣] នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា នវ ។ បេ ។ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នវិប្បយុត្តេ នវ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ ។ បេ ។

សម្បយុត្តវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[១១៩៤] ហេតុ អកុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១១៩៥] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ មជ្ឈេ តីណិ សហជាតាធិបតិ លព្ភតិ អនន្តរេ នវ ។ បេ ។ ឧបនិស្សយេ នវ អាសេវនេ នវ កម្មេ តីណិ ។ បេ ។ មគ្គេ នវ ។

(១១៩១) អកុសលធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៩២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

(១១៩៣) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។ បេ ។ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី ។ បេ ។ សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់នីមួយៗ ។

បញ្ហាវារៈ

(១១៩៤) អកុសលធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៩៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ដែលសហជាតាធិបតិ ក្នុងវារៈទាំង ៣ លោកសំដៅយកត្រឹមវារៈកណ្តាល ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។ បេ ។ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ បេ ។ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

(១១៥៦) នោអាសវំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៥៧) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ ។បេ។ បញ្ហាវារម្បិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

អាសវទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សាសវទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(១១៥៨) សាសវំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អនាសវំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អនាសវោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៥៩) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(១១៦០) នអធិបតិយា ទ្វេ នបុរេជាតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ សព្វត្ថ ទ្វេ ។

បដិច្ចវារៈ

(១១៥៦) អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(១១៥៧) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ចយ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ចយ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបច្ចយវារៈក្តី ។បេ។ ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី ក្នុងបច្ចយទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

ចប់ អាសវទុកកុសលត្តិកៈ ។

សាសវទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(១១៥៨) កុសលធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។ កុសលធម៌ មិនមានអាសវៈ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ មិនមានអាសវៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(១១៥៩) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ចយ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ចយ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ចយ មានវារៈ ២ ។

(១១៦០) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ចយ មានវារៈ ២ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ចយ មានវារៈ ២ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងសម្បយុត្តវារៈក្តី ក្នុងបច្ចយទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ២ ។

បញ្ហាវារោ

(១១៦១) សាសវោ កុសលោ ធម្មោ សាសវស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនាសវោ កុសលោ ធម្មោ អនាសវស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១១៦២) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា តីណិ ឧបនិស្សយេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

(១១៦៣) សាសវំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៦៤) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បញ្ហាវារៈ

(១១៦១) កុសលធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ មិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមានអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៦២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងសាសវទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

(១១៦៣) អកុសលធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៦៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ១ ។

បដិច្ចវារោ

[១១៦៤] សាសវំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អនាសវំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អនាសវោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនាសវំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនាសវំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ អព្យាកតោ ច អនាសវោ អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សាសវំ អព្យាកតញ្ច អនាសវំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១១៦៥] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា បញ្ច វិបាកេ បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

[១១៦៦] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា ទ្វេ ។

សហជាតវារោបិ ។ល។ សម្បយុត្តវារោបិ

សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វា ។

បដិច្ចវារៈ

[១១៦៤] អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈក្តី អព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈក្តី អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៦៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[១១៦៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី ។ល។ សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យ

ពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ផងចុះ ។

បញ្ហាវារោ

[១១៦៨] សាសវោ អព្យាកតោ ធម្មោ សាសវស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនាសវោ អព្យាកតោ ធម្មោ អនាសវស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១១៦៩] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ សត្ត ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

សាសវទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

អាសវសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[១១៧០] អាសវសម្បយុត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១១៧១] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

បញ្ហាវារៈ

[១១៦៨] អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងសាសវទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ សាសវទុកកុសលត្តិកៈ ។

អាសវសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១១៧០] កុសលធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៧១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។ កុសលត្តិកសាសវទុកំ អកុសលមូលកំ ឯកំ គតំ ។

(១០៧៦) អាសវសម្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។ អាសវវិប្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៧៧) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច អធិបតិយា បញ្ច ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ សព្វត្ថ បញ្ច ។

(១០៧៨) នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា បញ្ច នបុរេជាតេ បញ្ច ។ បេ ។ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ បញ្ច នវិប្បយុត្តេ បញ្ច ។ បេ ។

បញ្ហាវារោ

(១០៧៩) អាសវសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ តីណិ ។ អាសវវិប្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ អាសវសម្បយុត្តស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

គួរសហជាតវារៈក្តី គួរបញ្ហាវារៈក្តី គួរបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ១ ។ ការតំណាលនូវកុសលត្តិកៈ និងអាសវសម្បយុត្តទុកៈ តើដូចម្តេច ។

(១០៧៦) អកុសលធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៧៧) គួរហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ គួរអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ គួរអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

គួរសហជាតវារៈក្តី គួរសម្បយុត្តវារៈក្តី គួរបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ៥ ។

(១០៧៨) គួរនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ គួរនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ គួរនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។ បេ ។ គួរនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ គួរនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ គួរនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។ បេ ។

បញ្ហាវារៈ

(១០៧៩) អកុសលធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ អកុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៧៦) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា បញ្ច ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បដិច្ចវារោ

(១០៧៧) អាសវវិប្បយុត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៧៨) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ ។

(១០៧៩) នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ ឯកំ នអធិបតិយា ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បញ្ហាវារោ

(១០៨០) អាសវវិប្បយុត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១០៧៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងអាសវវិប្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ

(១០៧៧) អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៧៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១០៧៩) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងសម្បយុត្តវារៈក្តី ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

បញ្ហាវារៈ

(១០៨០) អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៨១] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

អាសវវិប្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

អាសវសាសវទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[១១៨២] សាសវំ នោអាសវំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ នោអាសវោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១១៨៣] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

បដិច្ចវារោ

[១១៨៤] សាសវំ នោអាសវំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ នោអាសវោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

[១១៨១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងអាសវវិប្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ អាសវវិប្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ ។

អាសវសាសវទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១១៨២] កុសលធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈតែមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈតែមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៨៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

បដិច្ចវារៈ

[១១៨៤] អកុសលធម៌ ជាសាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ជាសាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សាសវញ្ចេវ នោ ច អាសវំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អាសវញ្ចេវ សាសវញ្ច អកុសលញ្ច សាសវញ្ចេវ នោ ច អាសវំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ សាសវោ ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(១១៨៥) ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អវិគតេ នវ ។

(១១៨៦) សាសវញ្ចេវ នោ ច អាសវំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ សាសវោ ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

(១១៨៧) នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា នវ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នវិប្បយុត្តេ នវ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ វិត្ថារេតព្វា ។

អកុសលធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈតែមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាអាសវៈផង ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាអាសវៈផងប្រកបដោយអាសវៈផង នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈតែមិនមែនជាអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១៨៥) គួរនឹងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ គួរនឹងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ គួរនឹងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(១១៨៦) អកុសលធម៌ ជាអាសវៈផងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈតែមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៨៧) គួរនឹងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គួរនឹងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ គួរនឹងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ គួរនឹងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ គួរនឹងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ គួរនឹងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គួរនឹងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ គួរនឹងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារោ

(១១៨៨) អាសវវិប្បយុត្តសាសវោ អកុសលោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តសាសវស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១១៨៩) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(១១៩០) អាសវវិប្បយុត្តសាសវោ អកុសលោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តសាសវស្ស អកុសលស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១១៩១) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

(១១៩២) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ឯកំ ។

(១១៩៣) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បញ្ហាវារៈ

(១១៨៨) អកុសលធម៌ ជាសាសវៈ តែមិនប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាសាសវៈ តែមិនប្រកបដោយអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៨៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(១១៩០) អកុសលធម៌ ជាសាសវៈ តែមិនប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាសាសវៈ តែមិនប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(១១៩១) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(១១៩២) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៩៣) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងអាសវសាសវទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារោ

(១១៨៦) អាសវញ្ចេវ នោ ច អាសវំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៨៧) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

អាសវអាសវទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

អាសវអាសវសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

(១១៨៨) អាសវញ្ចេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អាសវសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច អាសវំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អាសវញ្ចេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច អកុសលញ្ច អាសវសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច អាសវំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

បដិច្ចវារៈ

(១១៨៦) អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈតែមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈតែមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៨៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

ចប់ អាសវអាសវទុកកុសលត្តិកៈ ។

អាសវអាសវសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

(១១៨៨) អកុសលធម៌ ជាអាសវៈផង ប្រកបដោយអាសវៈផង អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ជាអាសវៈផង ប្រកបដោយអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈតែមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈតែមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាអាសវៈផងប្រកបដោយអាសវៈផង អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ជាអាសវៈផងប្រកបដោយអាសវៈផង នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈតែមិនមែនជាអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៥៩៧) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(១៥៩៨) អាសវញ្ចេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិប្បច្ចយា ។

(១៥៩៩) នអធិបតិយា ទ្វេ នបុរេជាតេ ទ្វេ នបច្ឆាជាតេ ទ្វេ នអាសេវនេ ទ្វេ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ ទ្វេ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ សព្វត្ថ ទ្វេ ។

បញ្ហាវារោ

(១៦០០) អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច អកុសលោ ធម្មោ អាសវស្ស ចេវ អាសវសម្បយុត្តស្ស ច អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៦០១) ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(១៦០២) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

(១៥៩៧) គឺហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(១៥៩៨) អកុសលធម៌ ជាអាសវៈទាំងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាអាសវៈទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(១៥៩៩) គឺនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

គឺសហជាតវារៈក្តី គឺសម្បយុត្តវារៈក្តី គឺបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ២ ។

បញ្ហាវារៈ

(១៦០០) អកុសលធម៌ ជាអាសវៈទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាអាសវៈទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦០១) គឺហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(១៦០២) គឺនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[១៦០៣] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

[១៦០៤] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកកុសលត្តិកំ

បដិច្ចវារោ

[១៦០៥] អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អាសវវិប្បយុត្តំ អនាសវំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៦០៦] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារោបិ បញ្ហាវារោបិ វិត្ថារេតព្វា ។

[១៦០៣] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦០៤] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិតគប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកកុសលត្តិកៈ ។

អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកកុសលត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១៦០៥] កុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈតែប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈតែប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង មិនមានអាសវៈ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦០៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារចុះ ។

បដិច្ចវារោ

(១៤០៧) អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អាសវវិប្បយុត្តំ អនាសវំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តំ អនាសវំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តំ អនាសវំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ អព្យាកតោ ច អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ អព្យាកតញ្ច អាសវវិប្បយុត្តំ អនាសវំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៤០៨) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា បញ្ច កម្មេ បញ្ច វិបាកេ បញ្ច អាហារេ បញ្ច ។

បដិច្ចវារៈ

[១៤០៧] អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈតែប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈតែប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផងមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផងមិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈតែប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផងមិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈតែប្រកបដោយអាសវៈក្តី អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផងមិនមានអាសវៈក្តី អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផងមិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈតែប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈតែប្រកបដោយអាសវៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផងមិនមានអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៤០៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

(១៦០៩) អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៦១០) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា ទ្វេ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ និស្សយវារម្បិ សំសដ្ឋវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ វិត្ថារេតព្វំ ។

បញ្ហាវារោ

(១៦១១) អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ អព្យាកតោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស សាសវស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ អព្យាកតោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស អនាសវស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ អព្យាកតោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស សាសវស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ

(១៦០៩) អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈតែប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈតែប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦១០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

(១៦១១) អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈតែប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈតែប្រកបដោយអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផងមិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផងមិនមានអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផងមិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈតែប្រកបដោយអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ

អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ អព្យាកតោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស សាសវស្ស អព្យាកតស្ស ច អាសវវិប្បយុត្តស្ស អនាសវស្ស អព្យាកតស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១២០២] អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ អព្យាកតោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស សាសវស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ អព្យាកតោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស អនាសវស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១២០៣] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា ចត្តារិ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ ឆ អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ សត្ត ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ បុរេជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ ចត្តារិ វិបាកេ ចត្តារិ អាហារេ ចត្តារិ អវិគតេ សត្ត ។

អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈតែមិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈតែប្រកបដោយអាសវៈផង នៃអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈតែមិនមានអាសវៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២០២] អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈតែប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈតែប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈតែមិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈតែមិនមានអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១២០៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

[១២៦៤] អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ អព្យាកតោ ធម្មោ អាសវវិប្បយុត្តស្ស សាសវស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១២៦៥] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ សត្ត ។

[១២៦៦] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ឆ ។

[១២៦៧] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

អាសវគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

[១២៦៤] អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈតែប្រកបដោយអាសវៈ ជាបច្ច័យ ដល់អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ តែប្រកបដោយអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។

[១២៦៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ។

[១២៦៦] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២៦៧] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយក្តី អនុលោមបច្ចនីយក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់រួចហើយ យ៉ាងណា (ក្នុងអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកកុសលត្តិកៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកកុសលត្តិកៈ ។

ចប់ អាសវគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកៈ ។

អភិធម្មបិដកេ

បដ្ឋានស្ស ទ្វាទសមោ ភាគោ

មាតិកាបត្តានិ

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន ទ្វាទសមភាគ

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកាបន្ទាត់

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកាបដ្ឋានំ

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

វិរុទ្ធាវិរុទ្ធបត្តំ

វិរុទ្ធបាឋោ	អវិរុទ្ធបាឋោ	អង្កេ	បង្តិលេខាយំ
វេគាយ-	សេវគាយ-	៦៦	៣
កុសលត្ថិកេ	កុសលត្ថិកេ	៩៩	៤
ហេតុទុក្ខសេចក្តីក:	ហេតុទុក្ខសេចក្តីក៍	១៣៩	១
បច្ចនីយម្ស	បច្ចនីយម្សំ	១៦៩	១៧
ការសំន	ការសំរេន	២០៦	៣
បច្ចយា	បច្ចយា	២១៣	១១
ការគ្គា	ការគ្គា	២១៨	១៦
បច្ចាដាតេ	បច្ចាជាតេ	២១៩	៤
អនិច្ចសម្បយុត្តទៃយា	អនិច្ចសម្ពន្ធយុត្តទៃយា	"	១៤
កុសលស្ស	កុសលសស្ស	២២១	១២
យា	ច្ចយា	២២៧	៤
មគ្គ	មគ្គេ	២៣០	២
អកុសលបច្ច	អកុសលំ	២៥៥	៥
បញ្ញាតកេបំ	បញ្ញាតកេបំ	២៧៣	៥
អព្យាកត·	អព្យាកត·	"	១៤
១០៨៧	១០៨៧	២៦១	២
អកុសលស្ស	អកុសលស្ស ធម្មស្ស	២៨៦	៤

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
មានផល់	ជាងផល់	៩	១០
មិនមែនជា	ជា	១០៦	១៦
អាស្រ័ យ	អាស្រ័យ	១០៩	៧
តប្បផល់	តប្បីផល់	១៦៦	១៩
សម្ប	សន្សំ	១៦៧	១៥
ឈានបច្ច័យ	នឈានបច្ច័យ	១៣៩	១៤
អនុលោម	អនុលោម	១៦៩	១៧
ក្រោះអារម្មណបច្ច័យ	ក្រោះនអារម្មណបច្ច័យ	១៧០	១៩
អធិបតិ	ធិបតិ	១៩៥	១២
តប្បកប់	តប្បីកប់	១៩៩	១០
អនុលោម	អនុលោម	២០៦	១៦
មែនជាហេតុ	មិនមែនជាហេតុ	២១០	៧
ជាគហិតាអារម្មណ៍	ជាគហិតារម្មណ៍	២១៤	១៥
ជាហិតារម្មណ៍	ជាគហិតារម្មណ៍	២១៣	១៧
អញ្ញមញ្ញប្ប	អញ្ញមញ្ញប្បៈ	២១៥	៦
សប្បុរិស:	សប្បុរិសៈ	២២២	៣

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
បដ្ជ័យ	បច្ច័យ	២១៦	៧
កិរិយាគួរក្រិត	កិរិយាគួរក្រែក	"	២០
០៦១	២៦០	២២១	លេខទំព័រ
កុលសធម៌	កុសលធម៌	"	១៩
ពិស្តារពុះជើង ។	ពិស្តារជើងពុះ ។	២២៥	១០
ខ្ញុំមគួរកតធម៌	ខ្ញុំមគួរគតធម៌	២២៧	១៦
អហេតុកៈចិត្ត	ជាអហេតុកៈចិត្ត	"	១៧
ក្តីសារម្មណប្បច្ច័យ	ក្តីនអារម្មណប្បច្ច័យ	២៣២	៩
កុលសធម៌	កុសលធម៌	២៤៦	៩
ដោយហេតុ	ដោយហេតុ	"	១៦
ខះហេតុះហេតុកទុក	ឧហេតុសហេតុកទុក	២៥៦	២០
អព្យា	អព្យា-	២៥៣	៩
ក្តីអចិតប្បច្ច័យ	ក្តីអវិគតប្បច្ច័យ	២៥៧	៧
តាំងមិនមានជាសាសវៈ	តាំងមិនមានសាសវៈ	២៥៩	១៥